

₹ 10/-

జనరాజకీయం కోసం...

లోకసభා ప్రేము

సంపుటి-1

సంచిక - 24

పక్షపత్రిక

డిసెంబరు 16-31, 2010

ధాన్యం ఎగుమతులపై ఆంక్ఖల అంతం

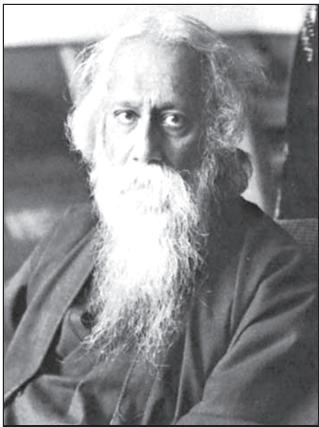
రాష్ట్రపతి, దేశంపతి రాజకీయాలక్షీతంగా
'వ్యవసాయ సంస్కరణలకు నాంది' పలికిన లోకసభා పాట్లు

మేరుకొజిల్లానీ

గోకున్నస్తినీ

అన్ని విషయాలను ఎక్కువ హేతుబడ్డంగా
అలోచించే మెదడు అన్ని వైపులా పదును
పున్న కత్తిలాంచిచి. అది వాడే వారినే
గాయపరుస్తుంది.

- రఘీంద్రనాథ్ టాగూర్

ఏషహర్ లీపేజీల్లో...

రైతులు ఏకవైతే ప్రభుత్వాలు కదులుతాయి....	5
స్వతంత్రరైతు సంఘాల సద్గుస్తు.....	7
స్వతంత్రరైతు సంఘాల వేబికలు.....	8
ముఖ్యమంత్రికి లేఖ.....	9
ధాన్యం ఆంక్ల ఎత్తివేత జి.వో.....	10
వరకట్టు వ్యతిరేక దినం.....	11
దేశాభిప్రాధికి రైతులకు న్యాయమైన ధరలు....	12
రైతుల్లి తక్కణం ఆదుకోండి.....	13
రైతు ఫోష్ పట్టసి నేతలు.....	14
సర్వజన సత్త.....	15
ఆవిర్భావ లక్ష్మి సాధనలో.....	17
రాష్ట్ర మహిళాసత్త.....	19
తరతరాల దళాలీల దీపిడీ.....	21
క్షేత్ర పర్యాటనలో.....	23
చట్టాలు చేస్తే మహిళా వేదింపులు తగ్గాయా?..	24
జీపీ నా బిద్ధార్థిగా గర్వపడతాను.....	25
మీ ప్రేమను గుండెల్లో నింపుతుని.....	27
అంబేట్టర్ వారసత్వం.....	28
నిఘంటువు.....	29
జిల్లాల సమాచారం.....	30

అందరికీ నాయ్కుమేనీ విద్యులీ అందించేటమే జీవించా ప్రాలేట్ నివారి

కుం ఎన్న చెప్పినీ, ఎన్న రెయితినీ నీడిన్ని ఇచ్చునే ప్రమాణంలో ప్రముఖతో ఉచ్చిక వివ్యక్తులు తొలగారు. ఆ అప్పణికాలు తొలగి అంచలకి ఎగిగే అక్కాళాలు రికటం ఒకే చక్కనింతులు ద్వీరి సాధ్యం. అది బింద్య...బింద్య...బింద్య రిచికియన్నికి బింద్యు కేంద్రాధంసువు చెప్పి అంచలకి నేఱ్చుప్పుక బింద్యు అంబించక రోజు మాత్రాల్ని జోతిచి గోవిందరితు భూలేచు జయంతి, కర్ణంతి నీచెళులల్చించే అర్పాత మంకు ఉంచుంది.

భరతదేశంలో ప్రభావిత్వం కొన్ని, అడవిల్లాలకు చుపుతు కొన్ని శోరిహిక మెష్టుమొనటి యెభుపు భూలే. ఆ శృంగిలో ఆయుక భర్తు సాధ్యతిచియి కూడా అంగా నిచిచంది. భూలే కంటే కుంసు రిచిర్పెత్తెత్తిక రియ పయోహండ పర్పుత సంఘంసుర్కణల గులంగా శోరిహిక కులవివ్యక్త మిన కౌరు నృష్టిపెట్టలేదు. పులిపత్తితంగా ప్రాజెక్టు కలహాలా భూలే చేరిక శృంగి ఆ తల్పొత నెరియిం గురు, చొచ్చింతాచ్ అంచేచ్చున్న, గంభీరీ, రిపుస్వామి నీయాకర ఇలా ఈతేళ మంకు మాత్రాల్ని యులుగా చెత్తుకుంచుక్కువెరిందలకో ప్రాల్చులిచ్చుంది. భూలే వేత్తాశ్రీ కూకెతెత్తితస్త్రీగానే కవళ్లాడు తప్ప కులాలకు, మతిల్లికి ముడిపెట్టలేదు.

కుపేళ రిచికియం భూలే కొల్దొలికి తుట్టు పొపుర్చు తేదలకు నేఱ్చుప్పుక బింద్యు అంచలవిష్ణుగ కూర్చుండి. ప్రథమత స్వామ్యక్కి పంతితే స్వర్పుక చుపుతు, బతుకు తెరువు క్రమ్మంక్కు కుప్పుకుంతుసలకు లేదు. తపు పిల్లలు నముల్లపుని, తలెత్తుల్లపుని ఆత్మగౌరవంతో బతుకాలన్న ఒకే చక్కనింతో జీవిస్తున్న కులీలు, బక్కలైతుల ఔచ్చ కొర్కెకు కూడా సాకరం చేయలేఱి వెత్తుగ్గు ఫీతిలో వ్యవధి ఉంది. ఇది తేదలకుం కల్ల కుప్పుక పలిభిత్తి కాదు. ఇంసుకు రిచికియమే ప్రాల్చు చెప్పుత కుప్పించేది. మంకంచేపేద వేత్తాప్రేక టింజిలియ, టువెండలలో కూడా పెరుగ్గెక బింద్యుకుంబిస్తున్నారు. తుసులు చెల్లుపున్న ప్రముల ఉప్పులో 90 జాతీయి వ్యాపితి చెప్పి, మాగిలక టబిషిటీయి గొప్ప వీండం ఏంచలే తేదలకుం లేదు. “ప్రథమలిఖి త్రైకర, కులీ ఎకల తిల్లలక్కొల్లి నేఱ్చుప్పుక బింద్యు అంబించున రిచికియన్నికి కేంద్రాధంసుకయ్యే రోజుకు తీముఖురికటుమే జోతిచి భూలేచు నీచెప్పుక నీచే. ఒక్కపేళ ఆ రోజు రిచికితే చాల్లీలు, ప్రాంతిలతో ప్రంబంధం లేసుండా ఈ వేసంలో తీముప్పుక తొంప, బింద్యంసం చెలరేగి డేపొంచలేకంత నీనెం సరుగుతుంది”.

అవధులు దాటితే ఓర్చే పిలికితనం అన్నించుకుంటుంది

- గాంధీజీ

న
ి
ం
చ
ర
ి
క
య
ం

లోక్సత్తాటైమ్స్ - కొత్తరాజకీయ పత్రపత్రిక

డిసంబరు 16-31, 2010 సంపుటి - 1 సంచిక - 24

ప్రధాన సంపాదకులు : డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

సంపాదకవర్గం : జి. రాజారెడ్డి

సి.హెచ్. మాధవరావు

గరిమెణ్ట్ నారాయణ

కె.వి. కుటుంబరావు

వర్మింగ్ ఎడిటర్ : కొంగర గంగాభర రావు

ప్రముఖ కర్త : డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ఫోట్ నం. బి 504, పాషాకోర్టు, సౌమాజిగూడ, హైదరాబాద్ - 500 082

ముద్రణ : కలాజ్యోతి ప్రాసెన్ ట్రై. లి., 1-1-60/5, అర్టిసి క్రాన్‌రోడ్, హైదరాబాద్

పోట్ బాక్ నెంబర్ 100, హైదరాబాద్ - 500 004

సూచి స్వార్థిగా

వదిలేనేండ్ర కారాగారవాసం చెరగని చిరునవ్వు తన దేశ ప్రజల స్వేచ్ఛ కోసం తన స్వేచ్ఛను పణంగా పెట్టిన త్యాగమయి. సర్వం కోల్పోయినా, వెదరని పట్టుదల. సదలని తైర్యం. ఇల్లి స్వాలంగా సూ చీ పరిచయ వాక్యాలు

త్యాగాలకు అర్థాలు మారుతున్న మనదేశంలో ఆమె త్యాగం అర్థం చేసుకోవడం కొంచెం కషమే. గాంధీజీ వారసులుగా మనల్ని ఏలుతున్న నాయకులకు ఆమెకు పోలిక లేదు. మన జాతిపీతకు సిస్టెన్ వారసురాలామె. పరదేశీ దాస్వశ్రంభలాలకు ఎదుర్కొండిన మన స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు, స్వదేశీ మిలటరీ జూంటా నియంత్రువు జాలుంకు వ్యతిరేకంగా పోరాటుతున్న ఆమెకు ఎన్నో పోలికలు. ఎటోచ్చి ఇంతటి ఆధునిక కాలంలో గాంధీజీ మానవీయ విలువలకు నిలువెత్తు ఆదర్శంగా ఆమె నిలవటం ఒకింత (సంఘర్షణ) ఆశ్చర్యకరం. బోా! గాంధీజీ విలువలు, పోరాట పంథా నేటికీ సాధ్యమేనా? అనుకునే వారికి సహిత సాక్షం ఆమె నిజ జీవితం.

బర్యా స్వాతంత్ర సమరయోధుడు ఆగోస్టు గారాల కూతురు నేడు బర్యా ప్రజల పాలిట స్వేచ్ఛా దేవతగా ప్రపంచ ప్రజలకు స్వామ్యి ప్రాథతగా నిలవడం వెనుక ఆమె కోల్పోయిన జీవిత సర్వస్వం వుంది. స్వేచ్ఛను పొందగలిగి వుండి తన దేశ ప్రజల కోసం తన జీవితాన్ని క్షణ క్షణం దుర్భర నిర్భంధానికి బలి చేయడంలో భగతసింగ్ త్యాగం కనిపిస్తుంది. సుఖాచ్ చంద్రబోన్ నిర్భయత్వం కనిపిస్తుంది. అందరినీ ప్రేమించే భారతీయ ఆత్మ కనిపిస్తుంది.

ఆమె విదుదల తాత్కాలికానందం కారాదని, ఆమె కోరుకున్నట్లుగా బర్యా దేశప్రజలు స్వేచ్ఛగా ప్రజాస్వామ్యపు ఊహిరులు పీల్చాలని మనసారా ఆశిధ్యం.

- రమేష్, హైదరాబాద్

మీరూ రాయండి : లోక్సత్తాటైమ్స్ మీ పత్రిక, పత్రికలో మీక నచ్చినావి, నచ్చిని, కోరుకుంటున్నావి... ఏవైనా మాకు ప్రతినెలా 5వ, 20వ తేదీల్లోగా తెలియజేయండి. కొత్తరాజకీయానికి ప్రజల్లి కెంద్రభింబునుగా తీర్చిద్దేందుకు ఈ పత్రికను ఉపయోగించుకోండి.

రచనలు పంపండి

'లోక్సత్తాటైమ్స్' పక్షపత్రిక ఎటువంటి భావాలంతో వెలువడుతండ్రో మీ అందరికి తెలును, ఇందుకు అనుగుణమైన రచనల్ని ఎవరైనా నేరుగా పత్రిక చిరునామాకు పంపమట్టు.

లోక్సత్తాప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & షైట్	కలర్
1/8 పేటి (ఏ కార్టు)	రూ॥ 1000	రూ॥ 1500
1/4 పేటి	రూ॥ 2000	రూ॥ 3000
సగం పేటి	రూ॥ 4000	రూ॥ 6000
పూర్తి పేటి	రూ॥ 8000	రూ॥ 12000
సెంటర్ ప్రైస్	రూ॥ 12000	రూ॥ 18000
బ్యాప్టిజి	-	రూ॥ 20,000
ప్రాంతీ ఇన్స్ట్రైట్	-	రూ॥ 15000
బ్యాప్టి ఇన్స్ట్రైట్	-	రూ॥ 12000

- ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరట హైదరాబాద్లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/ డిడి రూపంలో పంపగలరు.
- దయచేసి మీ ప్రకటనలు ప్రతినెలా 5వ, 20వ తేదీల్లోగా పంపించగలరు.
- ప్రకటన రుసుము ముందుగానే చెల్లించగలరు

మీ ఫీడ్బాక్ పంపవలసిన చిరునామా

ఎడిటర్, లోక్సత్తాటైమ్స్,
ఫోట్ నం. బి 504, పాషాకోర్టు, సౌమాజిగూడ,
హైదరాబాద్ - 500 082
ఫోన్: 040-2323 1818
loksattatimeslsp@gmail.com

లోక్సత్తాటైమ్స్ చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి 'లోక్సత్తాటైమ్స్' పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్చించండి. లోక్సత్తాటైమ్స్ అభిమానులకు, ప్రార్థి సభ్యులకు ఎప్పటిక్కుడు తాజా సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. మీ దగ్గరలోని లోక్సత్తాటైమ్స్ జిల్లా కార్యాలయాలు గాని, హైదరాబాద్లోని పార్టీ కెంధర్ కార్యాలయాన్ని గాని సంప్రదించగలరు.
ఫోన్: 040-2323 1818.

చందా రుసుమును "లోక్సత్తాటైమ్స్" ఎకాంట్ నం: 62007167836 ఎన్.వి.పాట్, పంజాగుట్ బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరట అన్నలైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ- మెయిల్ చెయ్యవచ్చు.

విడి ప్రతి : రు. 10

ఏడాది చందా : రు. 200

మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

బ్లాక్ & కలర్ డిజైన్ : సునీత అలమిళి

డి.టి.పి. : టి.జ్యోతి

ఫోన్లు : ఎన్.సంజీవ కుమార్

రైతులు ఏకమైతే వ్యవసాయాలు క్రదులుతాయి: జేపీ

- రైతుల్ని మనుషులనుకుంటున్నారా? రోబోలనుకుంటున్నారా?
- డిమాండ్కు సాధనకు ఒకే వేదిక మీదకు స్వతంత్ర రైతు సంఘాల ప్రతినిధిలు
- రాష్ట్రంలో, దేశంలో రాజకీయాలక్తితంగా ‘వ్యవసాయ సంస్కరణలకు నాంచి’ పలికిన లోకీసుత్తా పార్టీ

రైతుల్ని ప్రజానీకి ఆహారాన్ని, పరిశ్రమలకు ముదిసరకుల్ని ఉత్పత్తి చేసే రోబోట్లుగా మాత్రమే కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు చూస్తున్నాయి. తమ జీవనోపాధిని పొందుతూ ఆర్థికవ్యవస్థకు తోడ్పాటునిచ్చే రంగంలో ఉన్న మనుషులుగా వారిని పరిగణించటంలేదు.

అన్ని పారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల ఎగుమతులను ప్రోత్సహించే ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ఎగుమతులను ఎందుకు తొక్కిపెడుతున్నాయి. వ్యవసాయాత్మకులకు న్యాయమైన, లాభసాలి ధర రాకుండా ఎందుకు చేస్తున్నాయి.

వివిధ పంటల ఉత్పత్తిదారులకు, అనుబంధ కార్యక్రమాల్లో ఉన్నవారికి ప్రాతినిధ్యం వహించే స్వతంత్ర రైతునంఘాల ప్రతినిధిలు తమ లక్ష్యం కోసం, సమస్యల శాప్తత పరిపోరం కోసం షక్కమత్తుగా పోరాటానికి మొట్టమొదటిసారిగా ఒకే వేదిక మీదకు వచ్చారు. యొర్చేని నాగేంద్రనాథ్, పి. చెంగలోరెడ్డి, నరసింహారెడ్డి, హనుమంతరెడ్డి, చింతల్ వెంకటరెడ్డి, ఎన్.రామచంద్రరావు, నరసింహనాయడు, మనోహర్ రెడ్డి, ఆలపాటి చంద్ర శేఖరరావు, స్వర్జ సుబ్బారావు, సిహెచ్.మురళీధరరావు, దశరథరామిరెడ్డి, కోటిరెడ్డి, వడ్డమూడి సుబ్బారావు, బాలకోండారెడ్డి, సోమశేఖరరావు, ముప్పాట ప్రకాశ్, ఎన్.పి శంకర్ రెడ్డి, డి.ఎన్. నారాయణ, వెంకటరామిరెడ్డి, కొండ్లాయుడు, ప్రభాకర్ రెడ్డి తదితర రైతునంఘాల ప్రతినిధిలు వేదిక మీద తమ ఆలోచనల్ని పంచుకున్నారు.

సమావేశాన్ని జేపీ ప్రారంభిస్తూ... “ రైతులంతా ఏకమై నిలబడితే అంధ్రప్రదేశ్లో ప్రభుత్వం వారిని నిర్ద్రక్షం చేసే సాహసం ఎంతమాత్రం చేయలేదు. అంధ్రప్రదేశ్లో సుమారు 7.2 కోట్ల జనాభాలో 3.6 కోట్లమంది ఓటర్లు ఉన్నారనుకుంటే, అందులో 1.2 కోట్లమంది రైతులు, 60 లక్షలమంది కౌలుదారులు ఉన్నారు. కులం, పార్టీ పేరుతో తమను చీలే రాజకీయ నాయకుల వల నుంచి బైటపడి రైతులు సంఘచీతమైతే ఏ పార్టీ లేదా ప్రభుత్వం వారిని విస్మించగలుగుతుంది?

తాత్కాలిక అవసరాలతో కూడిన ప్రభుత్వ విధానాల వల్ల వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన 60శాతం ప్రజలు పేదరికంలో మగ్గిపోతుంటే దేశం వ్రగతి సాధించలేదు. వల్లెల్లో

వ్యవసాయరంగంలో ఉన్న రైతు తలసరి ఆదాయం రూ.15,000 ఉంటే అదే పట్టణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయేతర రంగంలో ఉన్న వ్యక్తి తలసరి ఆదాయం రూ.105,000 ఉంది. రాబోయే పదేళలో గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో వారి కంటే పట్టణ ప్రాంతాల్లో వారి ఆదాయం 16 నుంచి 17 రెట్లు పెరుగుతుంది. ఈ తీవ్ర అసమానతలు దేశాభివృద్ధిని దెబ్బతీయటమేకాకుండా సమగ్రతకు ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తాయి.

ప్రభుత్వం తప్పుడు వంకల్ని చూపి ధరల్ని దెబ్బతీయకుండా, సరఫరా-డిమాండ్కు అనుగుణంగా వ్యవసాయాత్మకులకు మార్కెట్ ధరలు లభించేలా అనుమతులివ్వాలి. ప్రపంచంలో ఏమూలకైనాతన ఉత్పత్తిని అమ్ముకనే స్వేచ్ఛను రైతుకు కల్పించాలి. దానథరం ప్రభుత్వం పేదల, నిస్పతాయిల ఆహారభద్రత గురించి పట్టించుకోకూడదని కాదు. రైతుకు లాభసాటి ధరనిచ్చి ప్రభుత్వం అపరథాన్యాల్ని సేకరించి ఆహారభద్రతను కల్పించాలి.

ధరల పెరుగుదల కారణమంటూ దేశంలో ఎవరూ ఆత్మహత్య చేసుకోలేదు. కానీ గత పదేళ కాలంలో వ్యవసాయం ఏ మాత్రం గిట్టుబాటు కాక తీవ్రనష్టాలతో అమ్మల్లో కూరుకుపోయి 10లక్షలమంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. వ్యవసాయం వాటా ఈవేళ జీపీఎల్లో 15శాతానికి పడిపోయింది. అంటే వ్యవసాయ ఉత్పత్తి మీద సంపాదించిన ప్రతి రూ.100లో కేవలం రూ.15 మాత్రమే ఒక వినియోగదారుడు ఖర్చు చేస్తున్నారు. అందులో ఆపోరం విలువ కేవలం రూ.5 మాత్రమే. ఒకవేళ వినియోగదారుడు ఆపోరథాన్యాల మీద మరో రూ.2 ఖర్చుచేస్తే అతను/అమె మీద కేవలం నామమాత్రపు భారం పడుతుంది, అదే రైతుకు ఆదాయం 40శాతం వృద్ధి చెందుతుంది. ఈ ఆర్థికతర్వాన్ని స్క్రమంగా గుర్తించాలి. సామాన్య ప్రజల సాకును చూపి రైతును చంపవడ్డని మీదియాకు విజ్ఞప్తి.

వత్తి ఎగుమతుల్ని నిషేధించాలంటూ తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరడం ప్రస్తుతిస్తూ... అటువంటి నిర్ద్రయం వస్తువరిశ్రమ బడాబాబులకు మాత్రమే మేలుచేస్తుంది. లక్షలాది పత్తి రైతులకు గిట్టుబాటు ధర రాకుండా దెబ్బతీస్తుంది. వంటనూనెల్లి ఎటువంటి సుంకం లేకుండా దిగుమతి చేసుకుంటూ సచ్చిదీకి వంపిణీ చేస్తూ ప్రభుత్వం నూనెగింజల రైతుల్ని దెబ్బతీస్తున్నది. దిగుమతుల వల్ల స్థానికంగా పామాయిల్ ధర

వడిపోవటంతో అంధ్రప్రదేశ్‌లోని కొన్ని జిల్లాల్లో విలువైన పామాయిల్ చెట్లను రైతులు తెగురుకున్నారు.

కేవలం ప్రభుత్వాల అనంబద్ విధానాలను విమర్శించటమేకాకుండా, ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేసి దేశ ఆధికాభివృద్ధిని సాధించవచ్చు. వ్యవసాయాన్ని జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హమీ పథకం పరిధిలోకి తేవాలి. ప్రస్తుతం రైతులు వ్యవసాయ కూలీలు దొరకు తీవ్రప్రసమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఉపాధి హమీ పథకాన్ని విస్తరించటం వల్ల వ్యవసాయ వరదర్కు జీవనోపాధితోపాటు రైతుకు కొంత మానవ, ఆర్థిక వనరుల తేద్వాటు లభిస్తుంది. మార్కెట్‌యార్డుల్లో రాజకీయ పందికొక్కుల స్థానంలో నిజమైన రైతుల ప్రతినిధిల్ని ఏర్పాటుచేయాలి. తమ ఉత్సత్తు ఎండిపోయేవరకూ ధాన్యం, పత్తి రైతులు మార్కెట్‌యార్డుల్లో వారాలతరబడి ఎదురుచూసే పరిస్థితి ఉండకూడదు. వందల కోట్ల రూపాయల మార్కెట్ నుంకాన్ని వసూలు చేసిన ప్రభుత్వం ఎందుకు మార్కెట్‌యార్డుల్లో డ్రయ్యర్లు, వే బ్రిడ్జిలు ఏర్పాటుచేసి, రైతులకు కనీసి సౌకర్యాలు కల్పించలేకపోతేంది. వంటనూనెల మీద కలిన నుంకాల్ని విధించి ఆ డబ్బును నూనెగింజల ఉత్సత్తీదారులకు పంచాలి. ధాన్యం, బియ్యం ఎగుమతులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం శాశ్వత విధానంగా అమలు చేయాలి. ధాన్యం క్వింటాలుకు రూ.200 బోన్స్ ప్రకటించాలి. అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌లోకి ఎగుమతులపై ఉన్న నిషేధాన్ని తొలగించేలా కెంద్రప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తేవాలి.

విధానపరమైన అంశాల మీద నిర్దిశ్యాలు తీసుకునేందుకు వివిధ పంటల ఉత్సత్తీదారుల నంఫూలు ఒక సమాఖ్యగా ఏర్పడాల్సిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన

రోజువారీ సమస్యలపై పోరాడేందుకు గ్రామస్థాయి వరకు రైతు ఐక్య వేదికలు ఏర్పాటు చేయాలి.

రాష్ట్రాల మధ్య బియ్యం, ధాన్యం రవాణాపై ఉన్న ఆంధ్రలను ఎత్తివేసేలా అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తెచ్చిన చిన్న విజయానికి పొంగిపోవడ్లు రైతుల విజ్ఞాపనలు, ఐక్యపోరాటంతో భారత ప్రభుత్వం చీవాట్లు పెట్టి తీవ్రపోచ్చరికలు చేయటంతో రాష్ట్రప్రభుత్వం దిగివచ్చి దశాబ్దాల నిషేధాన్ని ఎత్తివేసింది. ఇంకా ఎన్నో పైత్రులు ప్రయాణించాల్సి ఉంది. తమ సమస్యల మీద పోరాటానికి నిజాయతీ, చిత్రవద్దిగల రైతులు రాష్ట్రస్థాయిలో, జాతీయ స్థాయిలో చట్టసభల్లోకి ప్రవేశించాలి.

రెండు రాష్ట్రస్థాయి కమిటీల ఏర్పాటుకు సమావేశం నిర్ణయించింది.

జేపీ కనీసంర్గా ఈ దిగువ ప్రతినిధిలతో ‘గ్రామస్థాయి స్వతంత్ర రైతు సంఘాల రాష్ట్ర సమాఖ్య’ ఏర్పాటైంది: నాగేంద్రనాథ్, నాగిరెడ్డి, కోటిరెడ్డి (నెల్లారు జిల్లా), హనుమంతరెడ్డి (మెదక్), పెరుమాళ్ల పుల్లయ్య (వరంగల్), చెంగల్రాయరెడ్డి (చిత్తూరు), పులు కొండారెడ్డి (కడప), శంకరరెడ్డి (కర్నూలు), పాల్వాయి రామిరెడ్డి (నల్గొండ), సుర్ఖ సుబ్బారావు (ఖమ్మం), గుత్తా రాజేష్వ (కృష్ణాప్ప), కె. ఆదినారాయణ (అనంతపూర్), రాఘవులు (ఖమ్మం), విజయకుమార్ (కృష్ణాప్ప), జగన్నాథ నాయుడు (చిత్తూరు), దశరథరామిరెడ్డి (కర్నూలు), వి. రామరాజు (పశ్చిమ గోదావరి), పరిటాల నారాయణ (ప్రకాశం), భాస్కరరావు (తూర్పుగోదావరి జిల్లా).

పి. ప్రభాకర రెడ్డి కనీసంర్గా కింది ప్రతినిధిలతో ‘రాష్ట్రస్థాయి రైతు సంఘాల, పంటలవారీ రైతుసంఘాల సమాఖ్య’ ఏర్పాటైంది: నాగేంద్రనాథ్, వడ్డమూడి సుబ్బారావు, సరసింహనాయుడు, బి.నరసింహరెడ్డి, నాగేశ్వరరాజు. ♦

స్వేచ్ఛావారణిక్యూన్ని అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌కూ విస్తరింపిచేయాలి

■ బియ్యం/ధాన్యం రవాణాపై దేశియంగా అంధ్రఖ్యాతిలగిస్తూ జార్లు లోకీస్తుతా హర్షం

సూపర్‌ప్రైవెన్ (సన్వరకం) బియ్యం/ధాన్యంపై ఆంధ్రల్ని తొలగించి దేశంలో ఎక్కడైనా అమ్మకునేందుకు తక్కణం వీలుకల్పిస్తూ రాష్ట్రప్రభుత్వం జీవో ఎవెన్ నెం. 58 జారీ చేయటం హర్షణీయం. “ఇది రాజకీయాలకు అతీతంగా లోకీస్తుతా పార్టీ తలపెట్టిన రైతు ఐక్యతా ఉద్యమం సాధించిన తొలి విజయం. బియ్యం, ధాన్యంపై ఆంధ్రల్ని తొలగించటం వల్ల రాష్ట్రవ్యాప్తంగా, దేశవ్యాప్తంగా స్వేచ్ఛావారణిక్యూనికి ద్వారాలు తెరచుకున్నాయి. దీన్ని అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌లోకి కూడా విస్తరింపచేసి మిగులు ధాన్యాన్ని రైతులు ప్రపంచంలో ఎక్కడికొనా ఎగుమతి చేసుకునే వీలు కల్పించాలి”.

దేశంలో ఆహారధాన్యాల ప్రధాన కొనుగోలుదారుగా ప్రభుత్వమే ఉండికాబట్టి రైతులకు లాభసాటి ధరను అందించి కాపాడే బాధ్యతను కూడా పూర్తిగా ప్రభుత్వమే వహించాలి. ధాన్యం రైతులకు తక్కణం మద్దతుధరకు అదనంగా కనీసం రూ.200 బోన్స్ ప్రకటించాలి. దళారీలను అదుపు చేసి... రైతుకు లాభం పల్ల మార్కెట్లో వినియోగదారునికి సష్టం అనే తప్పుడు ప్రచారానికి అడ్డుకట్టి వేయాలి.

మరోవైపు, పత్తి ఎగుమతిని అడ్డుకునేందుకు కూడా పస్తపరిశ్రమల లాటీ పెద్దవెత్తున రాజకీయ పైరిపీలు చేస్తోంది. వీటికి ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో లొంగకుండా తిప్పికొట్టాలి. విదేశాల్లో డిమాండ్ ఉన్నప్పుడు అమ్మకునే హక్కు పూర్తిరైతు ఉండేలా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. కొద్దిమంది కార్బోరైట్ సంస్థల యూజమాన్యాలు కోసం లక్షలాది రైతులను దెబ్బతీయవద్దు.

స్వతంత్ర రైతు సంఘాల సీదస్సు విధాన ప్రకటన

దే

శంలో, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ అత్యంత దీనంగా, అవసాన దశలో వుంది. రైతులకు వ్యవసాయం లాభసాటి కాకపోగా కనీసం గిట్టుబాటు ధర కూడా కరువైంది. సాంత వ్యవసాయం చెయ్యడానికి రైతులు, వారి కుటుంబ సభ్యులు ఎలాంటి ఆసక్తి చూపని స్థితి దాపురించింది. ఇప్పుడు వ్యవసాయం కొలుదారుల మీద ఆధారపడి వుంది. వారికి కూలి, గడ్డి తప్ప ఎలాంటి మిగులూ వుండడం లేదు. ప్రకృతి వైపరీత్యానికి లోనైతే వారు కుదేలు అవుతున్నారు. అత్యహత్యలు తప్ప మార్గం లేనివారు అవుతున్నారు.

దేశంలో ఇప్పటికే 60 శాతం మంది జీవనం వ్యవసాయం చుట్టూనే వుంది. కాని దేశ ఆదాయంలో వ్యవసాయం వాటా 15 శాతానికి పడిపోయింది. ఇలా 60 శాతం మంది చేతులకి కేవలం 15 శాతం ఆదాయం మాత్రమే వస్తే దేశంలో పారిత్రామికాభివృద్ధి కూడా త్వరలోనే మందగిన్నంది. గ్రామాలు కునారిల్లి శ్వశానవాతావరణం నెలకొంటుంది. ఈ పరిస్థితులలో తక్కణమే గ్రామీణ ప్రాంతాల ఆదాయాన్ని గణానీయంగా పెంచాలి. రైతులు పండించే పంటలకు లాభసాటి ధరలు అందించి తీరాలి. కాని ప్రభుత్వాలు ఏవైనా కాకుల్ని కొట్టి గద్దలకు వేసే చందంగా వ్యవసాయాభివృద్ధికి దోషాదం చేసేవిగా వుండడం లేదు.

■ దేశంలో ఆపోరధాన్యాల మార్కెట్టపై వున్న ఆంక్షల్ని పూర్తిగా తొలగించాలి. రైతులు తమ పంటల్ని ఎక్కడైనా అమ్ముకునే స్వేచ్ఛని కల్పించాలి. మార్కెట్ లాభాలు నేరుగా రైతులకు దక్కే ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి.

■ ఆపోరధాన్యాల ఎగుమతి, దిగుమతి విధానాలు పూర్తిగా రైతులకు అనుకూలంగా మార్చాలి. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలో లాభసాటి ధరలకు అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ వుండాలి. ఆపోరధాన్యాల దిగుమతులపై సుంకాలు లేకుండా స్థానిక రైతుల ఉత్పత్తులను దెబ్బతిసే విధానాలకు స్ఫూర్తి చెప్పాలి. ఎగుమతి, దిగుమతులలో సుంకాలద్వారా లాభాలద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని రైతులకు దక్కే ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి.

■ దేశానికి ఆపోరధాన్యత, పేదలకు చౌకగా పంపిణీకి ఏర్పాట్లను ఎవరూ కాదనరు. కానీ ఇందుకోసం పెద్ద కొనుగోలు దారుగా మారిన ప్రభుత్వం ఆపోర ధాన్యాల ధరలను కనీస మద్దతు ధర పేరుతో గిట్టుబాటు లేకుండా చేయడం పూర్తిగా రైతాంగ వ్యతిరేక చర్య అవుతుంది. అందుచేత రైతులకు లాభసాటి ధరగా కనీస మద్దతు ధరను ప్రకటించి తీరాలి. పెట్టుబడులపై 50 శాతం విధిగా రైతులకు ఆదాయం లభించే విధంగా మద్దతు ధరలు వుండాలి.

■ వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీలకు ఎన్నికలు జరిపి రైతు ప్రతినిధిలకు అధికారాలు దఖలు పరచాలి. దళారుల ప్రమేయం లేకుండా మార్కెటీంగ్ వ్యవస్థను పట్టిపు పరచాలి. రైతులకు విస్తరంగా పైప్లీలోనులు అందేలా ఏర్పాటు చెయ్యాలి. గ్రామం యూనిట్సగా పంటల బీమా పథకాన్ని అమలు చెయ్యాలి.

■ ప్రభుత్వం రకరకాల రూపాలలో రైతులకు ఇస్తున్న సహాదీలలో వాస్తవానికి రైతులకు చేరుతున్నది నామమాత్రంగా వుంది. రైతులకు నేరుగా సచ్చిదీలు అందించడానికి శాస్త్రీయమైన, పారదర్శకమైన పద్ధతిని తక్కణం చేపట్టాలి. ఇందులో భాగంగా జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేసి రైతులకు, కొలుదార్లకు ప్రత్యక్షంగా ప్రయోజనం చేశుర్దానికి చర్యలు తీసుకోవాలి.

■ రైతులకు కల్తీలేని విత్తనాలు, పురుగు మందులు, ఎరువులు అందించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. కల్తీని కరినంగా నిరోధించడానికి అమృకందార్లల్ని బాధ్యాల్ని చేసే విధంగా చట్టం తేవాలి. ఇవి సకాలంలో స్వేచ్ఛగా రైతులకు అందుబాటు అయ్యేలా చర్యలు తీసుకోవాలి.

■ రైతులకు ఆస్తి ఆధారంగా ఓవర్డ్రాష్ట్ పద్ధతిలో రుణం అందించేలా కిసాన్ ల్రిట్ కార్బూ వ్యవస్థని పట్టిపు పరచాలి. కొలురైతులకు పంటరుణాలు అందించే ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

■ వ్యవసాయ పరిశోధన మీద పెట్టుబడులను పెంచాలి. రైతులకు ఈ విజ్ఞానాన్ని, పంటల సరళి, మార్కెట్ల అవకాశాలు సకాలంలో అందించడానికి గ్రామాలలో అగ్రికల్చరల్ ఎర్పాటు చెయ్యాలి. భూసార పరీక్షలు నిర్వహించడానికి అందుబాటులో ఏర్పాట్లు జరగాలి.

■ కోల్చుస్టోర్జే కేంద్రాలను విస్తుతంగా ఏర్పాటు చేసి రైతుల పంట మార్కెట్కు చేరేదాకా రక్షణ ఇవ్వాలి.

■ పుడ్పొనసింగ్ యూనిట్లను విస్తరంగా ఏర్పాటు చెయ్యాలి. ఉప ఉత్పత్తుల రూపకల్పనకు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాలి.

■ రైతులకు ఆయ అంశాలపై తాజా సమాచారం అందించేదుకు ఒక సమాచార కేంద్రాన్ని శాశ్వత ప్రాతిపదికు పైదరూబాదీలో ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

■ సహకార (కో అపరేటివ్) చట్టంలో రైతుల ప్రయోజనాలకి అనుగుణంగా కొత్త మార్పులు తీసుకురావాలి. రైతుల ప్రయోజనాలే ప్రాతిపదిక కావాలి తప్ప ఏ కొద్ది మందికో లభించేకావే ప్రయత్నాలు అప్పకోవాలి.

ముగింపు : వ్యవసాయ రంగంలో పై విధానపరమైన మార్పులు సాధించడానికి రాజకీయాలకు అతీతంగా రైతులంతా సంఘటితం కావాలని స్ఫూర్తిత్త రైతు సంఘాల సదస్య పిలుపునిస్తున్నది. ◆

స్వతంత్ర రైతు సంఘాల వేదికలు

1. అంద్రప్రదేశ్ స్వతంత్ర రైతు సంఘాల కాన్సెడేరేషన్ (పంటలు వేరైనా రైతులంతా ఒక్కటే)

రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే కొన్ని స్వతంత్ర రైతు సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. ఇందులో అధికశాతం పంటల వారీగా రాష్ట్రస్థాయి రైతుసంఘాలను ఏర్పాటు చేసుకుని విశేష కృషి చేస్తున్నాయి. చెరుకు, పామోలిన్, కొబ్బరి, పసుపు తదితర పంటల వారీగా రైతు సంఘాలు కార్బూకలాపాలను సాగిస్తున్నారు. అలాగే పాడి, పొత్తి తదితర అనుబంధ పరిశ్రమల రైతు సంఘాలు కూడా వున్నాయి.

ఎవరి రైతు సంఘాలను వారు వుంచుకుంటూనే ఇలాంటి రాష్ట్రస్థాయి సంఘాలన్నీ ఒక ఉమ్మడి వేదికను ఒక కాన్సెడరేషన్ ను ఏర్పాటు చేసుకోవడం తక్కుఖావసరంగా ఈ సదస్సు భావిస్తున్నది. అలాంటి ఉమ్మడి వేదిక రూపకల్పనకు ముందుకు రావలసిందిగా అందరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది.

■ పంటలు వేరైనా రైతులంతా ఒక్కటే అన్నది నినాదం కావాలి. పంటలవారీగా ఒంటరిగా పోరాదుతున్న ఈ సంఘాలకు అందరి తోడ్పాటు అందించడానికి ఈ కాన్సెడరేషన్ వేదిక కావాలి.

■ మొత్తం వ్యవసాయ రంగంలో విధాన పరమైన మార్పుల కోసం రైతుల సంఘటిత శక్తికి ప్రతీకగా, ఉమ్మడి ఉద్యమానికి ఈ కాన్సెడరేషన్ వేదిక కావాలి.
■ ఇలాంటి దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలతో ఎవరి రైతు సంఘాలను, వాటి స్వయంప్రతిపత్తిని వుంచుకుంటూనే ఉమ్మడి వేదిక ఏర్పాటుకు ముందుకు రావలసిందిగా ఈ సదస్సు రాష్ట్రస్థాయి రైతు సంఘాలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది.

2. రైతు వేదిక (గ్రామస్థాయి స్వతంత్ర సంఘాల సమాఖ్య)

రాజకీయాలకు అతీతంగా గ్రామస్థాయిలో రైతుల్ని ఐక్యం చేసే స్వతంత్ర రైతు సంఘాలను పటిష్టం చెయ్యాలి. అట్టడుగు స్థాయిలో ఇలాంటి ఐక్యతను సాధించకుండా రైతుల దీర్ఘకాలిక సమస్యల పరిష్కారానికి, వ్యవసాయాన్ని లాభసాధి చెయ్యడానికి ఒలోపేతమైన రైతు ఉద్యమం రూపుదిద్దుకోదు.

ఇప్పటికే గ్రామస్థాయిలో కొన్ని స్వతంత్రరైతు సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. లేని చోటు రాజకీయాలకి అతీతంగా గ్రామస్థాయిలో రైతులందరినీ ఐక్యం చేసే రైతు వేదికల్ని రూపొందించుకోవాలి.

■ స్థానికంగా రాజకీయాలకు అతీతంగా రైతుల్ని ఐక్యపరిచే సాధనంగా ఈ వేదిక వుంటుంది.

■ స్థానిక వ్యవసాయపరమైన సమస్యలపై రైతులకు తోడ్పాటునిచ్చే వేదికగా వుంటుంది.

■ రైతుకు వ్యవసాయపరమైన శాస్త్రీయ సమాచారాన్ని అందించడానికి, విధానపరమైన మార్పుల మీద అవగాహన పెంపాందించడానికి వేదికగా వుంటుంది.

■ రైతాంగ ఉద్యమాలకు గ్రామాలలోని స్వతంత్ర రైతుసంఘాలు పునాదిగా వుంటాయి.

రైతులకు లాభసాటిగా వ్యవసాయ రంగాన్ని సంస్కరించడానికి రాష్ట్రస్థాయిలో, జాతీయస్థాయిలో బలమైన, తీవ్రమైన రైతు ఉద్యమాలు తప్పనిసరి, ఇది గ్రామాలలో స్వతంత్రరైతు సంఘాలు లేకుండా సాధ్యం కాదు. అందుచేత ఈ స్వతంత్ర రైతు సంఘాల ఏర్పాటుకు వాటి స్వయం ప్రతిపత్తికి వాటి నిత్యకార్బూకలాపాలను ప్రోత్సహించడానికి రాష్ట్రస్థాయిలో “గ్రామస్థాయి స్వతంత్రరైతు సంఘాల రాష్ట్ర వేదిక” అవసరంగా ఈ సదస్సు భావిస్తున్నది. రైతు వేదిక పేరుతో గ్రామరైతు సంఘాల వేదికను రూపొందించాలని ఈ సదస్సు తీర్మానించింది. ◆

సమరభేరి

వల్లవి: త్యాగోస్తుత లోకసత్త్వ కార్బూకులారా... ఐక్యంగా కదలిరండి ఘనవిజయం మనదేరా... ఎన్నాళ్ళే పెనుచీకటి... ఇంకెన్నాళ్ళు...

చ॥ అవినీతి అక్రమాలు రోజురోజు పెరుగుతుంటే సాధించిన స్వతంత్ర్యం ఎండమావి అయిపోదా..? ప్రజాధనం కొల్లగొట్టే నయవంచక నేతులుంటే సిరుల తల్లి భరతమాత భవిష్యతే ముగిసిపోదా..? దేశమంటే మల్లీకాదు చైతన్యం మనుషులోయ్ బాధ్యత నువ్వ గుర్తింగి పిడికిలెత్తి కదలపోయ్

చ॥ షకమత్యమే బలం సాధించినేది లేదు కార్బోస్టుల కర్తవ్య కార్బోశీలికెడురు లేదు నాకేమని వ్యాపకంబే బ్రతుకు చీకటపుతుంది సస్యశామల దేశం ఎడారిలా మారుతుంది మనసా, వాచా, కర్మణ ప్రతినబుసవోయ్ భరతమాత ఔన్నత్తుపు శభకీర్తిని పెంచవోయ్

నటికుబిటి రాధాకృష్ణమూర్తి, అవనిగడ్డ

మీడియాకు విడుదల (ప్రాదరాబాద్, 06/12/2010)

The Following is the text of the memorandum that Lok Satta Party President Dr. Jaya Prakash Narayan and farmers' leaders submitted to the Chief Minister N.Kiran Kumar Reddy at Secretariat today (December 06,2010, Monday):

గా॥ శ్రీ యిన్. కిరణ్కుమార్ రెడ్డి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి, ప్రాదరాబాద్

గారవనీయ ముఖ్యమంత్రి గారికి,

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వతంత్ర రైతు సంఘాల సదస్సు డిసెంబరు 5వ తేదీన ప్రాదరాబాద్లో జరిగింది. ధాన్యం/బియ్యం అంతరాష్టరాణాపై వున్న ఆంక్షలను తొలగిస్తూ స్వేచ్ఛ మార్కెట్‌కు నీలు కలిగిస్తూ మీ సారద్యంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ఈ సదస్సు స్వీచ్ఛిస్తున్నది. నిబంధనల పేరుతో పరోక్షంగా ఎలాంటి ఆంక్షలు లేకుండా ఈ జి.ఎస్‌ను శాశ్వత ప్రాతిపదిక మీద అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా విజ్ఞాపించేస్తున్నాం.

ఈ క్రింది తక్షణ సమస్యలపై మీరు జారవ తీసుకుని వెంటనే పరిష్కరించాల్సినదిగా కోరుతున్నాం.

1. (ఎ) డిసెంబరు 7వ తేదీన ఫిల్టీలో జరుగుతున్న కేంద్రప్రభుత్వ ఎకనమిక్ ఎప్పుర్ని ఎంపవడ్ కమిటీ సమావేశంలో నాన్-బాస్కెట్ బియ్యం ఎగుమతులపై వున్న నిషేధాన్ని తొలగించే విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం తన పలుకబడిని వినియోగించి అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌లో బియ్యం అమ్మకోడానికి వున్న ఆంక్షల్ని కూడా తొలగించడానికి హర్తిస్టోలో ప్రయత్నంచవలసిందిగా కోరుతున్నాం.
(బి) పత్రి ధరలు రైతులకు అనుకూలంగా మారుతున్న తరుణంలో పత్రి ఎగుమతులను నిషేధించి ధరలను అదుపు చెయ్యాలంటూ జౌళి పరిశ్రమలకు వత్తాసుగా తమిళనాడు ప్రభుత్వం కేంద్రానికి రాసిన లేఖ, చేస్తున్న ఒత్తిడి రాష్ట్రంలో పత్రి రైతులకు తీప్త సష్టుం కలిగిస్తుంది. అందుచేత ఫిల్టీలో జరుగునున్న పై సమావేశంలో పత్రి ఎగుమతులపై నిషేధం విధించకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాం.
2. ధాన్యం మద్దతు ధర పై క్రొంటాలకు ₹ 200 లు బోన్సీగా ప్రకటించి రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతుల్ని అదుకోవాల్సినదిగా కోరుతున్నాం. రైతుల నుండి ప్రభుత్వమే నేరుగా ధాన్యం కొనుగోళ్లు చేపట్టాలని మండలానికి 1 లేదా 2 కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి కొనుగోళ్లకు తక్షణం ఏర్పాటు చెయ్యాల్సినదిగా కోరుతున్నాం.
■ ప్రతి మార్కెట్ యార్డులోనూ డ్రయ్యార్డను, ఎలక్ట్రానిక్ కాటాలను ఏర్పాటు చెయ్యాలని కనీస హాలిక సదుపాయాలను కల్పించాలని కోరుతున్నాం.
3. చెరుకు రాష్ట్రప్రభుత్వ సూచన ధరగా టన్సుకి ₹ 2500 లుగా ప్రకటించి ఆ ధరకు కొనుగోళ్లు జరిగేలా చూడాలి.
4. పామాలిన్ రైతులకు మార్కెట్ ఇంట్రవెన్షన్ స్థిరు కింద 2009 సంా నుండి చెల్లించాల్సిన 60 కోట్ల రూపాయిలను రాష్ట్రప్రభుత్వం వెంటనే చెల్లించి, కేంద్రం వాటాను రాబట్టుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాం.
■ పామాలిన్ రైతుల నుండి నేరుగా వసూలు చేస్తున్న 4 శాతం వ్యాట్ టాక్స్‌ను రద్దు చెయ్యాలి.
■ నూనెల దిగుమతులపై విధిగా సుంకం విధించి దాని నుండి వచ్చే ఆదాయాన్ని రైతులకు సభీటీగా ఇప్పించే ఏర్పాటు చెయ్యాలి.
5. అన్ని పంటలకు పావలా వట్టి రుణాలను మంజూరు చెయ్యాలి. సంపత్సురానికి ఒకేసారి జూన్ 30 ని చెల్లింపు గడువుగా నిర్ణయించి వర్తింపచెయ్యాలి.
6. 50 శాతం పంట నష్టపోయిన ప్రాంతాలలో రైతులకు ఇచ్చే ఇంపు సభీటీని ఎకరాక ₹ 4000 లకు పెంచి అందరికీ ఇవ్వాలి.
7. రాష్ట్రంలో డిసెంబరు 15 నుండి అమలు చేయ తలపెట్టిన జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం పనులను, వ్యవసాయ సీజను కారణంగా ఫీబ్రవరికి వాయిదా వెయ్యాలి. ఉపాధి హామీ పథకాన్ని వ్యవసాయ పనులకు వర్తింపజేసి రైతులకు, కౌలుదారులకు నేరుగా ప్రయోజనం కల్పించడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.
8. కౌలుదారులకు, పంటరూలు, ఇతర ప్రభుత్వ రాయితీలు పొందడానికి వీలుగా ఏర్పాటు చెయ్యాలి. రైతుల యాజమాన్య హక్కులకు భంగం లేకుండా ఈ ఏర్పాటు చెయ్యాలి.
9. వ్యవసాయంలో ఆధునికరణకు వినియోగించే అన్ని రకాల వ్యవసాయ ఉపకరణాలపై ఎక్స్ట్రో డ్యూటీ తొలగించాలి.
- సోర్స్ దగ్గరే సభీటీ ఇచ్చి అందరూ కొనుగోలు చేసుకోడానికి వీలు కల్పించాలి.
■ ప్రతి మండలంలోనూ ఒకటి, రెండు రైతు సేవకేంద్రాలు లేదా అగ్రికల్చరల్ ను ఏర్పాటు చెయ్యాలి. కంప్యూటర్లతో మార్కెట్ ధరలు, పంటల సరళి, వ్యవసాయ విజ్ఞానం, ఆధునిక యంత్రాలు, ఎరువులు, పురుగు మందుల కొనుగోళ్లు వగైరాలలో రైతులకు సేవలందించే కేంద్రాలుగా చెయ్యాలి.
10. ఈ తక్షణ సమస్యలపై వెంటనే చర్యలు తీసుకుని రాష్ట్రంలో రైతుల్ని అదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాం. ♦

ధాన్యం రవాణాపై ఉన్న ఆంక్షలను ఎత్తివేస్తూ ఆంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.వీ.

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT**

Civil Supplies – KMS 2010-11 – Lifting of restrictions on Movement of Preferred varieties of Rice/Paddy to other States – Permission to utilize levy free eligibility of raw rice to other States by road – Orders – Issued.

CONSUMER AFFAIRS, FOOD AND CIVIL SUPPLIES (CS.I) DEPARTMENT

G.O.Ms.No. 58

Dated 4-12-2010

Read the following:

- 1) G.O.Ms.No. 45 CA, F & CS (CS.I) Department dated 5.10.2010.
- 2) Proposal of the Commissioner of Civil Supplies, Hyderabad – vide No. PI(1)/3428/2009 dated 15.11.2010.

O R D E R :-

...

Government vide reference 1st read above issued orders on procurement policy for the Kharif Marketing Season 2010-11.

2. In the reference second read above, proposals have been received stating that presently, the price of preferred varieties are not encouraging; against around Rs.1500 per quintal last year, they are presently ruling much below and unless better price for these varieties is ensured to these varieties, the farmers will not have any incentive to cultivate these varieties, thereby resulting in fall of acreage of these varieties in the ensuing seasons and increase in price of super fine varieties during the year 2011. It has been proposed to remove the restrictions imposed on the movement of preferred varieties of paddy / rice – vide G.O. 1st read above – and also to permit utilization of the levy free eligibility of raw rice meant for sale outside the State by road.

3. Government after careful examination of the proposal and taking into consideration the current low price being offered for the superfine varieties and the imperative need to provide remunerative price to the farmers who cultivate these varieties orders that the restrictions on movement of preferred varieties of rice/paddy be removed with immediate effect.

4. Government also order that the levy free eligibility raw rice be permitted to be moved to places outside the State by road so as to enable the millers to clear the levy free stocks by road and further purchase paddy from the farmers at MSP and above.

5. The Commissioner of Civil Supplies is authorized to issue necessary operational guidelines for implementing the above order.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

**SANJAY JAJU
EX.OFFICIO SECRETARY TO GOVERNMENT**

వరకట్ట వ్యతిరేక దినో

■ వరకట్ట రహిత సమాజానికి ప్రభుత్వ శాఖలు సమన్వయంతో పనిచేయాలి

సాంకేతికాభివృద్ధి చెందిన సమాజంలో వరకట్టం సాంప్రదాయ రూపాన్ని మార్పుకుని రకరకాల ముసుగుల్లో మహిళల మీద జులుం చెలాయిస్తోంది. ఈ మార్పులకు అనుగుణంగా తగు చర్యలు చేపట్టి మహిళల్ని వరకట్టం బారి నుంచి కాపాడేదుకు పాలకులు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కనీస చర్యలు కూడా చేపట్టటం లేదు. న్నా ఎమ్మెల్చే క్వార్టర్స్ సమావేశ మందిరంలో లోక్ససత్తా లీగల్సెల్ వరకట్ట వ్యతిరేక దినాన్ని పాటించింది. లోక్ససత్తా లీగల్సెల్ రాష్ట్ర క్స్సీనర్ సి.వి.ఎల్ నరసింహరావు, లోక్ససత్తా రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె.గీతామూర్తి, మహిళాసత్తా నేతలు ఎన్.సరోజాదేవి, మహాలక్ష్మి, గజానని, తెలుగుదేశం ప్రతినిధి నస్సపనేని రాజకుమారి, ప్రజారాజ్యం ప్రతినిధి పాయిదా బేగం, ఆలిండియా థార్మర్బోక్ నేత మురళీధర్ దేవ్సాండ్, హైదరాబాద్ జిల్లా న్యాయాధికారి కార్యదర్శి సి. వి.రాంబాబు, న్యాయాదా కల్పవల్లి తదితరులు ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

21వ శతాబ్దింలోకి ప్రవేశించినా, మహిళలు అన్నిరంగాలలో ముందంజలోకి వస్తున్నారని గణంకాలు చెబుతున్నా, వరకట్టం వేధింపులు, చావులు, హత్యలు ఏటేటా పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఇందుకు గత ఇరవైషభలో భారతీలో దాదాపు కోటి మంది ఆడపిల్లల భ్రాణహత్యలు జరగటమే నిదర్శనం. లోక్ససత్తా లీగల్సెల్, మహిళాసత్తా ఇతర మహిళా సంఘాలు ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిని కలిసి వరకట్ట దినాన్ని చైతన్యం కలిగించేలా నిర్వహించాలని కోరినా తగిన స్పందన కరవైంది.

1961 వరకట్ట వ్యతిరేక చట్టాన్ని పటిష్టంగా అమలు చేసేలా న్యాయ, పోలీసు వ్యవస్థల్ని, సంబంధిత ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలను సమన్వయం పరిచేందుకు ప్రభుత్వం తక్కణ చర్యలు తీసుకోవాలి. వరకట్టం ఇప్పటం, తీసుకోవటం రెండూ నేరంగా సమాజంలో చైతన్యం తేపాలి. వరకట్ట రహిత సమాజాన్ని సాధించేందుకు ప్రభుత్వం పటిష్ట చర్యలు తీసుకోవాలి.

‘ఉపాధ్యాయునుత్తా’ కార్త్రీ అధ్యక్షసిగి ఎన్. బాలకీష్వర్ రావు!

లోక్ససత్తా పార్టీ అనుబంధ ప్రజాసంఘం ‘ఉపాధ్యాయునుత్తా’ రాష్ట్ర నూతన అధ్యక్షునిగా మహాబాబునగర్ జిల్లా షాద్ నగర్ మండలంలో ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేస్తున్న సంబరాజు బాలకిష్వర్ రావు (94412 78857) నియమితులయ్యారు. ఇప్పటివరకూ ఉపాధ్యాయునుత్తా అధ్యక్షునిగా ఉన్న ప్రాఫేసర్ విజయకుమార్ మహాబాబునగర్ డి.ఈ.వో. గా బాధ్యతలు చేపట్టటంతో లోక్ససత్తా పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో జేపి పర్యవేక్షకులో జిరిగిన ఉపాధ్యాయునుత్తా రాష్ట్ర కార్యవర్గ సమావేశంలో ఈ మేరకు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ సమావేశానికి ఉపాధ్యాయు సత్తా సమన్వయకర్త జి.రాజారెడ్డి, ఉపాధ్యాయు సత్తా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం. సత్తిబాబు హజరయ్యారు.

ఈ సందర్భంగా ఉపాధ్యాయు సత్తా రాష్ట్ర కార్యవర్గాన్నిదేశించి జేపి మాట్లాడుతూ... “సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీల అనుబంధ ఉపాధ్యాయు సంఘాల్లా కేవలం సాంత డిమాండ్ సాధన కోసం రోడ్డక్షటం పనిగా పెట్టుకోకుండా ప్రభుత్వ విద్యను పటిష్టం చేసేలా ఉపాధ్యాయునుత్తా ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలి. ‘ఉపాధ్యాయునికి గౌరవం-విద్యార్థికి భవిష్యత్తు-సమాజానికి ప్రగతి’ అనే మూడు సూత్రాల లక్ష్యంతో విద్యాహక్కు చట్టం, సర్వీశ్వరాల అభియాన్, రాజీవ్ మాధ్యమిక శిక్షాఅభియాన్లు అట్టడుగు స్థాయి వరకు సక్రమంగా పనిచేసేలా కృషి చేయాలి. “అమెరికాలో ఏదైనా ఒక ప్రాంతానికి చిరునామా గుర్తులు చెప్పాలంటే ఘలనా స్యాలు సెంటర్ అని చెబుతారు. అక్కడ ప్రభుత్వ స్థాయి బట్టి చుట్టుపక్కల స్థలాల రేట్లు, ఇళ్ల అడ్డెలు ఉంటాయి. అలా విద్య చుట్టూ కేంద్రీకృతమైన సమాజాన్ని సాధించటం మన లక్ష్యం కావాలి” అన్నారు.

ఈపీఎల లగ్గింగ్ ద్వారానే జీపార్లో జేపియూ-బీజీపీ కూటమి మునిజయం అని ఎవ్వేనా అనగలరా?

ఎలక్ష్మానీక్ వోటింగ్ యంత్రాల (ఈవీఎల్)కు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేయటం అవాంఘనీయమని బీపార్ ఎన్నికల ఘలితాలు మరోసారి నిర్ధారించాయి. ‘అవిసీతిని ఎదురుచూసేందుకు ఒక మార్గంగా ఎన్నికల సంస్కరణలు’ అంశంపై జేపి తన ధిలీ పర్యటనలో భారత ఎన్నికల కమిషన్‌తో చర్చించారు.

రైతుల్కు లాభం వేలు విశియోగీదారులకు నెప్పిరు అనే తెల్పుడ్రు

వాసదీనీ ఇక్కొనెనా ఆషాఖి...రైతులకు న్యాయమైన ధరలు దేశభాష్యాద్ధికి తెప్పినిసరి: జేపీ

వ్యవసాయ సంక్లోభంపై ప్రధానమంత్రి ఆర్థిక సలహా మండలి చైర్మాన్ డా॥ రంగరాజన్, ప్రధాన ఆర్థిక సలహాదారు కౌశిక్ బసు, ప్రణాళికాసంఘం సభ్యులతో చర్చించేందుకు లోకసభల్ పార్టీ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ 30వ తేదీ నుంచి మాడురోజులు ఫిలీ పర్యాటించారు. ఈ సందర్భంగా జయప్రకాష్ నారాయణ్ మీడియాతో మాటాడుతూ....

రైతుకు న్యాయమైన, లాభసాటి ధర లేకపోతే ఆర్థికాభివృద్ధి, సామాజిక సమతల్యత, రాజకీయ స్థిరత్వం ప్రమాదంలో పద్ధతాయి. వ్యవసాయాత్మకత్వమైన స్వేచ్ఛావాచిజ్యం మీద ఆంక్షలు ఉన్నంతవరకూ న్యాయమైన, లాభసాటి ధరలు సాధ్యంకావ.

రాష్ట్రం వెలుపలకే కాకుండా జిల్లల మధ్య కూడా బియ్యం రవాణాపై నివేధం విధించిన ఒకే ఒక్క రాష్ట్రంగా అంధ్రప్రదేశ్ దేశంలో పేరుమాసింది. గోదాములు గత ఏడాది ఆపరధాన్యాల నిల్వలతో పొంగిపొర్కుతుండగా, మరోపక్క పెద్దఎత్తున పంట దిగుబడి వస్తుండగా, బియ్యం స్వేచ్ఛారవాణాపై నివేధం ఉండటం వల్ల ధాన్యం ధర విపరీతంగా పడిపోయింది. లోకసభల్ పార్టీ రెండునెలల పోరాటంతో జాతీయస్థాయిలో ప్రభుత్వం కదిలి ఒత్తిడి తేపటం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పుడు బియ్యం రవాణాపై దేశీయంగా ఉన్న ఆంక్షల ఎత్తివేతకు జీవో జారీ చేసింది. ఇది కూడా చాలాదు. మిగులు ధాన్యాన్ని రైతు విదేశాల్లో అమ్ముకునే అవకాశాన్ని కలిగించాలి.

వినియోగదారుని ప్రయోజనాలను వరిరక్షించేందుకే వ్యవసాయాత్మకత్వమైన ధరల్ని తక్కువస్థాయిలోనే తొక్కిపోతే విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నట్టు అటు కేంద్రంలో, ఇటు రాష్ట్రంలో వరుస ప్రభుత్వాలు తప్పుడు వాడనను వినిపిస్తున్నాయి. ధాన్యం రైతుకు ధర పెంచటం వల్ల వినియోగదారునికి బియ్యం ధర పెరగాల్సిన అవసరం లేదు. ఒకవేళ పెరగాల్సి వచ్చినా వినియోగదారునిపై ఆ ప్రభావం నామమాత్రంగానే ఉంటుంది. కానీ రైతుకు మాత్రం అది జీవన్యుఱణ సమస్య ఎగుమతుల వల్ల మిలర్డకు లాభం అనే మాట రాజకీయ విభేదాలను సృష్టించేందుకు తప్ప మరిందుకూ పనికిరాదు. రాష్ట్రంలో కోటి 80లక్షలమంది రైతులు, కొలుదారులు కనీస ఆదాయం లేకుండా ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటుంటే నానాలీకీ

పేదరికంలోకి జారిపోతుంటే ఎలా బాగుచేయాలా అనే ఆలోచనను వదిలేసి రైతును దెబ్బతీసేలా రాజకీయాలు చేయటం దారుణం. టాటాలు వంటి కంపెనీలు ఎగుమతులు చేస్తుంటే ఇంకా చేయండి, దేశానికి విధిశి మారకప్రవ్యం తీసుకురండి అని తెగ ఊదర గొట్టే నేతలు రైతుల్ని మాత్రం ఎగుమతులు చేయుచ్చని చెప్పటం దుర్మార్గం. రైతులు అమాయకులని, సంఘటితం కాలేరని, వారి తరువున ఎవరూ వాస్తవాలు చెప్పురని మోసం చేస్తున్నారు. దేశాన్ని దోచుకున్న కూడా అధికారం లేదని శివాలెత్తుతున్న వారు రైతుకు కనీసం కష్టార్థితానికి తగిన ప్రతిఫలం అడుగుతుంటే రాజకీయం చేయటా? ఇప్పుటివరకూ అంధ్రప్రదేశ్లో ప్రభుత్వాలు చేసింది ‘రైతుద్రోహం’.

ఒకవేళ పరిస్థితుల్లో రుతుపవనాలు కాన్త దుయడిల్స్తే ధాన్యం రైతుకు పెట్టిన పెట్టుబడి మాత్రమే వస్తోంది, కొలురైతుకు మాత్రం అది కూడా రాకపోగా నికర సష్టం వస్తోంది. గ్రామంలో ఉన్న ఒక రైతు తలసరి ఆదాయం పట్టుణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయేతర రంగంలో ఉన్న వ్యక్తి ఆదాయంలో ఏదోవంతు ఉండటం తీవ్ర అసమానతలకు అద్దం పడుతోంది. పేదరికంలోకి జారిపోతున్న రైతులు తమ ఉత్పత్తుల్లి కొనలేక, సేవల్ని వినియోగించుకోలేకపోతుంటే పారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల, సేవల రంగంలో దేశం ఎలా ముందుకు దూసుకెళ్ళగలుగుతుంది.

వ్యవసాయ సంక్లోభం గ్రామీణ-పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య అగాధాన్ని తీవ్రపరం చేస్తోంది. ఘలితంగా తక్కువ వైపుణ్యాలతో పొట్ట వేతపట్టుకుని పట్టుణ ప్రాంతాలకు వలసవెళ్లి రోజు కూలీలుగా బటికే వారి సంఖ్య రోజురోజుకూ పెరుగుతోంది.

భారతదేశంలోని ప్రభుత్వాలు రైతులకు న్యాయమైన, లాభసాటి ధరల్ని ఇప్పుటంతోపాటు చైనా అనుభవం నుంచి నేర్చుకుని పట్టుణ, గ్రామ ఎంటర్ప్రైజెలను (టి.వి.ఇలు) ప్రోత్సహించాలి. దీనివల్ల చైనాలో 20కోట్ల ఉద్యోగాలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. అందుకే లోకసభల్ పార్టీ అంధ్రప్రదేశ్లో కనీసం 1000 చిన్నపట్టణాల అభివృద్ధి కోసం పోరాటుతోంది. అవి ఆర్థిక కేంద్రాలుగా తయారై ఉద్యోగాలు, మెరుగైన జీవన పరిస్థితులను అందించటం ద్వారా గ్రామీణ-పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య అంతరాన్ని తగ్గిస్తాయి. ♦

పిల్లలక్ష మీదుమేహం

ప్రపంచంలో మధుమేహంతో బాధ పడుతున్న పిల్లలక్షో 5వ వంతు (20%) భారతదేశంలో వుండటం జాతీయ బాలల దినోత్సవం - అంతర్జాతీయ మధుమేహ దినోత్సవం (నవంబర్ 14) ఒకటే కావడం యాద్యచ్ఛికం. పిల్లలకు సోకే సాధారణ దీర్ఘకాలిక వ్యాధులలో మధుమేహం కూడా ఒకటి. భారతదేశంలో ప్రతిరోజు 200 మంది పిల్లలు మధుమేహం బారిన పడుతున్నారు. ఈ వ్యాధిని ఎంత త్వరగా గుర్తిస్తే దాని దుష్పలితాలు అంత బాగా నివారించవచ్చు.

ధాన్యం, చెరకు, పామొయిల్ రైతుల్ని త్వక్కణం ఆద్వికన్‌ఱడి

అవినీతిపై కలిన చర్యల్ని చేపట్టండి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి లోకసభా డిమాండ్

వైఎస్ జగన్మహాన రెడ్డి, విజయలక్ష్మి రాజీనామాలు పైకి కాంగ్రెస్ అంతర్గత వ్యవహారంగా కనిపిస్తున్నా, అధికారపార్టీలోని రాజకీయ ద్రామాల వల్ల రాష్ట్రంలో పాలన పూర్తిగా స్థంభించి ప్రజలు నమస్యలతో నలిగిపోతున్నారు. కాంగ్రెస్ లో గత 14నెలలనుంచి సాగుతున్న అధికార పోరు వారి రాజీనామాలతో ఈవేళ పరాక్రమ చేరుకుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ లోని అంతర్గత కుమ్ములాటల్ని రాష్ట్రం నెత్తిన రుద్దటం క్షమార్థంకాదు.

రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా ధాన్యం, చెరకు, పామొయిల్ రైతులు తీవ్రస్థాయి తక్కణ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటున్నా ప్రభుత్వానికి పట్టటం లేదు. మార్కెట్ ధర లేక, కూలీలు దొరక్క కొన్ని చోట్ల ధాన్యం రైతులు పంటపొలాల్ని దున్చేయటమో, తగలబెట్టటమో చేస్తున్నారు. పండినపంటను రైతులు తగలబెట్టుకోవటానికి మించిన దారుణం మరోటి ఉండదు. అయినా పట్టించుకునే తీరిక పాలకులకు లేకపోవటం దుర్భాగ్యం. పంట నష్టానికి పరిహారం, తడిసిన ధాన్యం కొనుగోలు, తెగుళ్ళ తగిలితే చేపట్టాల్ని చర్యలకు తేడ్వోటు లేక రైతుల్లో తీవ్ర నిరాశానిస్పుహాలు నెలకొన్నాయి. కనీస మద్దతు

ధరలో దాదాపు సగం ధరకే ధాన్యాన్ని కొంటూ రైసు మిల్లర్లు అమాయుక రైతుల్ని దోషించుకునే తీరికే సర్వారుకు లేదు. చెరకు క్రపింగ్ సీజన్ మొదలైనా ఇంతవరకు రాష్ట్ర సలహా ధరను ప్రకటించలేదు. రైతులకు కూలీల సమస్య లేకుండా మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో వ్యవసాయాన్ని కూడా చేర్చాలి.

మరోపక్క ప్రజల్ని, పాలనను గాలికొదిలేసి నేతలు, ఉన్నతాధికారులు యథేష్టగా ప్రజాధనాన్ని, సహజవసరుల్ని దోచేస్తున్నారు. అవినీతి లేని రంగమంటూ లేకుండా పోయింది. అవినీతిని బైబిలి లాగి కరినచర్యల్ని చేపట్టాలి. ధాన్యం, చెరకు రైతులకు కొత్త ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి తక్కణం గిట్టుబాటు ధరను కల్పించాలి. పాలకపార్టీ పెద్ద ఎత్తున అవినీతికి పాల్వడటానికి, ప్రజాప్రయోజనాల్ని విస్తరించి అధికార క్రీడ సాగించటానికి కేంద్రీకృత పాలనావ్యవస్థ ప్రధాన కారణం. లోకసభా తొలినుంచీ చెబుతున్నట్టు అధికారాన్ని ప్రోదరాబాద్ నుంచి జిల్లాలకు వికేంద్రికిస్తే ఇలాంటి పరిస్థితుల్ని నివారించవచ్చు.

రాష్ట్రాన్ని అధికీతి ముద్దును తొలగించేందుకు ఊరా కృషి చేయాల్ని ఉంది

వ్యవసాయానికి పునరుత్సేం తేపటం, అవినీతిని కట్టడి చేయటం, పరిమిత పనరుల్ని ప్రణోపకరమైన ఉత్సాహకును పెంచే రీతిలో కేటాయించటం ఈవేళ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ముందున్న తక్కణ కర్తవ్యాలు.

కొంతమంది అవినీతిపరుల్ని పక్షానిపెట్టి నిజాయతీపరుల్ని ప్రోత్సహిస్తున్నందుకు ముఖ్యమంత్రి ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డికి అభినందనలు. దేశంలోనే అత్యంత అవినీతి రాష్ట్రంగా, అవినీతి భారతంలో ఒలింపిక్ బంగారు పతకాన్ని సాధించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆముద్రను తొలగించుకునేందుకు చాలా కృషి చేయాల్ని ఉంది. అవినీతి నిరోధక చట్ట సవరణకు లోకసభా పార్టీ ఒక ముసాయిదా బిల్లును రూపొందించి కిరణ్ కుమార్ స్పీకర్గా ఉన్నప్పుడు అందించింది. ముఖ్యమంత్రిగా ఇప్పుడు అవినీతి నిరూలనకు ఆయన ఆచ్ఛాన్ని రూపొందించి అమలు చేయాలి.

రాష్ట్రంలో వసరుల్ని వివక్షణారహితంగా వెదజల్లిన తీరును కూడా ముఖ్యమంత్రి దృష్టికి జీవీ తీసుకురావడం జరిగింది. ఏ మాత్రం లాఘవాయకత కాని అసంబధ సాగునీటి ప్రాజెక్టు డిషైన్ రూపకల్పన కోసం ఒక ఎజస్టీ రూ.1000 కోట్ల కట్టబెట్టారు. ప్రోదరాబాద్ తాగునీటి అవసరాలకు తక్కుపథిర్చుతో, త్వరితంగా కృష్ణానిది మూడో దశ పథకం అందుబాటులో ఉండగా, అంతకు నాలుగురెట్టు వ్యయంతో ఎక్కువకాలం పట్టే ప్రయాసతో కూడిన గోదావరి జలాల్ని తరలించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ప్రజాధనం ఎడాపెడా దుర్యించాగానికి, దోషించి ఇవి మచ్చుతునకలు మాత్రమే. అదేసమయంలో విద్యాపథకాల్లో తనవంతు వాటాను కేటాయించకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విలువైన కేంద్ర సహాయాల్ని చేతులారా వదులుకుంటోంది.

ధాన్యాన్ని వెంటనే పిదువి నీంచి తొలగించాలి

సీఎస్ చట్టంలోని నిబంధనల్ని ఉపయోగించి కేంద్ర విజిలెన్స్ కమిషన్ పి.జి. ధామన్సు భారత ప్రభుత్వం తక్కణం పదవి నుంచి తొలగించాలి. 2-జీ సైక్లింగ్ కేటాయింపుల్లో నిర్దిష్టమైన ఆధారాలతో అనుమానస్పద పాత పోషించిన ధామన్ నియమకాన్ని లోకసభా తొలి సుంచీ వ్యతిరేకిస్తోంది. హితవచనాలు వినకుండా ప్రభుత్వం భస్యాసుర హస్యాన్ని తన నెత్తినే పెట్టుకుంది. అవినీతిమయమైన సైక్లింగ్ కేటాయింపులన్నిటినే ప్రభుత్వం తక్కణం రద్దుచేసి, తిరిగి అంతర్జాతీయ పోటీబిడ్డింగ్ ద్వారా మళ్ళీ కేటాయించి భాజనాకు వచ్చిన వస్తున్నా భాజనాన్ని కూడా చేయాలి.

పీదవీల ప్రెరణలు తీవ్చు రైతు ఘర్షణ పీట్లని నేతలు

మెదక్ జిల్లాలో వరపంటను తగలబెట్టుకున్న అదర్శరైతును పరామర్థంచిన లోకసభ్మా నేతలు

స

కాలంలో కూలీలు దొరక్క చివరకు యంత్రంతో కోత చేయటానికి సిద్ధపడినా సరైన రోడ్డు సదుపాయం కూడా లేకపోవటంతో దిక్కుతోచని స్థితిలో మెదక్ జిల్లా హత్యార మండలం నవాబ్‌పేట గ్రామంలోని తన మూడకరాల వరపంటను తగలబెట్టుకున్న ‘అదర్శరైతు’ కంకర మల్లేశంను లోకసభ్మా రాష్ట్ర నేతలు జి.రాజారెడ్డి, బండారం రావ్యాహనరావు పరామర్థంచారు. రైతు తగలబెట్టుకున్న పొలాన్ని పరిశీలించారు. కన్నీళ్లతో ఆత్మహత్యకు సిద్ధపడిన ఆ చిన్న రైతు ఫోషు, అధికార క్రీడలో బిటీగా ఉన్న ప్రభుత్వ పెద్దలకు విన్నించటంలేదు. ఆ రైతును కనీసం గ్రామసర్పంచ్ సహా ప్రజాప్రతినిధులెవరూ ఇంతవరకూ పరామర్థంచలేదు. ఆ నియోజకవర్గం (నర్సాపూర్) ఎమ్మెల్చే, తాజా మాజీ మంత్రి సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి హైదరాబాద్లో మంత్రిపదవి పైరపీల్లో మునిగిపోయారు. కనీసం తిరిగి మంత్రి పదవి వచ్చిన తరువాత్వాని పరామర్థంచలేదు. ఆ రైతు దుఃఖి హృదయాదివిదారకంగా ఉంది. ఎకరాకు రూ.20,000 ఖర్చు పెట్టి పండించిన పంటను చేతులారా తగలబెట్టడాన్ని ఇప్పటికీ రైతు తట్టుకోలేకపోతున్నారు. పరామర్థకు వచ్చిన ప్రతివారి కాళ్ల మీద పడి ఆ రైతు విలపిస్తున్న తీరు కలచివేస్తేంది.

ప్రభుత్వం రైతుల్ని కేవలం ఓటుబ్యాంకులుగానే చూస్తోంది. అమలు చేసే పథకాలలో కూడా వారిని ఆదుకుండా మన్ను సదుదేశం లేదు. ఉపాధి హమీ పథకంలో వ్యవసాయ పనుల్ని చేర్కపోవటం వల్ల కూలీల కొరక ఏర్పడి మల్లేశం లాంటి బక్కరైతులు తీప్రంగా నష్టపోతున్నారు. నవాబ్‌పేటలో కాస్త డబ్బున్న రైతులు వక్కజిల్లాల నుంచి కూలీల్ని ఎక్కువ రేటు ఇచ్చి తెప్పించుకోగిగారు. పెట్టుబడికే అవస్థలు పడ్డ మల్లేశం అంత డబ్బు ఇచ్చుకోలేక సకాలంలో పంటను కోయించుకోలేక తీప్రంగా నష్టపోయాడు. ఉపాధి హమీలో లక్ష్మల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నా

పొలాలకు రోడ్డును బాగుచేయించలేదు. ఆ రోడ్డు సక్రమంగా ఉంటే యంత్రాన్ని ఉపయోగించుకునే అవకాశం ఉండి లాభంరంకపోయాని కనీసం పంటను కోయించుకోగిగానన్న త్వప్రిఅ రైతుకు మిగిలేది. ఇద్దరు పిల్లలకు పెళ్ళిక్కు చేసిన ఆ రైతు పంటను తగలబెట్టాక ఇప్పుడు 48 తరగతిలో ఉన్న కొడుకును, ఇంటర్వెడియెట్ చదువుతున్న కూతురిని కాలేజీ మాన్యించి కూలీకి పంపుతున్నాడు. అదర్శరైతును తానే ఎంపిక చేసిన అన్వధాతను కూలీగా మార్చిన దుర్మార్గం ఈ ప్రభుత్వాన్నిదే. బీమా గురించి కనీసం అవగాహన కల్పించాల్సిన వ్యవసాయాదికారులు ఆ బాధ్యతను విస్తరించి, ఇప్పుడు రూల్స్ మాట్లాడుతూ బీమా లేదు, నువ్వే తగలబెట్టుకున్నాపు కాబట్టి పైసా పరిహారం రాదని తేల్చిచెబుతున్నారు. భూముల కేటాయింపులో, సబ్సిడీలలో ప్రత్యేక అధికారాలు వినియోగించే ఎమ్మెల్చేలు, మంత్రులు ఈ విషయంలో కనీసం స్పందించటంలేదు.

పంట దిగుబడి సమయంలో సంక్లోభానికి మాత్రమే నవాబ్‌పేట మంటన అద్దం పడుతోంది. మంచి దిగుబడి వచ్చినా గిట్టుబాటు ధర లేక పలుజిల్లాల్లో వరి రైతులు అల్లాడుతున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ తన అంతర్గత సంక్లోభాన్ని రాష్ట్రం నెత్తిన రుద్దకుండా ధాన్యం రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించేందుకు, పంటనష్టపోయిన రైతులను ఆదుకునేందుకు తక్కణ చర్చలు చేపట్టాలి.

శాసన సభ దృష్టికి తీసుకెళ్లా చూస్తాం

నవాబ్‌పేట గ్రామానికి చెందిన కంకర మల్లేశం అనే రైతుకు న్యాయం జిగీలా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకుపోతామని లోకసభ్మా బృందం సభ్యులు తెలిపారు. అదే విధంగా లోకసభ్మా పార్టీ అధినేత ఎమ్మెల్చే జయప్రకాష్ నారాయణ ద్వారా శాసన సభలో లేవనెత్తేలా చూస్తామని స్పష్టం చేశారు. జిల్లా అద్భుతుడు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్, ఉపాధికులు యాదవరెడ్డి, కార్యాదర్శి సుధిరెడ్డి, చంద్రశేఖర తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦

2జి స్పెక్ట్రమ్లో అవినీతి కుంభకోణం విలువ 1.76 లక్ష్ ల కోట్లు ఎలా అంటే

- 2001లో మొబైల్ కనెక్షన్ - 4 మిలియన్లు 2002లో మొబైల్ కనెక్షన్ 350 మిలియన్లు
- 122 కొత్త లైసెన్సులు 2001లేకుండా 2008లో ఇచ్చారు. (నేటిఫికేషన్ 2008 అయినా కూడా)
- 2008 2జి విలువల ఆధారంగా మార్కెట్లో విలువల లెక్క కడితే టెలికాం డిపార్ట్మెంట్కి 1,11,511 వచ్చి వుండేది (వచ్చింది 9,012 కోట్లు మాత్రమే) అలాగే ద్వార్యాయోల్ పెక్కాలజీ కింద ఇచ్చిన లైసెన్సులకు 40,526 కోట్లు వచ్చి వుండేవి. (ఇప్పుడు వచ్చింది 3,372 కోట్లు మాత్రమే) రెండూ కలిపితే మొత్తం తేడా 139653 కోట్లు
- ఇవి కాకుండా పాత 9 కంపెనీలకు 2001 ప్రకారమే స్పెక్ట్రమ్ కూడా పెంచారు. దీనిల్ల 36,729 కోట్లు నష్టం వచ్చింది.
- నం.3, నం.4 కలిపితే 2జి స్పెక్ట్రమ్ మొత్తం నష్టం 1,76,372 కోట్లు.

సర్పజన సత్రా

చిత్తూరు జిల్లా పూతలపట్టు మండల పరిధిలోని 40 గ్రామాలలో లోకసత్రా పార్టీ అనుబంధ విభాగం సర్వజన సత్రా ఎస్.సి. ఎస్.టి. బి.సి మైనార్టీలను కలుసుకొని వారి జీవన స్థితి గతులను, పరిశీతులను అడిగి తెలుసుకోవడం జరిగింది.

గ్రామాలలో 90 శాతం సరైన రోడ్లు, వీధి దీపాలు లేవు. బస్సు సౌకర్యం అంతంత మాత్రమే వున్నది. యస్.సి., యస్.టి.లు నివసించే గ్రామాలలో పూర్తిగా పారిశుధ్యం లోపించింది. 90 శాతం ప్రజలు కాలి వనులు చేసుకుంటూ జీవనాన్ని సాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మిగులు భూములు వంపకం చేపట్టినప్పటికీ కేటాయించిన భూములు సాగుకు అనుమతి పరిశీతులు లేవు. మాల, మాదిగ, యానాదులకు ప్రభుత్వం అనేక పథకాలను ప్రవేశపెట్టినప్పటికి ఆశించిన ఘలితాలు కనిపించడం లేదు.

- పేద ప్రజలకు జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పథకం దేశ వ్యాప్తంగా ప్రవేశపెట్టినప్పటికి పూతలపట్టు మండలానికి 2010-2011 కాలానికి 1457 వనులు కేటాయించి 28.53 కోట్లు నిధులు మంజారు చేశారు. ఇందులో 26 పనులనే పూర్తి చేయగా ఇంకా కొనసాగుతున్న పనులు 1431 మిగిలినవి. మొత్తం లభ్య పొందుతున్న జాబ్కార్డు సభ్యులు 11186 ప్రస్తుతం ఆ పనులు నిలిపి వేసియున్నారు. అక్కడక్కడ అవినీతి జరుగుతున్నట్లు ప్రజలు చెప్పున్నారు.

- ప్రభుత్వం ఇందిరమ్మ గృహోల నిర్మాణ పథకం 70 శాతం అమలు చేసినప్పటికి మిగిలిన 30 శాతం గృహోలు నిర్మా

దశలోనే వున్నవి. మండలంలో 8-10-2010 నాటికి 3424 గృహోలు వూరి చేశారు. 2077 గృహోలు నిర్మించపలసిన అవసరం వున్నది. గృహ నిర్మాణ శాఖ కేటాయించిన నిధులు 11.79 కోట్లు వున్నప్పటికి అధికారులు అర్థాలైన లభ్యదారులకు సత్తరం కేటాయించి రాజకీయ పార్టీలకు అతీతంగా గృహ నిర్మాణాలు చేయవలసి వున్నది.

మండల పరిధిలోని గ్రామాలలో ప్రజలు త్రాగునీటికి చాలా ఇబ్బంది పదుతున్నట్లు మా దృష్టికి వచ్చినది. రైతుల పంట పొలాలకు నీళ్ళు లేవు. వ్యవసాయం మానుకొని భూములను బీళ్ళుగా పెట్టుకొని వున్నారు. జిల్లాలో నీటి పారుదలకు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటును లేదా రైతులలో పంటల విధానం గురించి అవగాహన కల్పించి చిరుధాన్యాల పంటలను ప్రోత్సహించపలసిన అవసరం వున్నది.

పాల ఉత్పత్తిదారులకు, చెరుకు ఉత్పత్తిదారులకు, ఇతర పంటలు పండించే రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలను ఇవ్వడానికి మరియు యస్.సి., యస్.టి., బి.సి., మైనార్టీలకు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి పాలు ఇచ్చే పశువులను పశుక్రాంతి పథకం ద్వారా ఇప్పించి వారిని ప్రోత్సహించపలసిన అవసరం వున్నది. రైతులు పండించే పంటలకు ముఖ్యంగా చెరుకు రైతులకు నల్లబెల్లానికి మంచి గిట్టుబాటు ధరను కల్పించి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది.

పూతలపట్టు మండల కేంద్రంలో, పి.కొత్తకోట గ్రామ పంచాయితీలో వున్న వైద్యశాలలో మెరుగైన వైద్య నేవలను

రోగులకు అందిస్తున్నప్పటికీ అక్కడ మెరుగైన సదుపాయాలను కల్పించి, కొత్తకోటలో పూర్తి అయిన 30 పడకల ఆస్పత్రిని వెంటనే ప్రారంభించాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు.

మండల పరిధిలోని పారశాలలు, ఉపాధ్యాయులు నేటి పరిస్థితులను బట్టి జవాబుదారిగానే వ్యవహారిస్తున్నప్పటికీ తల్లితండ్రులలో పిల్లల విద్య పట్ల ముఖ్యంగా యస్.సి., యస్.టి. కులాలలో అవగాహన కల్పించుటకు ఉపాధ్యాయులు చౌరప తీసుకోవాలి. అలాగే మధ్యాహ్న భోజన పథకం కూడా కొనసాగుటకు కృషి చేయాలని ప్రజలు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. కొన్ని గ్రామాలలో ఇంకా ఇంగ్రీషు మీడియం బోధనను ప్రమేశపెట్టవలసి వున్నది.

గొడుగుచింత గ్రామ పంచాయతీ పైస్సాగ్యాలులో అదనపు గదులు లేక విద్యార్థులు పరండాలలో, చెట్లకింద, ఒకే తరగతి గదిలో జరపవలసిన పరిస్థితి వున్నది. వర్షాకాలంలో పూర్తిగా తడిసి గదులలో నీళ్ళు నిలిచి విద్యార్థులు ఇబ్బందికి గురవుతున్నారు. విద్యాశాఖ వారు వెంటనే అదనపు గదుల నిర్మాణం చేపట్టవలసివున్నది.

వడ్డెర కులాలకు వడ్డెర ఆర్థిక సంస్థ ద్వారా అలాగే యస్.సి., యస్.టి., బి.సి. లకు చదఫుకొన్న నిరుద్యోగులకు స్వయం ఉపాధి పథకాల ద్వారా లబ్బిదారులను గుర్తించి ఉపాధి కల్పించాలి.

చవటపల్లి గ్రామంలో ప్రభుత్వ పోరంబోకు భూమి సర్వే నెం 1336 బి-4లో 72 సెంట్లు ఒక మోతుబరి రైతు ప్రభుత్వ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా కజ్జల చేశారు. ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ భూమిని స్వాధీనపరుచుకొని కమ్యూనిటీ హోల నిర్మించాలని స్థానిక యువకులు, గ్రామ పెద్దలు కోరుతున్నారు.

పూతలపట్టు మండలం, వేపనపల్లి గ్రామ పంచాయతీ బూసిపల్లిలో యస్.సి. లకు బంజరు భూములను కేటాయించి డికేటి పట్టాలు ఇచ్చారు. బ్యాంకు రుణాలు కూడా మంజూరు చేశారు. కానీ సదరు భూమిని వారికి స్వాధీనపరచలేదు. ఈ చర్య కేవలం వారిని మధ్యపెట్టడమే కాక ప్రభుత్వ అధికారులు, బ్యాంకు అధికారులు బాధ్యతారహిత చర్యల వలన వారు ఎన్నోసార్లు అధికారులకు మొరపెట్టుకొన్నప్పటికి ఫలితం లేకున్నదని వాపోయారు.

లోకసత్తా పాట్లే అనుబంధ విభాగం సర్వజన సత్తా వది రోజులు గ్రామ గ్రామాన పర్యాటించి పైన తెలిపిన సమస్యలను గుర్తించి నేరుగా ప్రజల కష్టసుభాలను తెలుసుకొన్నది. పైన తెలిపిన అంశాలు వాస్తవపైనవి. యధార్థమైనవిగా భావించి తక్షణం తగు చర్య తీసుకోవలసినదిగా ఆయా శాఖల సంబంధిత అధికారులకు సూచించవలసినదిగా జిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ శేపాద్రికి విజ్ఞపన చేయడం జరిగింది. ◆

ప్రభుత్వం ఉందని రుజువు దెయ్యిండి

కొత్త సీఎంకు లోకసత్తా శుభాకాంక్షలు - తక్షణ సమస్యల్ని పరిష్కలించండి

అంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణీక్కారం చేసిన ఎవ్. కిరణ్ కమార్ రెడ్డికి శుభాకాంక్షలు. పరిపోలన స్థంభించటంతో సమస్యల పరిష్కారానికి రోడ్డెక్కి అందోళన చేస్తున్న ప్రభుత్వోద్యోగులు, బీడి కార్బికులు, అటోవర్రర్ల తదితర వర్గాల సమస్యల్ని సామరస్యపూర్వకంగా పరిషురించటానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఉందని, ప్రజల సమస్యలపై తక్షణం స్పందిస్తుందనే భావన కల్పించటాని తుమ్మిమంత్రి ముఖ్యమంత్రి తన తొలి కార్యక్రమాలు ప్రారంభించాలి.

రాష్ట్రప్యాప్తంగా రైతులు తీవ్రసంక్షేపంలో ఉన్నారు. ప్రత్యేకించి ధాన్యం రైతులకు రూ.200 బోన్స్ ప్రకటనకు, ధాన్యం అమ్ముకోవటానికి మార్కెట్ అంక్షల సడలింపునకు చర్యలు తీసుకోవాలి. అవినీతి కుంభకోణాలపై కలినంగా వ్యవహరించాలి.

కొత్త ముఖ్యమంత్రి రాష్ట్రంలోని అన్ని వర్గాల ప్రయోజనాలనూ సమస్యలు చేస్తూ పొర్చులకు, ప్రాంతాలకు అతీతంగా వ్యవహరించాలి. అందుకు లోకసత్తా పాట్లే పూర్తి సహకారాన్ని అందిస్తుంది.

గీమోచార్ ఏంక్స్ చెట్టుం రక్షణ వేదిక కస్టినర్గా శ్రీధర్ సియామీకో

సంగారెడ్డి : సమాచార హక్కు చట్టం రక్షణ వేదిక సంగారెడ్డి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ కన్సీనర్గా ఎం. శ్రీధర్ నియమితులయ్యారు. ఈ సందర్భంగా జిల్లా కన్సీనర్గ కె. రాజేందర్ మాట్లాడుతూ నియోజకవర్గంలోని అన్ని గ్రామాలలో సమాచార హక్కు చట్టం రక్షణ వేదిక కమిటీల ఏర్పాటు చేశామన్నారు. కన్సీనర్గా ఎంపికైన శ్రీధర్ మాట్లాడుతూ సమాచార హక్కు చట్టం అమలులోకి వచ్చి ఐదు సంవత్సరాలు గడుస్తున్న గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలకు ఈ చట్టంలై పూర్తి అవగాహన లేదన్నారు. పాలనలో జవాబుదారీతనం కోసం, పారదర్శకత కోసం, సమాచారచట్టం వజ్రాయధంగా ఉపయోగపడుతుందని, చట్టం అమలుకోసం నియోజకవర్గ స్థాయిలో విస్తుతంగా, ప్రచార కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తామన్నారు.

ప్రశ్నలేదులు రాజకీయ ఆజెండా లోక్సిత్తుదే... ఆవిర్మాన లక్ష్మణంగా ప్రొఫెషనల్ విజయం నెఱించిన మౌలిక్

జనం చేతికి అధికారం తీసుక్కొందుకు లోక్సిత్తు చేస్తున్న భ్యాట్టుల పోరాటంలో పునాది విజయాన్ని సాధించినందుకు
అభినందనలు తెలుపుతూ, మున్సిపాలిటీ కార్బూచరణకు ఉపయోగపడే లీతిలో ఆక్రమాన్ని వివలంచేందుకు 2011 మాత్రం
సంవత్సర సందర్భంగా ఓ బాధ్యతాయుత పొరుడు రాసిన బహిరంగ లేఖి...

మిట్రులారా!

కొంతమంది నేతులు, వారి కుటుంబాల చుట్టూ తిరుగుతున్న రాజకీయాన్ని ప్రజల చుట్టూ తిప్పేందుకు, పరిపాలనను పోరుని కేంద్రంగా అందించేందుకు లోక్సిత్తు ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. ‘ప్రశ్నలేదులు’ నినాదంతో ఆగస్టు 3, 1997లో ఆ ఉద్యమం మొదలైంది. జనం చేతికి అధికారం లక్ష్మాన్ని చాటిచేప్పేలా ‘లోక్సిత్తు’ అనే పేరును వ్యవస్థాపకుడు డా. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ ఎంపిక చేశారు. తన విలువైన కెరీను, అవుటికే ప్రజాపోద్యమమైన అనేక జీగీయమాన విజయాలను సాధించి మరెన్నో పదవులను అలంకరించి ఎదిగే అవకాశమున్నా పదులుకుని ఐవెన్సుకు రాజీనామా చేసి లోక్సిత్తు ఉద్యమాన్ని జీవీ స్థాపించారు. ప్రకృతి అందరికి సమానంగా ఎదిగే అవకాశము ఇచ్చినా, సమాజం స్పష్టించిన పుట్టుకతో వివక్క వల్ కోట్లాదిమంది మెజారిటీ ప్రజలు శార్పుత పేదలుగా కొనసాగుతున్నారని, సంపద, అవకాశాలు కొద్దిమంది చేతిలో కేంద్రీకృతమపుతున్నాయని, అందరి ప్రయోజనాలనూ సమన్వయం చేసి అందరికి ఎదిగే అవకాశాలనిచ్చే కొత్త వ్యవస్థను స్పష్టించే మౌలికమార్గు సాధించాలని లోక్సిత్తు ఉద్యమం పోరాటం ప్రారంభించింది.

రాజకీయాల్లో నేరచరితుల వివరాల్ని వెల్లడించటాన్ని చట్టబడ్డం చేయటం, ఓపరు జాబితాల్లో అక్రమాలను నియంత్రించటం, సమాచారహక్కు చట్టం, సిటిజన్ చార్టర్లు, గ్రామ న్యాయాలయాలు, జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య మిషన్, పార్టీ నిధుల చట్టంలో పొరదర్శకత, పార్టీ ఫిరాయింపుల చట్టాన్ని కట్టుదిట్టం చేయటం, మంత్రివర్గ సభ్యుల సంబుధు రాజ్యాంగబడ్డంగా కుదించటం పంటి అనేక విజయాలను కూడా సాధించింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత బహుళ భాగీళం మీద ఎక్కుడా ఈ స్థాయి కృషి పొరసమాజం సంచి జగరలేదు. అయితే రాజకీయం కళ్లుపోవటం వల్ చేయాల్నిన కృషిలో, సాధించాల్నిన విజయాల్లో 20-30శాతం మించి సాధించలేకపోతున్నామని తొమ్మిదేళ్ల తర్వాత లోక్సిత్తు ఉద్యమం గుర్తించింది. రాజకీయాల్లో మౌలిక మార్గు వస్తే తప్ప తామనుకున్న రితిలో వ్యవస్థ మారదని స్పష్టంగా భావించింది. ప్రతి రాజకీయపార్టీనీ కలిసి లోక్సిత్తు ఉద్యమ ఎజెండాను, మార్గు అవసరాన్ని వివరించారు. అందరూ అభినందించారుగానీ, ఆ లక్ష్మాలు ఆచరణ సాధ్యంకావని పెదవి విరిచారు. స్థానిక

ప్రభుత్వాలకు అధికారాలివ్వాలని కోటీ లక్షలమందితో భారతదేశంలోనే రికార్డుస్థాయిలో లోక్సిత్తు సంతకాల సేకరణ చేసినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రధాన పార్టీల నేతలు తప్పకుండా అధికారాలిచ్చి దిగువస్థాయికి బదిలీ చేస్తామని హమీ ఇచ్చి తర్వాత యథావిధిగా మాటతప్పారు. అధికారాన్ని ప్రజలకు ఇప్పటానికి ఆ పార్టీలకు ఎంతమాత్రం అగ్రికారం కాదని స్పష్టమైంది. నైతిక రాజకీయాలు సాధ్యం కావని ఆ పార్టీలు ప్రజల్ని వంచిస్తున్నాయని తేలిపోయింది. చివరకు తమ ఉద్యమం పోరాటతున్న లక్ష్మాల్ని సాకారం చేసుకునేదుకు లోక్సిత్తు ఉద్యమ సంస్థ లోక్సిత్తు పార్టీగా అక్టోబర్ 2, 2006న ఆవిర్పించింది. ఆరోజున అన్ని సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీలు (సా.రా పార్టీలు) వేళాకోళం చేశాయి. విలువలున్న రాజకీయాలతో ఎలా ముందుకెళ్లారో చూద్దామని మాట్లాడాయి. పార్టీల్లోనే కాదు, చాలామంది ప్రజల్లో కూడా అపనుమతం. లోక్సిత్తు పార్టీలో చేరినవారిలో కూడా నమ్మకం కుదరలేదు. కానీ పార్టీ విధానాల పట్ల, నాయకత్వం పట్ల విశ్వాసంతో వచ్చి చేరారు.

అయితే లోక్సిత్తు ఉద్యమసంస్కలో హంఘారుగా పనిచేసి, అదే ఊపులో వచ్చి లోక్సిత్తు పార్టీ సభ్యత్వం తీసుకున్నవారిలో చాలామంది కొత్త సంక్లిష్ట కార్బూచరణ ధాచికి వెనక్కి తగ్గారు. ఉద్యమసంస్కు చేసినస్థాయిలో సమయం, శక్తిసామర్థ్యాలు ఇస్తే చాలడు, రాజకీయ పార్టీకున్న పతికూలతల్ని, శత్రుత్వ ధోరణిల్ని కలిపరీక్కల్ని ఎదురూన్ని ప్రతిరోజు పనిచేయాల్సి ఉంటుందని గ్రహించాక వారు క్రమంగా తమ భాగస్వామ్యాన్ని వార్తాపత్రికలు చదివే, టీవీ చానట్లు, చూసే స్థాయికి తగ్గించుకున్నారు. కొంతమంది సాంతపనులకే పరిమితమయ్యారు. లోక్సిత్తు లాంటి కృషి మరెప్పురూ చేస్తుండకపోవటంతో, మిగిలినపార్టీలన్నీ ఒకపక్కను-లోక్సిత్తు ఒకప్పు ఒక పక్కను ఉండటంతో, కొత్తగా బాట ఏసుకుని ముందుకెళ్లటం వారికి కష్టంగా మారింది. వారి చిత్తపుద్దిలో ఎటువంటి లోపం లేకపోయినా పార్టీ అవసరానికి తగ్గ నాయకత్వ లక్ష్మాల్ని సంతరించుకోవటం అంత త్వరగా చేయలేకపోవటం వారి పాత్రను పరిమితం చేసింది.

కొద్దిమంది మాత్రం ముందూవెనకలు చూసుకోకుండా పనిచేస్తువారు కృషినీ కొనసాగిస్తున్నారు. ఎన్నికల సమయంలో పార్టీ ఆహ్వానం మేర కొంతమంది వచ్చి చేరారు. ఎంతమంది

స్తుబ్గుగా ఉన్నా లోక్సంత్రా పార్టీలోకి వచ్చి చేరేవారి సంఖ్య ప్రజల్లో ఆ పార్టీ పట్ల అభిమానం మాత్రం పెరుగుతునే ఉంది. 2009 శాసనసభ, లోక్సంథ, జీహెచ్ఎంసి ఎన్నికల తర్వాత లోక్సంత్రాకు జనాదరణ పెరిగిందని ఏ సర్వే చేసుకున్నా తేలుతుంది. ఎన్నో ఒడిదుకుల మధ్య లోక్సంత్రా పార్టీ తన ఎజెండాను ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లింది. మీడియా యాజమాన్యాలు అంతంత మాత్రంగానే సహకరించినా జర్రులిస్టుల్లో చాలామంది లోక్సంత్రాకు కొంతమేర అండగా నిలివారు. ప్రజలు కూడా తమ నుంచి లోక్సంత్రా పార్టీకి కావలసిన నాయకత్వాన్ని అందివ్వేకపోయినా పార్టీ సంస్థగత బలహీనతల్ని అర్థం చేసుకుని పార్టీ పట్ల అభిమానంతోనే వ్యవహారిస్తున్నారు. వీటితోపాటు కొంతమంది అంతిభాఖంతో కూడిన కృషి, జేపీ మొక్కువోని పోరాటం వల్ల లోక్సంత్రా పార్టీ నిలకడగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజల్లోకి నూచికి నూరుశాతం తన భాజాలాన్ని తీసుకెళ్లింది. కొత్త రాష్ట్రాలకూ వ్యాపించింది. దానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తేడు కావటం వల్ల రాష్ట్రంలో, దేశంలోనేకాక విదేశాల్లో కూడా లోక్సంత్రా ప్రభావం కన్విస్టోంది.

హేతుబధ్ంగా అందరి ప్రయోజనాలనూ సమన్వయం చేసే విధానాలు, వారసత్వ రాజకీయాలు లేకుండా సామాన్యులకు సైతం పార్టీలో ఎదిగే అవకాశం కల్పించటం లోక్సంత్రాలో మాత్రమే ఉన్నాయని ప్రజలు గుర్తించారు. ఏ సమస్య వచ్చినా సంకుచిత, స్వార్థ ప్రయోజనాలు లేకుండా ప్రజల పక్కన, హేతుబధ్ంగా చెప్పేది లోక్సంత్రా మాత్రమేనని త్రీజోన్ వివాదం, 2-జీ స్పెక్ట్రం కుంభకోణం వరకూ అందరికి అర్థామైంది. ప్రపంచ చరిత్రలోనే ఈ అతిపెద్ద కుంభకోణంపై అన్ని పార్టీలూ రాజకీయ కోణంలో, సంయుక్త పౌర్ణమేంటరీ సంఘం ఏర్పాటు, రాజీనామాలు అంటూ రాజకీయ కోణంలో పోరాటితే... లోక్సంత్రా మాత్రం లైసెన్సుల్ని రద్దుచేసి దోషుల్ని శిక్షించటంతోపాటు పోయిన డబ్బును తిరిగి రాబ్బి, ఇక ముందు అటువంటివి జరగకుండా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్సు ఏర్పాటు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ ప్రచారోద్యమాన్ని చేపట్టింది.

ఇలా 2010 నంవత్సరం చివరికొచ్చేసరికి రాష్ట్ర రాజకీయాలలో లోక్సంత్రా ఎజెండాయే ప్రధాన ఎజెండాగా మారింది. ఉద్యమసంస్థగా లోక్సంత్రా చెప్పిన ఎజెండాను తిరస్కరించిన రాజకీయ పార్టీలన్నీ ఈవేళ తప్పనిసరిగా పార్టీగా లోక్సంత్రా చెప్పిన అదే ఎజెండాను ఉచ్చరిస్తున్నాయి. ఆ ఎజెండా అమలుకు అయి పార్టీల చిత్తపుద్ది ఎంతనేది వేరే విషయం. అవినీతి నిర్మాలన, అధికార వికెండ్రికరణ, న్యాయసంస్కరణలు, విద్య, ఆరోగ్యం, దైత్యతుకు గిట్టుబాటు ధరతో ఆగకుండా వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేయటం, గ్రామాలు-పట్టణాల మధ్య అంతర్భావి తగ్గించటం, మద్యనియంత్రణ, ఎన్నికల్లో డబ్బు, మద్యం పంచటాన్ని నిరోధించటం, దామాపా ఎన్నికల వ్యవస్థ తదితర అంశాలే ముస్కుందు ఎన్నికల ఎజెండాకానున్నాయి. పార్టీల నీధుల సేకరణ, జబిరంగవర్ష ప్రమాణాలు పెంచటం, వారసత్వ రాజకీయాలకు అడ్డకట్ట వేయటం, సార్పుత్రిక బంద్లు వంటి

అందోళనాపద్ధతులు కాకుండా రాజ్యాంగబద్ధ ప్రత్యామ్నాయాలతో పోరాటం వంటి లోక్సంత్రా లేవనెత్తిన అంశాలు కూడా రాజకీయ పార్టీలు ఆచరించాల్సిన పరిస్థితి క్రమంగా వస్తోంది. అంబుద్స్ మన్, సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీలు, ఆటగాళ్లను కాదు ఆటనియమాలను మార్పాలి వంటి లోక్సంత్రా పదాల్చి ఈవేళ అన్నిపార్టీలూ ఉచ్చరిస్తున్నాయి.

పార్టీగా ఆవిర్భవించిన లక్ష్మీన్ని సాధించటంలో లోక్సంత్రా ప్రాథమికంగా విజయం సాధించింది. పార్టీల మధ్య అభికార క్రీడగా ఉన్న రాజకీయాన్ని... పార్టీలు వర్సేన్ ప్రజలుగా మలచటంలో లోక్సంత్రా ఘనవిజయం సాధించింది. ప్రజలను అనుచరులుగా కాకుండా వారి శక్తిని వారికి తెలియచేసింది. లోక్సంత్రా తెచ్చిన ఈ మార్పు ఎంతకాలానికి ఎన్నికల ఫలితాలినోచ్చు అనేది ఇప్పుడే చెప్పలేంకానీ, ప్రజల చుట్టూ తిరిగే కొత్త రాజకీయానికి, వ్యవస్థలో ఓ మౌలికమార్పునకు గట్టి పునాది మాత్రం పడిందని ఖచ్చితంగా చెప్పాచ్చు.

ఆ మనాది మీద మీ లక్ష్మీశాధాన్ని నిర్మించాల్సింది, ప్రజాదరణను ఓట్ల రూపంలో మలచుకోవాల్సి ఉంది. ఈ నేవెధ్యంలో లోక్సంత్రాకు కావలసింది లోకల్ ఛాంపియన్స్. స్థానికంగా ఎక్కడికక్కడ నాయకులు. భక్తుడికి దేవాలయాలు, నాయకులకు వద్దులు అక్కర్లేదు. ప్రజలకు అధికారం అందించేందుకు ఆ ప్రజల్లో ఒకరిగా బాధ్యత తీసుకోంది. చుట్టూ వేలాదిమందిని సమికరించండి అని లోక్సంత్రా కార్యకర్తలకు విజ్ఞప్తి చేసున్నా. ఇతర పార్టీలలోని సానుకూల నెతలను, కార్యకర్తలనూ కూడా కలుపుకోంది. మీడియా ప్రతికూలంగా ఉన్న ఆందోళన చెందవద్ద. నెగిటివ్ ధోరణల్ని మాని, శారసేవ కేంద్రాలు, హందాగా, వినూత్వంగా, నిర్మాణత్వకంగా ఉండే ఇతర ప్రయోజనకర కార్యక్రమాలతో స్థిజనాత్మకంగా లోక్సంత్రా మెడలర్లో ప్రజల్లోకి వెళ్లండి. లోక్సంత్రా ద్వారా కృషి చేయటాన్ని మించి ఈ సమాజానికి మీరు చేసే సేవ ఇంకోటి లేదు, మీరు దేవుచ్చి నమ్మితే లోక్సంత్రాకు కృషిని మించిన దైవాధన లేదు, కాబట్టి లోక్సంత్రా విధానాలను మనసారా విశ్వసిస్తూ చేయాల్సిన పనిని ప్రతిరోజూ స్థిజనాత్మకంగా చేసుంటే మీరు ప్రజల్లోకి తేలిగ్గా దూసుకెళ్లి లక్ష్మీన్ సాధించగలుగుతారు. అలా దూసుకెళ్లివారికి ఏ మీడియా అక్కర్లేదు. మీడియానే మీ వెనక వస్తుంది. అలా కలిసిరావటం మీ బాధ్యత అని మీడియాను, యువతను, ఆలోచనాపరుల్ని, పోరసమాజాన్ని కూడా ఓ పోరునిగా డిమాండ్ చేసున్నా.

‘నొనాదాలను కాకుండా పార్టీల విధానాలను చూడండి, పార్టీ సంస్కరితిని చూడండి, అమలు చేసే వ్యక్తుల నేవెధ్యాన్ని పరిశీలించండి... అప్పుడు ఓటు వేయండి, తప్పక ఓటువేయండి’ అని ప్రయాతికాబధ్ంగా, నిబంధతో లోక్సంత్రా భావజాలాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లా కృషి చేసే సత్తా మీకుంటే విజయం తధ్యం. అందుకు కావలసిన అనుకూల వాతావరణం రాష్ట్రంలో నెలకొంది. దీన్ని దేవ్యాప్తం చేయగల సానుకూల పరిస్థితులూ నెలకొంటున్నాయి.

2011- సూతన సంవత్సర శుభాకంక్షలతో ◆

రాష్ట్ర మహిళాసత్త్వ సమావేశం

(జిల్లాలలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ)

ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది. ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది. ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది.

డిసెంబర్ 3వ తేదీన ఉఱి 11.00 గంగాల నుండి సాంధురాల నుండి విపరించారు. ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది. ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది.

ప్రధానంగా ఈ సమావేశంలో క్రింది ఎజిండా అంశాలను గూర్చి విపరించడం జరిగింది.

ఎజిండా :

- అన్ని జిల్లాలో మహిళా సత్త్వ సంస్థాగత నిర్మాణం
- రాబోయే మునిపాలిటీ ఎన్నికల నిమిత్తం సభ్యత్వస్వామీ కార్యక్రమం
- మునిపాలిటీలలో మహిళాసత్త్వ కమిటీల ఏర్పాటు
- సూక్ష్మభూషాల పై మహిళలంతా అవగాహన సదుస్యను ఏర్పాటు చేయడం
- లోకసత్త్వ ప్రస్తుతం చేపడుతున్న ద్రెతు సమస్యల ఉద్యమంలో, మహిళాసత్త్వ నిర్వహించవలసిన పాత్రపై చర్చ
- జిల్లాల మహిళాసత్త్వ ఇంచారీలు చేపట్టివలసిన బాధ్యతలు పై అంశాల విషయంలో జిల్లాల నుండి వచ్చిన వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొంటూ ఎన్. సరోజాదేవి, కె. గీతామూర్తి వాటిపై స్పృందిస్టూ కూలంకపంగా చర్చించారు. మునిపాలిటీలలో మహిళాసత్త్వ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయుటకు జిల్లాలలోని కొంత మంది మహిళలకు ఆ బాధ్యతలను అప్పగించడం జరిగింది.

ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న లోకసత్త్వ పార్టీ అధినేత డా॥ జయప్రకాశ నారాయణ గారు వ్యవసాయానికి, కైతులకు సంబంధించిన సమస్యల గురించి మాట్లాడుతూ ముఖ్యంగా మహిళల కూడా ఆ సమస్యల పట్ల స్పృందించి ఆ కార్యక్రమాలను చేపట్టివలసిందిగా నూచించడం జరిగింది. మహిళాసత్త్వ పార్టీని మనోరమ కూడా ద్రెతు సమస్యల పట్ల

ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న వారు:

రాష్ట్ర మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది. ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది. ఈ సమావేశంలో మహిళాసత్త్వ తక్షణం చేపట్టివలసిన కార్యక్రమాలపై చర్చ జరుగుతుంది.

జిల్లాల నుండి పాల్గొన్నవారు :

మహిళాసత్త్వ : తు.గో.జి. కాకినాడ నగరశాఖ అధ్యక్షులు ఎ.లీలా సావిత్రిదేవి, డా॥ వసంత, కృష్ణజిల్లా మహిళా సత్త్వ ఉపాధ్యక్షులు పి. సరళకుమారి, కార్యదర్శి వి. శ్రీదేవి, కర్మాల్ జిల్లా మహిళా సత్త్వ అధ్యక్షులు జి. రాజ్యలక్ష్మి, కడప జిల్లా మ.స. అధ్యక్షులు వి. విజయమ్మ, ఎన్. సరస్వతి, ప్రకాశం జిల్లా నుండి మ.స. కార్యదర్శి ఎమ్. మాధవి, అనంతపురం జిల్లా మ.స. అధ్యక్షులు ఎ. సరస్వతి, కార్యదర్శి సత్త్వమ్మ, నల్గొండ జిల్లా మ.స. అధ్యక్షులు, సిహెచ్. శంకరమ్మ, సత్యవతి, విజయనగరం జిల్లా మ.స. అధికార ప్రతినిధి ఐ. అనంతలక్ష్మి, విజయనగరం నెల్లిమర్ల నియోజకవర్గం మ.స. అధ్యక్షులు ఆర్. పద్మావతి, గుంటూరు జిల్లా మ.స. అధ్యక్షులు లలితకుమారి, కె.యన్. వాటి ఈ కార్యక్రమంలో లోకసత్త్వ తైమ్స్ వరిగ్రంగ్ ఎడిటర్ గంగాధర రావు, సర్వజన సత్త్వ అధ్యక్షులు చెన్నయ్య కూడా పాల్గొన్నారు.

ముగింపు: రాష్ట్ర మహిళాసత్త్వ సమావేశాలను తరచు నిర్వహించుకొంటూ జిల్లాలో జరుగుతున్న, జరగబోయే కార్యక్రమాలను పునఃసమీక్షించుకొంటూ లోకసత్త్వకి ప్రజాసంఘంగా పున్ముఖుల పంచి మహిళాసత్త్వ పార్టీని విజయం దిశగా తీసుకెళ్ళటానికి తనవంతు కృషి చేయాలని నిర్ణయించింది. ♦

మహిళాశాస్త్రా

రైతులు వేదికలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి

సిద్ధిపేట: రైతులు సంఘటితమై గ్రామాల వేదికలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలని జిల్లా రైతు సంఘాల సమాఖ్య అధ్యక్షుడు మారెడ్డి హన్సుంతరెడ్డి కోరారు. నవంబరు 23న స్థానిక లోకసభల్ల పార్టీ కార్యాలయంలో పార్టీ ప్రచురించిన 'ధాన్యం రైతులు పోరుబాటు పట్టాలి' కరపత్రాన్ని ఆవిష్కరించి ఆయన మాట్లాడారు. రైతులు సంఘటితమైనవుడే సమస్యలు పరిష్కారమౌతాయన్నారు.

లోకసభల్ల పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మునపల్లి శ్రీనివాసు మాట్లాడుతూ రైతులు ఏకతాటిపైకి రాకపోతే రాజకీయాలకు బలవతారని చెప్పారు. స్వాతంత్ర సమరయోధుడు వంగ గాల్రెడ్డి మాట్లాడుతూ నటులు సినిమాల్లో నటిస్తే రాజకీయ నాయకులు ప్రజల మధ్య నటిస్తున్నారని విమర్శించారు. నాయకులు నటులు మాని రైతుల శ్రేయస్సు కోసం కృషి చేయాలని కోరారు. ఈ సమావేశంలో యాదగిరి, రాజసింహరెడ్డి, ప్రకాశ్, సురేందర్, రాజయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రైతు సంక్షేమం పై చిన్నచూపు : లోకసభా

కొండపాక : రైతుల సంక్షేమం పట్ల ప్రభుత్వం చిన్నచూపు చూస్తోందని లోకసభా రాష్ట్ర మహిళా విభాగం అధ్యక్షురాలు, జిల్లా పరిశీలకులు ఎన్. సరోజాదేవి అన్నారు. కొండపాక మండలంలోని వివిధ గ్రామాలలో నవంబరు 24న లోకసభా జిల్లా పార్టీ అధ్యక్షుడు తుమ్మునపల్లి శ్రీనివాసుతో కలిసి తన బ్యండంతో పర్యచించి రైతులతో మాట్లాడారు. రాజకీయాలకు అతీతంగా రైతులు ఏకం కావాలని ఆమె పిలుపునిచ్చారు. గ్రామాలలో రైతు వేదికలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలని, దీర్ఘకాలికంగా వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా చేసుకోవాలని, ధాన్యం రైతులు పోరుబాటు పట్లాలని ఆమె సూచించారు. జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మునపల్లి శ్రీనివాసు మాట్లాడుతూ ఒక్కే ఎకరంలో రైతు రూ.20 వేలు ఖర్చుపెట్టినా కనీసం రూ. 10 వేలు కూడా రావడం లేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రూ. వేల కోట్లతో మార్కెట్ యార్డు నిర్మించినా వాటిని

సద్గులియొగం చేసుకునేలా వసతులు కల్పించడం లేదన్నారు. ప్రభుత్వం మధ్యత ధర క్రింటాలుకు రూ. 1030 ఉన్నప్పటికి దళారులు మాత్రం రూ. 850 కే కొంటున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రైతులు విలవిలలాడుతుంటే ప్రభుత్వం కిమ్మునకుండా ఉంటోందని విమర్శించారు. కుపునూరుపల్లి, కొండపాక, దుడ్దెడ, మర్పుడ్డ సిరిసినగండ్ల తిమ్మారెడ్డిపల్లిలో వారు రైతులను సంఘటితం చేసి వారితో మాట్లాడి గ్రామ వేదికలు

ఏర్పాటు చేశారు. కార్యక్రమంలో రామచంద్రారెడ్డి, నగేర్, రాజు, యాదగిరి, శ్రీనివాస్, డాక్టర్ చంద్రమోళి పాల్గొన్నారు.

రైతులంతా ఒక్కటై ప్రభుత్వాన్ని నిలబీయాలి

సిద్ధిపేట : రైతులంతా ఒక్కటై ప్రభుత్వాన్ని నిలబీయాలని రాష్ట్ర మహిళా సత్తా అధ్యక్షురాలు ఎన్. సరోజాదేవి కోరారు. లోకసభా పార్టీ, రైతు ఐక్యతాయాత్ర నిర్వహణ కమిటీ సంయుక్త అధ్యర్థంలో స్థానిక మార్కెట్లలో నవంబర్ 30న ఏర్పాటు చేసిన రైతు సద్గుల్లో ఆమె మాట్లాడారు. పంటలవారిగా రైతులను విడదీసి ప్రభుత్వం చోద్యం చూస్తుందని విమర్శించారు. రైతులపక్షాన పోరాటానికి లోకసభా పార్టీ సిద్ధంగా ఉందన్నారు. లోకసభా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మునపల్లి శ్రీనివాసు మాట్లాడుతూ రైతు సమస్యల పరిష్కారం కోసం పార్టీ కృషి చేస్తున్నదన్నారు. సద్గుల్క అధ్యక్షత వహించిన రైతుసంఘాల జిల్లా సమాఖ్య అధ్యక్షుడు మారెడ్డి హన్సుంతరెడ్డి, రైతు సంఘాల సమాఖ్య జిల్లా సలహాదారు జె.రామచంద్రరావు మాట్లాడారు. ఈ కార్యక్రమంలో రైతు సంఘాల నాయకులు గడీల భైరవరెడ్డి, చిట్టి వెంకటరెడ్డి, రామలింగారెడ్డి, రాజేశం, గాలిరెడ్డి, శంకరప్ప, సుగుణ, భాగ్య, చంద్రకళ, రామచంద్రారెడ్డి, నగేర్, మహేశ్, యాదగిరి, కనకప్ప, ప్రకాశ్, దేశెట్టి రాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తీర్ణిరాల దివారీల దారిద్రి

పి. జగన్నాథం నాయుడు

ఒజారులో బియ్యం ధర కిలో 35 రూపాయలు. అదే బియ్యానికి రైతుకు లభిస్తున్నది 12 రూపాయలు. అదేవిధంగా కిలో వేరుశనగ నూనె 70 రూపాయలు. అందులో రైతుకు లభిస్తున్నది 25 రూపాయలు. చక్కెర బజారులో 60 రూపాయలు. రైతుకు దక్కేది 20 రూపాయలు. మిరపకాయలు కిలోకు 40 రూపాయలు రైతుకు లభిస్తుంటే, దానిని పొడి చేసి కంపెనీలు 130 నుంచి 150 రూపాయలకు అమ్ముతున్నాయి. ఇలా ఏ పంట ఉత్పత్తులయినా, కూరగాయలయినా ఆ చేతినుంచి ఈ చేతికి మారగానే రెండు నుండి మూడు రెట్లు పెరిగిపోతున్నాయి. ఉల్లిపాయలు, ఉమోటాలు సైతం ఇదే పరిస్థితి. ఒకబీ, రెండు రూపాయలు కూడా రైతుకు దక్కని అవి, వినియోగదారునికి చేరగానే 10 నుంచి 15 రూపాయలకు అమ్ముడవతున్నాయి. ఇలా తరతరాలుగా వేళ్ళానికునిపోయిన దళారీల వ్యవస్థ రైతాంగాన్ని పీల్చి పిపి చేస్తున్నది. రూపాయి వస్తువు ఆరు రూపాయలకు అమ్మడం తమ ధర్మహక్కుగా భావిస్తున్న దళారీలను నియంత్రించే పాలకలే మనకు కరువయ్యారు.

రాత్రినక, పగలనక ఆరుగాలం కష్టించి రక్కాన్ని చెమటగా మార్చి పంట సాగుచేసి, పెట్టుబడులు పెట్టి పండించే పంటకు సీజన్లో రేట్లు తగ్గించి కొనడం, ఆ తరువాత తీరికగా ధరలు పెంచి అమ్ముకోవడం దళారీలు ప్రతిసారీ చేసే దోషించి. దేశానికి అహార భద్రత చేకూర్చే రైతుకు మిగులుతున్నది అప్పులు, అనారోగ్యం, ఆత్మహత్యలు మాత్రమే. ఏ మాత్రం కష్టంతో ఫని లేకుండా దళారీలు చేతులు మార్చి కోట్లు దండుకుంటున్నారు. ఒక్క దళారీల వ్యవస్థను నియంత్రించగలిగితే ఇటు రైతులకు గిట్టుబాటు ధర అటు వినియోగదారులపై అదనపు భారం పెరిగే పరిస్థితి ఉండదు.

రైతులు పండించే పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పిస్తే వినియోగదారులపై భారం పడుతుండంటూ పదేపదే కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. అయితే మార్కెట్లో ధరలు ఆకాశంలో ఉండటానికి, గిట్టుబాటు ధరలు రైతులకు లభించకపోవడానికి ప్రధాన కారకులు దళారీల సాఫ్యూజ్యమనే వాస్తవాన్ని ఇటు రాజకీయానాయకులు అటు పాలకులు గుర్తించకపోవడం గమనార్థం.

ఎన్నో వ్యయప్రయాసలకు ఓర్చి, రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి, పెట్టుబడులు పెట్టి, సాగు ఖర్చులు భరించి రైతులకు పంట చేతికి వచ్చే సమయానికి వ్యాపారులు, దళారీలు కుమ్మక్కులు ధరలు తగ్గించి కొనడం, తిరిగి అదే ఉత్పత్తులను రెండు మూడు రెట్లు

అధికం చేసి వినియోగదారునికి విక్రయించడం యథాలాపంగా జరిగిపోతున్నది. రైతులకు ధర గిట్టుబాటు అయ్యేవిధంగా రాష్ట్రంలోని మార్కెట్ యార్డులు ప్రధాన భూమిక పోషించాలి. రైతుకు గిట్టుబాటుయే ధరలతో మార్కెట్ యార్డులు బహిరంగంగా ఆక్షన్ నిర్వహించాలి. లేదంటే మార్కెట్ యార్డులే కొనుగోలు చేసి నిల్వ ఉంచి ధర బాగా పలికినప్పుడు అమ్ముకాలు సాగించి రైతు శ్రేయస్తును కాపాడాలి. అయితే ప్రభుత్వ మార్కెట్ యార్డులు, గిడ్డంగులలో అలాంటి కార్బ్రూక్రమాలు సాగడం లేదు. రాష్ట్రంలో 300 మార్కెట్ యార్డులు ఉంటే ఒక్కదానిలోను ఎలక్ట్రానిక్ తూకం యాంత్రాలు పనిచేయడం లేదంటే వోసం ఏ స్టోలు జరుగుతున్నదో సులభంగా అర్థమవత్తేంది. దళారీలు తూకాలు పేరిట, తరుగు పేరిట, ధరల పేరిట అన్నింటిలోను కోతలు విధించి రైతులను దగా చేస్తున్నారు. అయినా మార్కెట్ యార్డులు పట్టించుకోవు. దాంతే రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలలోను పండిన పంటను అయినకాడికి అమ్ముకని రైతు ఇంటిబాట పడుతున్నాడు. కొంతమంది వ్యాపారులు పంటలకు ఎరువుల, క్రీమిసంపోరక మందులు, విత్తనాలు, రుణసనపాయం కల్పించి పంట చేతికి రాగానే అతితక్కువ ధరలకు తీసుకెళ్ళిపోతున్నారు. చేతికి వచ్చిన గిట్టుబాటు ధరలు వచ్చేవరకు వేచి చూసి అమ్ముకనే పరిస్థితి రైతులకు 80 శాతం మందికి ఉండదు. వారి ఆర్థిక అవసరాలకు ఎప్పటికప్పుడు వచ్చిన రేటుకు తెగసమ్మకుంటారు. అదే అందునుగా దళారీల దోషించి సాగుతున్నది. వేరుశనగ, వరి, పెసరలు, కండులు, కూరగాయలు ఏ పంట అయినా సరే పంట దిగుబడి సీజన్కు బాగా ధరలు తగ్గిపోవడం, పంట కాస్తే దళారీల చేతకు చేరగానే ధరలుమందిపోవడం అనెది ప్రతి ఏటా సాగుతున్నతంతు. ఇది అందరూ ఎరిగిన సత్యం. అయినా పట్టించుకోరు. రైతుగురించి మాట్లాడరు. వ్యవసాయ రంగం కష్టపోట్టాలు గురించి ఎవ్వరికీ పట్టదు. ప్రజాప్రతినిధులయినా, రాజకీయానాయకులయినా, పాలకులయినా, మంత్రులయినా, అధికార వశ్వమంఱులు ప్రతివ్యక్తమంఱులు కొనసాగుతుంటాంది.

ఆయా పంటల సీజనులో....

రాష్ట్రంలో ప్రధాన పంటలయిన వరి, వేరుశనగ ఇటు రచీలోను, అటు ఖరీఫీలోను పండిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. వరిపంట ప్రతివ్యక్తా 35 నుంచి 45 లక్షల పొక్కార్లు (దాదాపు కోటి ఎకరాలలో) పంట పండిస్తుంటారు. 95 లక్షల టన్నుల నుంచి కోటి లక్షల టన్నుల ధాన్యం దిగుబడి వస్తుంటాంది. అదే విధంగా

వేరుశనగ (పల్లి) పంట రెండు సీజిస్టలో కలిపి 40 లక్షల ఎకరాలలో వేస్తుంటారు. దిగుబడి 15 లక్షల టన్నుల వరకు వస్తుంటుంది. ఈ సంపత్తిరం ఒక్క ఖరీఫ్లోనే 15 లక్షల టన్నుల వేరుశనగ పంట దిగుబడి వచ్చింది. వరిపంట ఎకరాకు 25 నుంచి 35 బస్తాలు దిగుబడి వచ్చే అవకాశం ఉంది. (75 కిలోలు బస్తా) అదేవిధంగా వేరుశనగ 40 కిలోల బస్తా చొప్పున 15 నుంచి 25 బస్తాలు ఎకరాకు చొప్పున దిగుబడి ఉంటుంది. ఒక బస్తా ధాన్యం మిల్లులో పట్టిస్తే 75కిలోల బస్తాకు 65 కిలోల వరకు బియ్యం వస్తుందని చెబుతారు. 75కిలోల బస్తా రైతునుంచి 750 రూపాయలకు మిలర్లు, దళారులు ధాన్యంను కొంటున్నారు. దానిని బియ్యం చేసి మార్కెట్లో మాత్రం 30 నుంచి 35 రూపాయలకు రకాలను బట్టి అమ్ముతుంటారు. అంటే రైతుకు ఆరునెలల కష్టానికి దక్కేది 11 నుంచి 12 రూపాయలు మాత్రమే. అదేవిధంగా వేరుశనగ పంట చేతికి వచ్చే సమయానికి 40 కిలోల బస్తా 800 నుంచి 900 రూపాయలకు దళారీలు, వ్యాపారులు రైతుల నుంచి కొంటుంటారు. 40 కిలోల బస్తా కాయలు మిల్లులో ఆడిస్తే 30 కిలోల పప్పు వస్తుందని దానిని నూనె పట్టిస్తే 15 నుంచి 20 లీటర్ల నూనె వస్తుందంటారు. రైతుకు లభించే ధర ప్రకారం కిలో కాయలు 20 రూపాయలు కాగా మార్కెట్లో 65 నుంచి 70 రూపాయలకు అమ్ముతుంన్నారు.

చెరకు పంట విషయానికి వస్తే రాష్ట్రంలో ఐదు లక్షల ఎకరాల విస్తరణలో పండుతోంది. ఎకరాకు 30 నుంచి 50 టన్నుల చొప్పున పండే చెరకు రాష్ట్రంలో ఒకటిస్వరూ కోట్ల టన్నుల నుంచి రెండు కోట్ల టన్నుల మేర దిగుమతి ఉంటుస్తుది. రాష్ట్రంలో 38 చక్కెర శాఖల్లో ఉన్నాయి. తొమ్మిది శాతం రికవరీకి రైతుకు చెల్లించేది

టన్నుకు రెండువేల రూపాయలు, క్ల్యాంటాల్ చెరుకు మీద రైతుకు వచ్చేది తొమ్మిది కిలోల చక్కెర. రైతు కిలోకు 20 రూపాయలు ఇచ్చి 40 రూపాయలకు అమ్ముకుంటున్నారు. ఇందులో 500 రూపాయలు చెరుకు పంటకోత కోసిన కూలీలలకే చెల్లించాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడి ఉంది. చెరకు పంట ఉత్పత్తి ఖర్చులు టన్నుకు 2000 నుంచి 2500 ఖర్చువుతుండగా మద్దతు ధర మాత్రం రెండు వేలరూపాయలు. ఇతర రాష్ట్రాలలో చెరకు పంటకు టన్నుకు 2500 రూపాయల చొప్పున గత ఏడాది చెల్లించారు. గత 50 ఏళ్లలో ఎన్నడూ లేనంతగా చెరకు రైతులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. చెరకు పంట మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు శాఖల్లో 4500 నుంచి 5000 రూపాయల వరకు ప్రతి టన్నుల మీద సెంట్రల్ ఎష్ట్రేజ్ రూపంలో పొందుతున్నాయి. చెరకు మీద, చక్కెర, ఉప ఉత్పత్తుల మీద టన్నుల రూపంలో ఇంతచీ ఆదాయం సమకారుతున్నా రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించాల్సి వచ్చేటప్పటికి ఎవ్వరు కనీస సానుభూతిని కూడ కనబలరచడం లేదు. ప్రైజీల్, అమెరికాలంది దేశాలలో 20 శాతం ఎఫిసాల్సు పెట్రోలియం ప్రొడక్ట్లో కలిపి వాడుతుండగా మనదేశంలో ఐదుశాతంకు మించడం లేదన్నది. అందరికీ తెలిసిన సత్యమే. మన దేశంలో మరో ఐదుశాతం ఎధనాల్ వాడకాన్ని పెంచితే పెట్రోలియం మీద వెచ్చించే నిధులు ఏటా 1600 నుంచి రెండువేల కోట్లు ఆదా చేయవచ్చు పైగా రైతులకు మరింత ధరను చెల్లించవచ్చు. దేశానికి తిండి గింజలు, పాలు, కూరగాయలు, అందించే రైతు రోజార్జేజుకు చిక్కి శల్యమైపోతుండగా మద్ద దళారీలు, ప్రభుత్వాలు మాత్రం రైతుల చెముతో తమ పబ్బం గడుపుకుంటున్నాయి. ♦♦♦

జీవో నోట్ - మీనీసు మీసట్

ఆనాటి రాజకీయ తరావిహి వ్యంజిచి సేశాధ్వక్షఫం

నేపీతిరం నాయకులలో క్లిష్టింవదు అలాంటిష్టక్షఫం

అందుకే ఆ తరం నాయకులు గతించినా ప్రతిమలై మనవుధ్య ఇల్పిపోయారు

ఈతరం నాయకులు పద్ధతులలో వ్యండి కూడా ప్రజలవే భీత్యలించబడుచున్నారు.

నంద్యాల రామకృష్ణరాజు, పులివెందుల

జ్ఞానం

నూట పదికోట్ల భారతీయుల జేపుల్లోంచి సగటున 1500 రూా. (మొత్తం 1 లక్ష 76 వేల కోట్లు అవినీతి) దోచుకున్న రాజు కేంద్రమంత్రిగా దర్జాగా తప్పుకున్నాడు. ఏ శిక్షా లేదు. తన కంపెనీలో లేని లాభాలు చూపించి ప్రజలను మభ్యపెట్టి మోసపుచ్చానని ఒప్పుకున్న నేరానికి బెయిల్ కూడా లేకుండా సత్యం రామలింగరాజు కటకటాల్లో సాధారణ నేరస్తుల చెంత జీవితం గడుపుతున్నాడు. తప్పు ఒప్పుకోనివాడు దొర. ఒప్పుకున్న వాడు దొంగ. నిజంగా రామలింగరాజు ఎంత అమాయకుడు. ఏ రాజకీయ పార్టీలోనే చేరి వుంటే అందులోని నాయకుమ్మన్యులు తనకు ఎన్నోరెట్లు మించిన నేరస్తులని గ్రహించేవాడు. ఈ జీవితకాలంలో కటకటాలను తప్పించుకునే జ్ఞానం అభ్యుది.

క్లేష్టీ ఏర్పాటులో రాష్ట్ర నాయకులు

ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి

రాజమండ్రి సిటీ: ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి లోక్సంత్రా కృషి చేస్తోందని లోక్సంత్రా పార్టీ రాష్ట్ర కార్బుద్ది బండారు రామోహన్రావు తెలిపారు. రెండు రోజుల రాజకీయ శిక్షణ తరగతులో భాగంగా నవంబర్20న రాజమండ్రిలోని 44,47,49,50 డివిజన్లలో లోక్సంత్రా బృందం పర్యాటించింది. ఈ సందర్భంగా ప్రజలు శాఖిటోప్స్ అధ్యాన్యాన్సునగా ఉండని, మంచినీటి సమస్యలో ఇబ్బందులు పడుతున్నామని, ఒట్టరు నమోదు సక్రమంగా జరగటం లేదని నాయకులకు విన్నవించారు. లోక్సంత్రా నివ్వహించిన పర్యాటకు ప్రజలు బ్రహ్మరథం పట్టారు. లోక్సంత్రా జిల్లా ఇన్చొర్చి గుంటూరి రామరాజు, శిక్షణ నిపుణులు బాణాల చంద్రశేఖర్, రాజమండ్రి నగర శాఖ కన్సీసనర్ డాక్టర్ వివి రామురావు, సలహామండలి సభ్యులు డివిఆర్ సూర్యురావు, లోక్సంత్రా కార్బుక్రతలు, నాయకులు పాల్గొన్నారు.

ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారించండి

సిధ్ధిపేట : ప్రజల హోలిక సమస్యల పరిష్కారం పక్కన పెట్టి ప్రభుత్వం అధికార మార్పిడితో ప్రజల జీవితాలతో ఆడుకుంటుందని లోక్సంత్రా రాష్ట్ర కార్బుద్ది రామోహన్రావు అన్నారు. నవంబర్ 27న స్థానిక బాలాజీ కాస్పారెన్స్ హాలో ఏర్పాటు చేసిన 2 రోజుల రాజకీయ నాయకుత్త శిక్షణ శిబిరాన్ని ప్రారంభించి మాట్లాడారు. అధికార పక్కం పొల్పడుతున్న అవినీతిని ఎప్పటికప్పడు ఎండగట్టాల్సిన ప్రధాన ప్రతిపక్షం అంతర్గత సమస్యలో సతమతమాతు రోజుకో సమస్య, పూటకో ఎజిండాతో ముందుకు పోతుందన్నారు. మున్సిపల్ ఎన్నికలు జరిపి ప్రజా ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. లోక్సంత్రా కార్బుక్రతలు, నాయకులకు ప్రజల సమస్యలు అర్థం చేసుకొని వాటి పరిష్కారాలకు ఈ శిక్షణ దోహదపడుతుందన్నారు. ఈ కార్బుక్రమంలో జాసాప అధ్యక్షుడు చంద్రారెడ్డి, వినియోగదారుల సంఘం అధ్యక్షుడు ఐతా చంద్రయ్య, నాయకులు శ్రీనివాస్, రామచంద్రారెడ్డి, శంకరమ్మ, రాజు, నగేర్ తదితరులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

అవినీతిపై లోక్సంత్రా పార్టీ వినుాత్త నిరసన

సిధ్ధిపేట : దేశంలో జరుగుతున్న అవినీతికి వ్యుతిలేకంగా డిసెంబర్ 3వ తేదీన రాష్ట్రవ్యాప్తంగా చలో పోస్టోఫీస్ కార్బుక్రమాన్ని లోక్సంత్రా పార్టీ చేపెట్టినట్లు పార్టీ కార్బుద్ది బండారు రామోహన్రావు తెలిపారు. 2జి స్పెక్ట్రం కుంభకోణం దేశంలో ఇప్పటి వరకు జిరిగిన అన్ని కుంభకోణాల కంటే అతి పెద్ద కుంభకోణం అవినీతికి పొల్పడిన వారిని శిక్షించడానికి అవసరమవున చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని పోచ్చిరించారు. దీని కోసం జాతీయ స్థాయిలో ఉద్యమాన్ని డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ్ సారథ్యంలో

ప్రారంభించారని తెలిపారు. వెంటనే 2జి స్పెక్ట్రం కాంట్రాక్ట రద్దు చేసి అవినీతికి పాల్పడిన దోషులను గుర్తించి కరిసంగా శిక్షించాలని కోరుతూ ప్రధాన మంత్రికి ఓ విజ్ఞాపన పత్రం మరియు ఒక రూపాయి మనియార్డ్ ప్రధాన మంత్రికి పంపుతామని రామోహన్రావు తెలిపారు. స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగిన అవినీతి నీంధక కమీషన్సును ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన కోరారు.

పందులతో సహవాసం - అరోగ్యంతో చెలగాటం

సిధ్ధిపేట : సిధ్ధిపేట పట్టంటంలోని పేదలు నివసిస్తున్న దళిత మైనాటీ వాడల్లో పందులు స్పెరచిషరం చేస్తూ ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బ తీస్తున్నాయని లోక్సంత్రా పార్టీ కార్బుద్ది బండారు రామోహన్రావు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రాజకీయ నాయకుత్త శిక్షణ శిబిరం రెండవ రోజులో భాగంగా క్లేప్రిపర్యాటనలో నవంబరు 28న సంజీవయ్యానగర్, అంబేధ్తర్ నగర్, సాజిప్పుర వీధులలో తమ బృందంతో కలిసి పర్యాటించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ మురుగు కాలువలతో పాటు నీరు సరిగా రాక, గుంతలు పడిన రోడ్స్తో, పందులతో సహవాసం చేస్తూ ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఇన్ని సమస్యలతో ప్రజలు సతమతమవుతుంటే మున్సిపల్ అధికారులు నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారన్నారు. ప్రభుత్వం పేదలు నివసించే వీధుల పట్ల ప్రశ్న మాపడం లేదని విమర్శించారు. సిక్కులకు పట్టాలిచ్చి ఇప్పటికే స్థలాలను స్టోర్స్ నపరచకపోవడం దారుణమన్నారు. వారికి కేటాయించిన స్థలాలను వారికి వెంటనే అందేలా చూడాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్బుక్రమంలో శ్రీనివాస్, రామచంద్రారెడ్డి, నగేర్, రాజు, మహేశ్, బి. శ్రీనివాస్, సిధ్ధేశ్వర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పూలే ఆశయ సాధనకు ప్రతి ఒక్కరూ కృషి చేయాలి

సిధ్ధిపేట : లోక్సంత్రా పార్టీ ఆర్ధర్యంలో స్థానిక విక్టరీ చౌరస్తా వద్ద పూలే చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాకులర్పించారు. పూలే ఆశయ సాధనకు అందరు కృషి చేసినప్పుడే సామాజిక మార్పు వస్తుందని అన్నారు. నేటికి దళిత బహుజన వర్గాలకు విద్యలోపించడం వల్ల సామాజిక అనమానతలు పెరుగుతున్నాయన్నారు. ఈ కార్బుక్రమంలో లోక్సంత్రా పార్టీ కార్బుద్ది బండారు రామోహన్రావు, పూలే ఆశయ సాధన వేదిక ప్రతినిధి చింతమడక రాజున్న, అంజాగాడ్, లోక్సంత్రా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్, న్యాయవాది బాపురావు, ఏవ్యా రమేశ్, పిండి యాదగిరి, శ్రీనివాస్, రాజు, రాంప్రంద్రారెడ్డి, నగేర్, మహేశ్, బింగి శ్రీనివాస్, విజయుకుమార్, రాజలింగం తదితరులు పాల్గొన్నారు.◆

దేట్టాలు చేసే మహిళా వేదింపులు తెగ్గుతాయా?

యస్. నిర్మల, యూఎస్ బ్యాంక్, అమెరికా

కేంద్రప్రభుత్వం లైంగిక వేధింపుల బిల్లును వచ్చే శీతాకాల సమావేశాల్లో ప్రవేశపెట్టాలని కేంద్ర మంత్రిమండలి ప్రధాని అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకుంది. మహిళలు తాము పనిచేసే కార్యాలయాల్లో ఎన్నో రకాల వేధింపులు ఎదురొపువలసి వస్తోంది. అలా అని జీవనారమ్ము ఉద్యోగాలను మానుకోలేరు. ఫిర్యాదు చేయనూలేరు. అవసరం - వేధింపుల మధ్య ఆత్మాభిమానాన్ని చంపుకుని నిన్నపోయస్తిలో పనిచేస్తున్నారు. మహిళల లైంగిక వేధింపుల బిల్లు ప్రకారం నిబంధనలను అతిక్రమించినట్టు రుజువైతే నంబంధిత కార్యాలయాలు యజమానులు రూ॥ 50 వేల జరిమానా చెలించాల్సి వుంటుంది. ప్రభుత్వ - క్రైస్తు, సంఘటిత అసంఘటిత రంగాలకు చెందిన అన్ని సంస్థలకు పనిచేసే ప్రాంతాలకు ఈ చట్టం వర్తిస్తుంది. ఇంతకు ముందే కొన్ని దేశాలలో ఈ లైంగిక వేధింపుల చట్టం అమలు చేయబడుతుంది. మన దేశానికి చెందిన ఇన్వెసిన్ కంపెనీ విదేశాలలో ఈ రకమైన లైంగిక వేధింపుల చట్టానికి తలవంచాల్సిన సంఘటనలు జరిగాయి. విదేశీయ మహిళలను లైంగిక పరంగా వేధించినట్టు ఆమె ఫిర్యాదు చేయగా ఇన్వెసిన్ కంపెనీ యాజమాన్యం అక్కడి ....లో పెద్ద మొత్తాన్ని సష్టు పరిషరంగా చెలించాల్సి వచ్చింది. దురుప్పం ఏమంటే ఆ నేరం చేసిన వ్యక్తి భారతీయుడే కావడం సిగ్గుపడాల్సిన విషయం.

మహిళలను అసలు ఎందుకు చులకన చేస్తున్నారు? ఆమెను లింగ వివక్షతతో చూడాల్సిన అవసరం ఏముంది? ఆమె మగవారితో సమానంగా ఒకోసారి ఎక్కువగా శ్రద్ధగా అంకితభావంతో పనిచేస్తుంది. మగవారితో బాటు పనిచేసే వ్యక్తిగా సమాన గౌరవ దృష్టితో చూడిన సమాజంలో ఎన్నో దారుణాలకు గురి అపుతోంది. జీవనం స్వేచ్ఛలకు సంబంధించి హక్కుల రక్షణకు భరోసా కలిగించే రీతిలో ఈ లైంగిక వేధింపుల చట్టం రూపుదాల్చడం సంతోషకరమని ఒక అధికార ప్రతినిధి హర్షం వెలిబుచ్చారు. 1997 వ సంాలో విశాఖ రాజస్థాన ప్రభుత్వం మధ్య జరిగిన కేసులో సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన లైంగిక వేధింపుల వివరాలనే బిల్లులో ప్రతిపాదించారు. అవి ఈ విధంగా వున్నాయి. శారీరకంగా తాకినా, తాకడానికి ప్రయత్నించినా మాటలతో పైగలతో కోరికను వ్యక్తం చేసినా ఇవి లైంగిక వేధింపులే. నోటిమాటగా చెప్పకపోయినంత మాత్రాన తప్పించుకోలేరు. ఉద్యోగానికి సంబంధించి ప్రమాణమును ఎరచావడం, పదవిలో ఉన్నతస్థాయికి సిఫార్సు చేస్తానని, ఆశచూపడం, తాను చెప్పినట్టు వినకుంటే నమయ్యలు చిక్కులు ఎదురొపువలసి చోచ్చరించినా,

వేధింపులగానే పరిగణించబడతాయి. కార్యాలయంలో పనిచేసే మహిళా ఉద్యోగులకే కాదు కార్యాలయాలకు తమ పనులలేత్త్యా వచ్చే మహిళ వినియోగదారులకు క్లయింటలు రోజువారీ వేతనానికి పనిచేసే మహిళలతో సహా అందరికి ఈ కొత్తచట్టం వర్తించడమే కాదు ఛైర్యాన్ని కలిగిస్తోంది.

కాలేజీల్లో యానివర్షిటీలలో స్కూడెంట్స్ రీసెర్చ్ స్కూల్స్ పోస్ట్‌గ్రాడ్లలో మహిళా పేపేంట్లను కూడా వేధింపులకు గురి కాబడే వారుగా చేర్చారు. నమయ్యలను పరిష్కరించేందుకు ప్రతిభావంతంగా పనిచేసే ఒక వ్యవస్థను రూపొందిస్తారు. ప్రతీ ఆఫీన్సోన్లోనూ ఈ ఫిర్యాదులను స్వీకరించే కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలిన అవసరం వుంటుంది. జిల్లా తహాలీలో స్థాయిల్ ఫిర్యాదుల కమిటీలను ఏర్పాటు చేస్తారు. చేసిన తప్పును బట్టి శిక్ష నిర్ధారించబడుతుంది. విచారణ సమయంలో మహిళలను బెదిరించకుండా వుండేందుకు ఉద్యోగినులు సెలవు, బదిలీ కోరుకునే ఏలు కలుగుతుంది. కాలయాపన విపరీతమైన జాప్యము కలగకుండా 90 రోజుల్లో విచారణ పూర్తి చేస్తారు. 60 రోజుల్లో యాజమాన్యం జీల్లా అధికారి స్థానిక కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను అవులు చేయాలిన వుంటుంది. లైంగిక వేధింపులకు పొల్చుతున్నట్టు తప్పుడుగా ఎవరైనా ఫిర్యాదులు చేస్తే అందుకు కూడా తగిన జాగ్రత్తలను రూపొందించడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం దాఖలైన కేసులను ఎలాంటి చర్య తీసుకున్నారన్న అంశాలను యాజమాన్యాలు నివేదికలను సమర్పించాలిన అవసరం ఉంటుంది. ఇంత వివరంగా పక్షందీగా చట్టాన్ని నిర్దేశించినప్పటికీ మహిళల దైర్యంతో ఫిర్యాదులు చేయగలరా? మరోరకంగా ఆధారాలు లేని వేధింపులకు గురి అపుతోంది. కాలమే నిర్ణయించాలి. మనదేశ మహిళల్లో విద్య ఉద్యోగార్థులు కూడా లాచించాలి. వారి దృష్టిలో ప్రైవేట్ అనే గౌరవభావం ఇంటిపని ఉద్యోగ బాధ్యత నిర్వహించగలిగే మహిళగా ప్రోఫెసరుమూ వుండాలి. ఈనాడు ప్రతి ఇంటి కుటుంబ సభ్యులలో మహిళలంతా దాదాపు ఉద్యోగినులే. వారిని మనం గౌరవించినట్టు వారి శక్తి సామర్థ్యాలను గుర్తించినట్టుగా తోటి ఉద్యోగస్థులను అర్థం చేసుకుంటే మహిళల పట్ల వేధింపులు ఉండవు. చట్టాలు కొంత వరకు మహిళలకు రక్షణ కల్పించినప్పటికీ తోటి ఉద్యోగస్థుల సహాయస్థాయి కూడా ఉండాలిన అవసరం ఉంది. ఆడ మగా తేడా లేని పని సామర్థ్యం కార్యాలయాలను ప్రగతి పదానికి చేర్చానికి ఎంతో అవసరం కాదనగలరా? ◆

శ్రీ నా విద్యార్థినా గెంప్పొంతాను)

- నాడెళ్ల వెంకట గోపాలరావు

పుట్టుకతో వివక్క తొలగి తీరాలి. అందరికీ ఒకే న్యాయం అందరికీ ఒకే అవకాశం అంది తీరాలి.” “లోకసభ - ఇది మీ సత్త” యి స్లోగన్స్తో రాజకీయ ప్రచారం చేబట్టిన లోకసభ పాట్లే వ్యవస్థాపకుడు జయప్రకాష్ నా విద్యార్థియైనందుకు నేనెంతో గర్వపడతాను. అతనిలో ఆనాటి లోకసారాయణ జేపీని, లార్బిహాదూర్ శాస్త్రిని, రాజేంద్రప్రసాద్ లాంటి మహోన్నత నాయకులను చూస్తాను.

కుటుంబపాలన, వారసత్వ పాలన యి ప్రజాసాధ్యములో ఉండకూడదంటాడు. సచ్చిదీలు, బ్యాంకు బుణాల మాఫీల వంటి తాత్కాలిక ఉపశమనాలతో ప్రజలు సోమరులుగ, బానిసలుగ మారతారంటాడు. ప్రజలు తమ కాళ్ళపై తాము నిలబడే సత్తా రావాలంటాడు. పెక్క ప్రలోభాలతో ప్రజల్ని మహ్యపెట్టి రాజకీయ నాయకులు వారిని మోసగించుచున్నారని అతని అవేదన.

చిన్నప్పటి నుండి జేపీ మహామాధావి గుఢ్ఱిగా ఏ విషయాన్ని నమ్మేవాడు కాదు. వాదించి మరీ గెలిచి నిలబడే వాడు. బాగా దైర్ఘ్యవంతుడు. ఐ.ఎ.ఎస్. పదవిని అతిచిన్న వయస్సులో కనీసం పెన్నెన్ కూడా అందుకోకుండా గడ్డి పరకతో సమానంగా చూచి వదిలేశాడు. కలెక్టరు పదవియంటే సామన్యమైనది కాదు. ప్రభుత్వ కార్యదర్శులంతా యి పదవి తర్వాతనే ప్రమాట్ అవుతారు. మంది - మార్పులం - ఇదే బలగంగా గల సేవా జనంతో అడుగుగునా నీరాజనాలు అందుకొనే అవకాశాలు - దండుగా డబ్బు నంపాదించుకొనే అవకాశాలు, డాబు, దర్శాలతో ఆనందంగా ఎ.సి.లతో భార్యబిడ్డల, బంధుమిత్రులతో దర్జాగా గడిపే అవకాశాలన్నింటిని తృప్తప్రాయంగా విసర్జించి ప్రజా సేవకే అంకితమైన కారణజన్మడతడు. పోనీ ఏమైనా ఆశిషురుడా అంటే అదీకాదు. మధ్యతరగతి కుటుంబానికి కంటే క్రింది తరగతి స్థాయికి చెందినవాడు. అతిసామాన్య జీవితంతో హాయిగ తృప్తివడే మనస్తుపు అతనిది. తదనుగణంగా భార్యబిడ్డలు కూడా ఈ కలోర త్యాగానికి వెనుక అర్థాంగి రాధ త్యాగమే గొప్పదనిపిస్తుంది. మరి తల్లిదండ్రులు ఎందుకీ పేరు పెట్టారోగాని లోకసాయక్ జయప్రకాష్ కూడా ఇంటే. 1976 పరకు ఎమర్జెన్సీ చీకటి రోజుల నెదురీది గెలిచిన మహానుభావడే ఆ జయప్రకాష్.

ప్రస్తుతము లోకం పోకడంతా భయంకరంగా ఉంది. అంతా రాదీరాజ్యం, ఆడదానికి అండ లేదు. మంచికి, న్యాయానికి ధర్మానికి చోటు లేదు. కనీసం వాటి సానుభూతిపరులకు కూడా దైర్ఘ్యం లేని పరిస్థితి. ఎక్కడ చూసినా రోడీలతో, డబ్బుతో, మద్దంతో ఓట్లు వేయించుకొనే పరిస్థితి విపరీతంగా ప్రజాధనం దేపిటీ - ఈ పరిస్థితులకు - యి కాలానికి ఎదురీత ఎంత

సాహసమో - అయినా యి పోకడకు ఎక్కుడో ఒకబోట బైక్ పడాలని కారణజన్మడుగ, రాజకీయ సంస్కరణ సంస్కర్తగ మందుకు వచ్చిన మన జేపీ విద్యార్థి దశ ఎలా ఉండిందో తెలియజేయాలనిపించింది.

జయప్రకాష్ విద్యార్థి దశ నుండే మంచి ధైర్యశాలి. శరీరకంగా బలహీనుడేగాని మంచి ధృడమైన మనోదైర్ఘ్యము కలదీశాలి-బుద్ధిమంతుడు - నీతిపరుడు మంచి క్రమ శిక్షణ కలవాడు. తోటి మిత్రులతో కలిసి వెలిసి యుండే వాడు. శారీరకంగా బలహీనుడగుటచే ఆటల పట్ల అంతగా శ్రద్ధ కనబరచేలదు. అతనితో మూడేళ్ళ నా అనుబంధమును తెలియజేయాలనిపించింది. నేను 1965వ సంవత్సరము ఆగస్టులో నందిగామ తాలూకు చింతలపాడు నుండి కంపిపాడు సమీపంలో గల గొడవప్రు పైస్యూలుకు కావాలని పైస్యూలీచర్కొ ట్రాన్స్ఫర్ చేయబడ్డాను. కృష్ణాజీల్లాలో విద్యు - ఆటలలో గొడవప్రు స్యూలుకు అప్పట్లో ప్రత్యేక స్థానముంది. 1965లో గొడవప్రు పైస్యూలుకు మేమంతా కష్టపడి సూటికి సూరుశాతము ఫలితాలను అందుకొనిన మధురాను భూతులవి. గొడవప్రు పైస్యూలు ప్రముఖ సోషలిస్ట్ నాయకుడు గుత్తా రాజారావు గారు నెలకొల్పారు. వారు ఆ గ్రామానికి సర్పంచగా చాలాకాలము పని చేశారు. విద్యుపట్ల వారికి గల ప్రాత్మాహము మా ఉపాధ్యాయులకు ఎంతగానో తోడైంది. ఆడ పిల్లల్ని చదువులకై బయలీకి పంపే అవకాశము లేని రోజుల్లో గొడవప్రు గ్రామం నుండి ఎందరో విద్యాపంతులై ఉన్నత పదవులో కనబడుచున్నారు.

అందుకే గొడవప్రు స్యూల్లో చదివించాలని తల్లిదండ్రులు గొడవప్రులోనే కాపురముండి పిల్లల్ని చదివించిన సంపుటనలు చాలా కలవు. ఈ పరిస్థితుల్లో మన జేపీ గొడవప్రు పైస్యూల్లో చేరటానికి కారణమైంది. అతని తండ్రి నాగబైరవ వెంకటేశ్వరరావు రైల్వేలో గార్లుగా పని చేస్తుండేవాడు. వీరిది ఇందుపల్లి ప్రకృష్టగల వేమండ అయితే అత్తవారిది గొడవప్రు పాతబంధుత్వమే వెంకటేశ్వరరావు గారి మామగారు దాసరి కోటయ్యగారు. మన జేపీ పూర్తి పేరు నాగబైరవ జయప్రకాష్నాయణికి ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు. అక్కలు, చెల్లెళ్ళు లేరు. దాసరి కోటయ్యగారు తన మనుషిని వెంబిటెట్టుకొని వచ్చి పైస్యూల్లో చేర్చించారు. ఉద్యోగరీత్యా జేపీ తండ్రి వెంకటేశ్వరరావు గారికి తీరిక తక్కుప కావటంతో జేపీ చదువులపట్ల తాతగారైన కోటయ్యగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొన్నారు. జేపీ పెద్దమ్మ యలమంచిలి శేషమ్మగారు గొడవప్రు వాస్తవ్యాలే. అమెకు సంతానం లేదు. జేపీ పెంపకంలో పెద్దమ్మ శేషమ్మగారు కీలక పాత వహించారు. వీరింటికి దగ్గరలోనే

మేముండే పసతి గృహముండేది. శేషమ్మగారు నా భార్య శారదతో జేపీని గురించి త్రధ్ద తీసుకొనవలసిందిగా కోరేది. అట్లే తాతగారైన కోటియ్యగారు, మేనమామ నాగేశ్వరరావు గారు నా వద్ద జేపీని గురించి వాకబు చేసేవారు.

పుప్పుపుట్టగానే పరిమళం గుబాళిస్తుందనటానికి జేపీయే ఉదాహరణ నా వద్ద జేపీ 8,9,10 తరగతులు చదివాడు. అప్పట్లు చాల బలహీనంగా, నీరసంగా కన్నించేవాడు. కాని నోరు విప్పితే కంగు కంగుమని స్వరముండేది. ప్రతిరోజు సంచెడు పుస్కాలతో చంకన తగిలించుకొని సూలుకు వచ్చేవాడు. సూలుకు ఎన్నడూ మొదటి బల్లపైనే కూర్చొనేవాడు. కేవలం టీచర్ చేపేదానిపై ఆసక్తి కలవారిలా వుండేవాడు.

8వ తరగతిలో మొదటి రోజునే నా దృష్టిలో పడ్డాడు. అతని పేరుతోపాటు ప్రవర్తన నన్ను బాగా ఆకర్షించాయి. అందుకే అతనంటే నా కంత యిష్టమైనది. జేపీతో నా అనుభూతులు తెలియజేస్తాసు. ఏదోరకంగా పారము చెప్పుకుపోదామనుకుంటే అతనిముందు సాధ్యపడదు. అడుగడుగునా ప్రత్యులు వేసే వాడు నేను నిజానికి అతని వలననే ఒక సమర్థుడైన ఉపాధ్యాయుడిగా రాణించానని తలుస్తూ ప్రిపరేషన్ కాకుండా ఉపాధ్యాయుడు తరగతి గదిలో అతని ముందు నిలబడలేదు. ఆ చిన్న వయస్సులోనే అతడు అలా వుండేవాడు. ఈ మాటకొస్తే ఒక సంఘటన నాకు యిప్పటికీ బాగా గుర్తుంది. 8వ తరగతిలో రసాయనిక శాస్త్రపు సమీకరణాలు సిలబన్లో యుండేవి. గంధకాష్టము ($H_2 SO_4$) అనే పారంలో దానిని తయారు చేయటానికి Theory చెప్పి బోర్డుపై సమీకరణాలు వేశాను.

$SO_2 + H_2O \rightarrow 2H_2 SO_4$ అని ప్రాశాను. వెంటనే జేపీ లేచి ఆ ఇక్కేషన్ తప్పండి అని అన్నాడు. నిజానికి నేను కంగుతిన్నాను. నన్ను నేను సరిచేసికొని మనస్సులోనే సల్వర్ డై ఆష్టోడు (SO_2) నీటిలో (H_2O) కలిగి గంధకాష్టము ($H_2 SO_4$) ఏర్పడేముందు సల్వారిక్ అష్టము ($H_2 SO_3$) ఏర్పడుతుంది. సల్వారిన అష్టము ($H_2 SO_3$) గాలిలో ఆక్రీజను (O_2) ను గ్రహించి గంధకాష్టమగ ($H_2 SO_4$) మారుతుంది. అని చెప్పగా వాటినిచ్చిని ఈక్కేషన్లో చూపమన్నాడు. అప్పుడు ఈక్కేషన్ వేసి చూపాను.

ఇపీ చూచి గాని శాంతించలేదు. అయినా ప్రయోగము చేసి చూపాలన్నాడు. నేను గైరి చేస్తూ అతనితోనే $H_2 SO_4$ తయారు చేయించాను. Blue litmus paper వేసి ఎప్రగా మారిందని తృప్తి చెందాడు. రేపటి పారము యారోజు రాత్రి ప్రిపేర్ కాగలడని నా అంచనా కూడా.

ఇలా ఎన్నో సంఘటనలు. బయాలజీ పారము చెప్పుచున్నాము. “కప్ప-బోర్డుండలము” అను అంశాన్ని చెప్పవలసి వచ్చినపుడు “Frog - Digestive system map” చూపాను. కాని జేపీ

సరిపెట్టుకోలేదు. కప్పను కోసి చూపాలన్నాడు. కప్పను చంపాలంటే కొంచెం సందేహించాను. వెంటనే అతడు లేచి రేపు కప్పని “Chloro form” తెస్తానండి అని అన్నాడు. మర్మాడు ఉద్యమయే కంకిపాడు నడవచి వెళ్లి Chloro form తీసికొని కప్పను పట్టుకువచ్చాడు. ఒక బేసిన్లో నీరు పోసి దానిలో Theory వేసి కప్పను దానిలో వేశాడు. కొంత సేవటికి కప్ప చనిపోయింది. అత్యాత నేను Disscet చేశాను. Digestive system హర్మిగా అర్థం చేసికొన్నాడు. దానితో పాటు కప్ప Teeth, Tongue, Heart ఎలా వున్నదీ చూచాడు. మిగిలిన విద్యార్థులకు కూడా తానే ఎక్స్ప్లిఫ్ చేసేవాడు. అప్పుడు శాంతించేవాడు. నిజంగా “Education Should be given in an atmosphere of freedom and joy ” అనే నినాదంతోనే శాంతి నికేతన్ని రపీందుడు స్థాపించాడు. ఈ పరిస్థితులలోనే బోధన యుండి, గురుశిష్యుల సంబంధము దగ్గరకు వచ్చి అప్పొయితతో యుంపే చాల మంది శిష్యులు మెరుగయ్యెదరు.

నేను పనిచేసిన ప్రతి సూక్ష్మలోను సైన్సుక్షబ్ ఏర్పరచుట నా అభిమతము. గొడవప్రటలో పని చేసిన మూడేళ్ళు సైన్సుక్షబ్కి జేపీయే సెక్కటరి. నెలకు రెండు మారులు క్లబ్ సమావేశము జరిగేది. క్లబ్ ఆధ్యార్యంలో క్రీజ్, డిబేట్స్, వ్యాసరచన యిలాంటి పోటీలుండివి. జేపీ చాలా సమర్థులతో నిర్వహించేవాడు. అతని స్వరము చాల గంభీరంగా యుండేది. అన్ని తరగతుల విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులందరు సమావేశములో పాల్గొనేవారు. ఆ రోజుల్లోనే అంత పిన్న వయస్సులోనే మాట్లాడటానికి జేపీకి స్టేజి ఫియర్ వుండేది కాదు. ధారాళంగా తెలుగు, ఇంగ్లీషులలో మాట్లాడేవాడు. ఇంటి వద్ద ఎక్కువగా చదివేవాడు కాదు. తరగతి గదిలోనే ఏకాగ్రత కలిగియుండేవాడు. ద్రోణాచార్యుడు తన శిష్యులకు విలువిద్య పరీక్ష పెట్టినపుడు దుర్బోధనాదులకు చెట్టు పై పక్కియే కాక చెట్టు యొక్క కాయలు, పూవులు, ఆకులు ఇంగ్లీష్ కన్సించాయి. కాని అర్పునుసికి ఒక్క పక్కిమాత్రమే కనిపించింది. అందుకే అర్పునునిపై ద్రోణాచార్యునకు అంతప్రేమ మన జేపీకి కూడా గురువుల ఆశీస్తులు పరిపూర్జంగా అందాయి. అతనికి పదవపరిగతి పూర్తయ్యాక నాకు మోహించి సైన్సుపులు టూన్స్పర్ వచ్చింది. అతనిని పదవిరావటం నాకు చాల బాధ కలిగింది.

గొడవప్రటలో సైన్సుల్ విద్యా పూర్తయ్యాక విజయవాడలోని లయోలా కళాశాలలో ఇంటర్ మీదియట, ఆ తర్వాత గుంటూరు వైద్యకళాశాలలో మెడిసిన్, ఆ తర్వాత ఐ.ఎ.ఎస్. చేసి వివిధ పోటీల తరగతి కలెక్టరుగ పనిచేసినపుడు రైతాంగానికి ఆయన సేవలు మరువలేనివి. మరి సాంగ్రహిక రాజకీయాలతో ఇమదలేక తన పదవిని తృప్తించి లోక్నాయక్ దారిలోనే యా జయప్రకాష్ కూడా ప్రజాసేవనే ఎంచుకొని నిస్యార్థముగ, నిజాయితీగ, డబ్బు, మద్యములకు దూరంగా యుండే లోక్నాయక్ ప్రాణిసి స్థాపించి రాజకీయ బరిలో దిగుబైపైనది. ప్రజలు ఆయన ఆశయాలను అర్థం చేసికొని తగురీతిని స్వందించగలరని ఆశిధ్వాము. ♦

మీ ప్రేమను గుండెల్లో నింపుకోని వెళ్తున్నా

తెనాలి : ఓ రాజకీయ పార్టీ నాయకునిగా రాలేదు. మామూలు మనిషిగా మీతో గడపాలని వచ్చా. మీరందించిన ప్రేమను గుండెల్లో నింపుకుని వెళుతున్న అంటూ లోకసత్తా అధినేత జయప్రకాష్ నారాయణ స్వధారలో ఆశ్రయం పొందిన చిన్నారులను అక్కడ చేర్చుకని సాంతృం చూకూర్చారు. డిసెంబర్ 4 ఉదయం తెనాలి విచ్చేసిన ఆయన జె.ఎం.జె. ‘స్వధార’ స్వచ్ఛంద సంస్థలో ఆశ్రయం పొందుతున్న హెచ్.ఐ.వి. అనాధులైన బాలలతో కొంత సమయం గడిపారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ సమాజంలో సాచిమనిపిష్టె ప్రేమ, దయలేకుండా కొంతమంది అవకాశాలను స్వీచ్ఛం కోసం వాడుకోవటం అన్యాయమన్నారు. కార్యక్రమంలో ఆశ్రయ నిర్వాహకురాలు సరళను ఆయన సత్కరించారు. డాక్టర్ జెస్పింతా, మేరీ థామన్, పి. శ్రీనివాస్, బొంతు ఉమమహాశ్వర రెడ్డిలు పాల్గొన్నారు.

ఆసమీరన్లోని సమాజం కమాలి

తెనాలి : భారతీయ సంస్కృతి, స్వేచ్ఛిక విలువలు గొప్పవని, అసమానతలు లేని సమాజం మన భావితరాలకు కావాలని, లోకసత్తా నేత డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ పేర్కొన్నారు. పాపులూరి సరోజిని దేవి, బాపయ్య చౌదరి మెమోరియల్ ట్రస్ట్ ఆధ్వర్యంలో డిసెంబరు 4 స్థానిక జెయంజె కళాశాల ఆవరణలో మండలి బుద్ధప్రసాద్, విజయలక్ష్మీ దంపతులకు విశ్ిష్ట పురస్కార ప్రధానోత్సవం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ‘అధునిక సమాజంలో మానవీయ విలువలు’ అనే అంశంపై పలువురు ప్రముఖులు ప్రసంగించారు. ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన జీవీ మాట్లాడుతూ... వారసుల కోసం సమాజాన్ని దోచుకుతినే నంస్కృతి పెరిగిపోయిందని, ఆ విష సంస్కృతి కూకటివేళ్ళతో పెకిలించాల్సిన అవసరం వుందన్నారు. ప్రపంచ మానవతకు, మానవశికి బిల్గేట్స్, వారెంట్ బఫెట్ల్ అదర్శమన్నారు. ప్రపంచంలో అనందంగా వున్న దేశాల్లో మనదేశం మొదటిదని దీనికి మన కుటుంబ వ్యవస్థే కారణమన్నారు. ప్రముఖ సాహీతీవేత్త మాజీ రాజ్యసభ సభ్యుడు యార్థగడ్డ లక్ష్మిప్రసాద్ మాట్లాడుతూ.. ఐదు వేల సంవత్సరాల ప్రపంచ చరిత్రలో ఐదుగురు మహా పురుషులుంటే వారిలో ముగ్గురు మనవారేనని అది మనకు గర్వకారణమని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో ట్రస్ట్ వ్యవస్థాపకుడు పాపులూరి శ్రీనివాస్, కళాశాల ప్రిన్సిపల్ జెస్పింతా, కరస్పూండెంట్ మేరీ థామన్, గుడివాడ ఎవన్‌అర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ నాగిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రగతికి కులం అడ్డగిర్ద కాకూడదు

జె.పి. తెనాలి వర్యటన సందర్భంగా స్థానిక ఎ.ఎన్.ఎన్. కె.ఎన్.ఎన్. మహిళా ఇంజనీరింగ్ కళాశాల విద్యార్థులతో

చర్చగోప్తిలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా విద్యార్థులు వెలిబుచ్చిన పలు సందేహాలను నిప్పుత్తి చేశారు. రిజర్స్స్‌పస్ట్ అవసరమా..! కాదా అన్న ప్రశ్నకు రిజర్స్స్‌పస్ట్ పొందలేని వర్గాల్లో పేదలు ఎలా ఉన్నారో ఫలాలు పొందేవారిలో అనర్పులూ ఉన్నారన్నారు. ఇష్టమున్నా లేకున్న నేడు కులాన్ని బట్టే చదువు, డబ్బులు స్వాధీనమవ్వటం అనంజసం అన్నారు. వివక్షకు గురువుతన్న పేదల పిల్లలకు వెయిచేస్త పద్ధతి అమలుచేస్తు కొంతపరకు న్యాయం జరుగుతుందనే అభిప్రాయాన్ని ఆయన వ్యక్తంచేశారు. అనిష్టి నిర్మాలించే విధానంపై మాట్లాడిన ఆయన 2జి సైక్లం కుంభకోణాన్ని ఉదహరించారు. అధికారం కోసం మనిపిని ఉన్నాదిగా మారుస్తున్న స్వలాభపరుల ఎత్తుల నుంచి యువత మేల్కొన్నాలన్నారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల కరస్పూండెంట్ అన్నాబత్తుని శివకుమార్, ప్రిన్సిపాల్ రాధాకృష్ణ మూర్తి, కె.రామచంద్ర, నాగేశ్వరరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విద్యు, మౌతుబడ్తు, రాజ్యాంగ విలువేల కోసం నిలబడితేనే అంబేద్కర్ వార్సులం కాగ్లం: జ్యే

■ లోక్ససత్తా ప్రధాన కార్యాలయంలో, ట్ర్యాంక్బండ్ వద్ద బాబాసాహేబ్కు నివాళి

డిసెంబరు నెన అంబేద్కర్ 54వ వర్షంతి సందర్భంగా తొలుత ట్ర్యాంక్బండ్ వద్ద ఆయన విగ్రహానికి పూలమాల వేసి జేపీ నివాళి లద్దించారు. తర్వాత లోక్ససత్తా పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో బాబాసాహేబ్ చిత్రపటానికి అంజలి ఘుటించి పార్టీ కార్యక్రమాలనుదేశించి మాట్లాడారు.

నాణ్యమైన విద్యు, హేతుబద్ధత, రాజ్యాంగ విలువల్ని పెంచటం... ఈ మూడింటి కోసం నిలబడితేనే మనం డా॥ అంబేద్కర్కు వారసులం కాగలం. సమానత్వం కావాలి, కులవివక్త పోవాలి అని మతత్వ శక్తులు, అవినీతిపరులు కూడా నినాదాలిస్తుంటారు. కానీ అంబేద్కర్ పాటించిన ఆ విలువల్ని పాటించకుండా ఆ మార్పులు సాధ్యంకావు. అంబేద్కర్ని దశిత నాయకుడిగా చూస్తే జాతి చిన్నబోతుంది. ఆయన పట్టుక్కతో విప్పక్కు, సాంఘిక అసమానతలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన ఒక జాతీయ నాయకుడు. అందుకే జాతిపిత మహాత్మాగాంధీతో సమానంగా అంబేద్కర్ను కూడా లోక్ససత్తా పార్టీ తన పతాకంలో పెట్టుకుంది.

కొంతమంది అవకాశాలను అందుకుని ఉన్నతస్థాయికి ఎదుగుతుంటే మరికొందరు అధిపాతాళంలో, ఆత్మన్యానతతో బతుకుతుంటే దేశం తీవ్రంగా సష్టుపోతుందని అంబేద్కర్ పోరాదారు. ఆ అనమానతల్ని తొలగించాలంపే కులం, మతం, డబ్బుతో సంబంధం లేకుండా అందరికి నాణ్యమైన విద్యును అందించటమే మార్గం. ఈవేళ మనదేశంలో ఇంజినీరింగ్ సహ అన్ని విభాగాల్లో అందుతున్న విద్యలో 90శాతం పనికిమాలినది. పట్టభద్ర నిరుద్యోగుల్ని తయారుచేస్తున్నారు. విద్యాప్రాక్టుచట్టం పేరుకు మాత్రమే అమలవతోంది. ఈ పరిశీలని మార్పి అందరికి నాణ్యమైన విద్యును అందిస్తే తప్ప సమానత్వాన్ని సాధించటం సాధ్యం కాదు. సమాజానికి, పోలసకు, రాజకీయానికి నాణ్యమైన విద్యును కేంద్రచిందువు చేయాలి. అంబేద్కర్ తన జీవితాంతం చట్టబద్ధ పోలసకు, రాజ్యాంగ విలువలకు కట్టుపడి పనిచేశారు. రాజ్యాంగాన్ని దేశానికి పూర్తిస్థాయి దిక్కుచిగా చేసేందుకు అందరూ కట్టుబడి ఉండాలి. సామాజిక విలువలకు, రాజ్యాంగం పేరొన్న ఉదాత్త విలువలకు మధ్య సంఘర్షణను అధిగమించి రాజ్యాంగాన్ని దేశ గమనానికి ప్రాతిపదికగా చేసేందుకు పోరాదాలి. చట్టబద్ధ పోలసకు దిశగా ప్రజల్ని నడిపించేందుకు అవినీతిరహిత న్యాయవ్యవస్థను నిర్మించుకోవటం అత్యవసరం.

సిద్ధేశ్వర్నీ అందించి తిరిగాస్తున్న ర్యా. 1

ప్రధాని కార్యాలయం అలసిపోయేలా 2-జ్యే మూడు డిమాండ్లతో యం.వోలు, పోస్టుకార్డులు, ఈ-మెయిల్సు పంపండి : లోక్ససత్తా

2-జీ స్పెక్ట్రం లైసెన్సుల్ని రద్దు చేయాలని, ఆ కుంభకోణం వల్ల దేశం సష్టుపోయిన రూ. 1,76,000 వెనక్కి రాబట్టాలని, మళ్ళీ అలాంటి అవినీతి జరగకుండా స్వంతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్సు ఏర్పాటు చేయాలనే డిమాండ్లతో ప్రధానమంత్రి కార్యాలయానికి రాఫ్ట్వ్యాప్టంగా లోక్ససత్తా, యువసత్తా, మహిళాసత్తా కార్యకర్తలు పంపిన రూ. 1 మనియార్దర్లు తిరిగి వస్తున్నాయి. వాచిని తిరస్కరిస్తున్నట్టు పీఎంటో అధికారులు వెనక్కి పంపారు. తమకు రూ. 1ని పోస్టుల్ సిబ్బంది తిరిగి చెల్లించేస్తున్నట్టు సామాన్య ప్రజలు కూడా తమ దృష్టికి తెస్తున్నారు. 2- జీ స్థాపించే ప్రజల ఆగ్రహం, హేతుబద్ధ డిమాండ్లతో కూడిన సందేశం ప్రధాని కార్యాలయానికి అందింది. మనియార్దర్లు తిప్పిపంపటానికి కూడా వాళ్ళ అలసిపోయేలా ప్రధానమంత్రి ఆఫీసుకు రూ. 1 మనియార్దర్లను డిమాండ్లతో ప్రజలు పెద్దవెత్తున పంపాలి. ఇప్పటికే పెద్దవంఖ్యలో పోస్టుకార్డుల్ని, మనియార్దర్లను, ఈ-మెయిల్సును పీఎంవోకు లోక్ససత్తా తరువాత పంపడం జరిగింది. డిసెంబర్ 9న అంతర్జాతీయ వ్యతిరేక దినం పరకూ ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించాలి. ఇందులో విద్యార్థులు, యువత పెద్దవెత్తున పాల్గొనాలి.

న్యాయవ్యవస్థలో అవినీతిని నిర్మాచించి, అవినీతిపరుల్ని కలిగా శిక్షించేందుకు 'జాతీయ న్యాయ కమిషన్'
ఏర్పాటుకు ఇప్పటికే లోక్ససత్తా ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది.

నిఘంటువు

- కొంగర గంగాధరరావు

భూ ష మన సంస్కృతిని తెలియజేస్తుంది. తరతరాల మన భావనా తరంగాల తీరును తెలియజేస్తుంది. చరిత్రలో మన తప్పాప్యులను మనదైన దృక్షథంలో తెలియజేస్తుంది. భాష మన మనుగడను పునరావలోకింప చేసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. భాష మరణిస్తే ఒక నాగరికత మరణించినట్లు.

‘ఇటాలియన్ అఫ్ ది రస్ట్స్’గా మన భాషను పాశ్చాత్యులు వర్ణించినా ‘దేశ భాషలందు తెలుగులేస్స’ అని శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు అభివర్ణించినా అది తెలుగుకే చెల్లింది. కాలం చెల్లిన కవులెందరో పరిపుష్టం చేసిన తెలుగు భాష నేడు కాలం చెల్లి నానాచీకి కీటిస్తోంది. ఒక తరం క్రితం వాడుకలో వున్న తెలుగు పదాలు నేడు నిఘంటువు చూస్తే తప్ప అర్థం తెలియని స్థితి. అసలు ‘నిఘంటువు’ అంటే ఏమిటి అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే మనం ఆశ్చర్యపోతే మనం అమాయకుల క్రింద లెక్క ఇది కాన్సెంటులో చదువుకుని ‘అమ్మ’ అంటే ఏమిటి ‘మమ్మ’ అని ప్రశ్నించే నవతరాన్ని ఉద్దేశించి రాస్తున్న మాట అనుకుంటే మనం పశ్చులో కాలేసినట్టే. ఈ తరం పిల్లల్లో కూడా మాతృభాషపై మమకారంతో పట్టుపట్టి తెలుగు నేర్చుకుంటున్న యిఱవుతరం పరిస్థితి ఇది.

గాంధీచీ మన పరిశేషి దాస్య శృంఖలాలు త్రించటంలో కృతకృత్యులయారు. కానీ ఆయన పెంచి పోషించిన అనుచర గణం పరభాషా దాస్య భావనలను ఆయన గ్రహించలేకపోయారు. జాతీయ భావాలున్న ఎందరో నాయకులు, మహాత్ముడి భావ నిరంకుశత్వం ముందు నిలబడ్డా నిప్పుయోజనమయ్యింది. దురదృష్టం కొద్ది ఈ రోజు ‘జాతీయ భావం’ అంటే ‘రామమందిరం’ అనే అర్థం వస్తోంది.

ఈ రోజు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రతీ సంవత్సరం అంగ నిఘంటువు పరిమాణం పెరుగుతోంది. ఎప్పుడూ వచ్చి చేరే పదాలతో అంగ్ భాష పరిపుష్టం అవుతోంటే తెలుగుతో సహి ఎన్నో సుందరమైన భాషలు, ఆదరణ మృగ్యమై సరళమైన పదాలు కూడా కరినపదాలుగా రూపొంతరం చెంది నిఘంటువులలో తప్ప మరెక్కడా కనపడక ప్రతీరోజు కృషిస్తున్నాయి. దీనికి కారణాలేన్నున్నా అంతకు మించి మన భాషను కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. లేనట్లుయతే ఒక పెద్దమనిషి అన్నట్లు ‘ఇంగ్లీషులో ఆలోచించి తెలుగులో మాట్లాడవలసిన దొర్చాగ్యం’ మనకు పడుతుంది. కాదు ఈ జాధ్వం మన మేధావులకు ఎప్పుడో పట్టింది. ఇక మిగిలింది తెలుగులో మాట్లాడటానికి పదాలు వెతుకోవడం. దాదాపు మనందరి పరిస్థితి ఇదే. ఇది భాషా దురభిమానంతోనే కాదు, అభిమానతో కూడా ప్రాసున్నది కాదు. ఒక చారిత్రక అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పాల్సిన సందర్భం ఇది.

తీస్తే చెప్పినట్లు ఏ చరిత్ర చూసినా ఏమున్నది గర్వకారణం

నరజాతి చరిత్ర సమస్తం పరపిడనపరాయణత్వం అని చరిత్రను మరచిపోదామనుకుంటే మనంత మూర్ఖులుండరు. చరిత్రలో చెడు ఎంత వుందో మంచి అంతే వుంది. తన మాటలను “ఊ” కొట్టినవారు తన ఆలోచనలను గౌరవిస్తారని, తనని వ్యతిరేకించిన వారు తన భావాలనూ వ్యక్తిరేకిస్తారని గాంధీజీ ఆ రోజు పొరబడ్డారు. స్వాతంత్ర్యానికి ముందు, తరువాత గాంధీజీ ప్రభావం దేశ నాయకత్వం మీద ప్రజల మీద ఎంతో వుంది. గాంధీజీ పట్ల వున్న ఆరాధనాభావం స్వాతంత్ర్యానంతరం దేశప్రజలు ఆయన అనుచరులుగా పేరుబడ్డ వారిని ఆదరించటంలో కనబిరిచారు. దురదృష్టపాత్రా వారిలోని జాతీయత కంటే పరభావన దాస్యం దేశ విద్యావ్యవస్థను భ్రష్టపట్టించే దిశగా తీసుకెళ్ళింది.

ఈవేళ ‘ఇంగ్లీస్ డిక్కునరీ’ లేని ఇఱ్లు వుండదు. కానీ ‘తెలుగు నిఘంటువు’ ఎందరి ఇళ్ళలో వుంటుంది? బహుశా ఒక వీధి అంతా వెతికినా ఒక్క ఇంట్లోనూ వుండదేమా? దేనికి దుస్థితి? నిజంగా మనకు నిఘంటువు అవసరం లేకుండానే తెలుగు పదాలకు అరాలు తెలుస్తున్నాయా అంటే అంతకంటే పచ్చి అబద్ధం మరొకబి వుండదు. అసలు తెలుగు అక్షరమాల సక్రమంగా రాయగిగిన వారెందరు? ప్రతి ఇంటికి తెలుగు ప్రతిక వస్తుంది. కానీ ఇప్పటిరం పిల్లల్లో ఎంతమంది తెలుగువార్తా ప్రతికలను చదవగలరు? వ్యవహరిక భాష పరిస్థితి ఇలావుంటే తెలుగు గ్రంథాలు చెదలుపట్టి పోవలసిందే కదా!

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ, సమాజంలో చెల్లుబట్టు ఈరోజు ఆంగ్లమై ఎంతగా ఆధారపడ్డాయంటే మమకారంతప్ప మాతృభాష అవసరం ఏమిటి తెలియని పరిస్థితి. ఆరోవేలులా అమృభాష వుంటే, పట్టు చిక్కని పరభాషను నేర్చుకొనేదుకు సమాజంలోని ఉన్నత వర్గాలను అనుసరిస్తూ మధ్య తరగతి, దిగువ తరగతి విద్యార్థులు పడుతున్న తీవ్రులు భిన్నులను చేస్తాయి. అంగ్లభాష మనకు విజ్ఞానాన్ని దగ్గర జేయాలే తప్ప మనదైన అమృభాషను మనకు దూరం చేస్తే మనదైన సంస్కృతి మనకు తెలియకుండాపోతుంది. పాశ్చాత్య ఆలోచనా ధోరణలు పరిశీలించి నేర్చుకోదగ్గవే కాని మనవైన తాత్త్విక ధోరణలు, పరిశోధనలు, శాస్త్రాలు మనకు తెలియకుండాపోతే మనలో ఆత్మగొరవం నశిస్తుంది. జాతిగొరవం అనేది పోస్యాస్పదంగా మారి దేశభక్తిని పెంపాందించటానికి మార్గాలు మృగ్యమవుతాయి. ఈ దుర్గతి తప్పాలంటే ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో చోటు చేసుకుంటున్న పరిణామాలను సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు అర్థాయనం చేసి మన సమాజానికి కావలసిన రీతిలో అనుసంధానం చేయవలసిన అవసరం ఎంతో వుంది. ఈ దిశగా జరగాల్సిన కృషిని మన మేధావుల వర్ధం గుర్తించి ముందడుగు వేస్తారని ఆశిద్ధం. ♦♦♦

లోకసభා పార్టీ జిల్లాల సమాచారం

మెదక్

బోన్స్ ప్రకటించాలి: లోకసత్తా

సిద్ధిపేట టాన్ : ధాన్యం మధుతు ధరపై క్వింటాలుకు రూ.200 బోన్స్ గా ప్రకటించాలని లోకసత్తా జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. సిద్ధిపేటలో “ రైతులకు పక్కతే వరం - అనైక్యతే శాపం ” అనే గోడ పత్రికను నవంబర్ 20న ఆవిష్కరించారు. అయిన మాట్లాడుతూ బోన్స్ కోసం రైతులు అంతా అందోళనబాట పట్టాలని పిలుపునిచ్చారు. త్వరలో లోకసత్తా అధ్యర్థంలో మండలాల వారీగా రైతు ఐక్యత యాత్రలు చేపట్టసున్నట్లు ప్రకటించారు. లోకసత్తా అధినేత జేపీ చౌరవతో నవంబరు24న సిద్ధిపేటలో పత్రిమార్చేట్ యార్డు ప్రారంభం అయింది. ఈ సమావేశంలో శంకరమ్మ, రాంచంద్రారెడ్డి, అంజాగాడ్, నగేర్, శ్రీనివాస్, ప్రకార్థరావు, బీడరాయుడు పెల్లాన్నారు.

సూతన కార్యవర్గం

సిద్ధిపేట రూరల్ : లోకసత్తా సిద్ధిపేట నియోజకవర్గ ప్రధాన కార్యదర్శిగా కొల్లారి రామచంద్రారెడ్డి, అధికార ప్రతినిధిగా కంచర నగేర్ నియామకమయ్యారు.

రైతులు సంఘటితంగా ఉద్ఘమించాలి

సంగునూరు : రైతులు సంఘటితంగా ఉద్ఘమించాలని జెడ్పోటీసీ సభ్యుడు దువ్వుల మల్లయ్య పిలుపునిచ్చారు. లోకసత్తా పార్టీ అధ్యర్థంలో రాజ్యగోపాల్ పేట గ్రామంలో రైతు ఐక్యత యాత్ర ప్రారంభమైన సందర్భంగా నిర్మించిన సమావేశంలో అయిన మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం గోడాస్ సంఖ్యను పెంచి, ఎగుమతులను ప్రోత్సహించాలని ఆయన కోరారు. లోకసత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ జాతీయ ఉపాధిపోమీ పథకాన్ని వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేయాలి, రైతు ప్రతినిధులతో

కమిటీలు ఏర్పాటు చేయాలని అన్నారు. మండలంలోని ఏ రైతును కదిలించినా దుఃఖమే కనబడుతుందని, ఎక్కడ చూసినా రైతులు పడుతున్న కప్పాల ఫోషే వినవస్తుందే కాని రైతులు సంతోషంగా ఉన్నట్లు కనిపించడం లేదన్నారు. మండలంలోని పత్రిపంటలు హర్షిగా నాశనం అయ్యాయని వీరిని ప్రభుత్వమే ఆదుకోవాలన్నారు. ఎంపీపీ రాగుల సారయ్య మాట్లాడుతూ గోదామల్ని బియ్యాన్ని పేదలకు పంచిపెట్టి కొనుగోలు చేసిన ధాన్యాన్ని నిల్వ చేయాలని సూచించారు. గ్రామ సర్వంచ సత్యం మాట్లాడుతూ సిద్ధిపేటలో కొత్త గోదాంలను నిర్మించాలని కోరారు. యాత్ర మండలంలోని ముంద్రాయి, పాలమాకుల, బద్దిపడగ, సంగునూరు, నర్చెట, వెల్యంగార్ గ్రామాల మీదుగా సాగింది. కార్యక్రమంలో కొల్లారి రామచంద్రారెడ్డి, నగేర్, రాజు, దేశెట్టి రాజు, సుధాకర్, నరేష్, యాదగిరి, శ్రీనివాస్, చంద్రమాళిలు పాల్గొన్నారు.

అవినీతిపరుల భూరతం పట్టాలి

సిద్ధిపేట : అంటర్జూతీయ అవినీతి నిర్మాలన దినోత్సవం సందర్భంగా జిల్లాలో డిసెంబరు 3 నుంచి 9 వరకు చలో పోస్టాఫీసు కార్యక్రమాలను చేవడుతున్నామని శ్రీనివాస్ వెల్లిపించారు. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా యువత, విద్యార్థులు ప్రధాన మంత్రి కార్యాలయానికి పోస్టుకార్డులను రాయాలన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ ఒక్క రూపాయి మనియూర్డర్ చేయాలని విజ్ఞాపి చేశారు.

స్వతంత్రప్రతిపత్తి గల అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్సు ఏర్పాటు చేయాలి.

సిద్ధిపేట : దేశంలో అవినీతి పెరిగిపోవడంతో అభివృద్ధి ప్రశ్నార్థకమైందని, రాజకీయ అండదండలతోనే 2జి సెప్టెంబర్ వంటి అతిపెద్ద కుంభకోణం జరిగిందని, భవిష్యత్తులో ఆర్థిక సేరాలను, అవినీతిపరులను తీట్లించాడనికి, సొత్తును రాబట్టాడానికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి వ్యతిరేక కమీషన్సు ఏర్పాటు చేయాలని లోకసత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షులు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్ డిమాండ్ చేశారు. స్థానిక కార్యాలయంలో నియోజకవర్గ ప్రధాన కార్యదర్శి అధ్యక్షతన ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ డాక్టర్ జయప్రకాణ్వారాయణ నేత్రత్వంలో జాతీయ స్థాయిలో అవినీతి వ్యతిరేకంగా ప్రచారోద్యమాన్ని ప్రారంభిస్తున్నట్లు తెలిపారు. దేశంలోని విశిష్ట వ్యక్తులను పోర సంఘుల ప్రతినిధులను ఒకే వేదిక మీదికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు ఆయన తెలిపారు. లోకసత్తా కన్వీనర్ గంగాపురం మహేష్వన్ ఏకగ్రివంగా ఎన్నుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా సంబంధిత కరపత్రాన్ని కూడా విడుదల చేశారు. సమావేశంలో పట్టణ కన్వీనర్ మహేశ్, యువసత్తా ప్రతినిధి బాల్కిషన్ తదితరులు ఉన్నారు.

కుటుంబ పాలనే అవినీతికి మూలం

సిద్ధిపేట : రాజకీయ పార్టీల్లో కుటుంబ పాలనే అవినీతికి మూలమని లోకసత్తా నాయకులు శ్రీనివాస్ అన్నారు. డిసెంబరుని విధానచంద్రమా పట్టణంలోని కళాశాలల విద్యార్థులు శ్రీవిద్య డిగ్రీ కళాశాల నుంచి రాయలీ నిర్వహించి పోస్ట్స్కోర్సులు రాసి ప్రధాన మంత్రికి పోస్ట్ చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాటల్డుతూ దేశంలో కొన్ని కుటుంబాలు మాత్రమే పాలన సాగిస్తున్నాయని, రాష్ట్రంలో కొన్ని కుటుంబాలు ప్రభుత్వాలను శాసిస్తుండడం దారుణమన్నారు. పార్టీలు కుటుంబాల నీడన చేరడంతో వ్యక్తి పూజ ఎక్కువై అవినీతికి కేంద్రాలుగా మారాయన్నారు. యువత, విద్యార్థులు లేకుండా ఏ ఉద్యమం విజయం సాధించలేదని, యువత పాలనా పగ్గాలు చేపట్టాల్సిన సమయం అసన్నమైందన్నారు.

నాయకులు రాంచంద్రారెడ్డి మాటల్డుతూ అవినీతికి పాల్వాడ్ వారిని శిక్షించడమే కాకుండా సొమ్యును కూడా రాబట్టాలని, అప్పుడే ప్రజాస్వామ్యంపై ప్రభుత్వ సంస్థలపై నమ్మకం కలుగుతుందన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు నగేష్, రాజు, మహేశ్, శ్రీనివాస్, యాదగిరి, నరేష్, రంజిత్, రాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నె విద్యార్థులకు వ్యాసరచన పాశీటీ

సిద్ధిపేట్ టౌన్ : లోకసత్తా ఆర్ధవ్యాప్తిలో సిద్ధిపేటలోని శ్రీవిద్య డిగ్రీ కళాశాలలో డిసెంబర్ ను మధ్యాహ్నం 12 గంటల నుండి 1 గంట వరకు ఇంటర్, డిగ్రీ విద్యార్థులకు వ్యాసరచన పోటీలు నిర్వహించినట్లు పార్టీ పట్టణ శాఖ అధ్యక్షుడు గంగాపురం మహేశ్ తెలిపారు. ‘అవినీతి నిర్మాలనలో యువత పాత్ర-రాజకీయ పార్టీల వైభాగికి’ అనే అంశంపై ఈ పోటీ జరిగిందని, ఇంటర్, డిగ్రీ విద్యార్థులకు వేరువేరుగా బహుమతి ప్రధానం చేసామని తెలిపారు.

కాంట్రాక్టు లెక్ష్టర్లకు ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలి

సిద్ధిపేట్ రూరల్ : కాంట్రాక్టు లెక్ష్టర్లకు ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని లోకసత్తా జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్ డిమాండ్ చేశారు. ఆర్ద్రిం కార్యాలయంలో ఎదుట కాంట్రాక్టు లెక్ష్టర్లు చేపడుతోన్న రిలే నిరాపర దీక్షలు డిసెంబరుకి నాటికి 11వ రోజుకు చేరుకున్నాయి. ఈ సందర్భంగా శ్రీనివాస్ వారికి

సంఖీభావం తెలిపారు. అనంతరం ఆయన మాటల్డుతూ అధ్యాపకులకు టైమ్ స్నేల్ పర్టీంపజేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రభుత్వం స్పూండించకుంటే వారికి మదుతుగా తాము కూడా దీక్షలు చేపడతామని పోచర్చించారు. పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి రామచంద్రారెడ్డి, డీఆర్ఎస్సీ జిల్లా ఉపాధ్యక్షుడు శ్యాం యాదవ్ లెక్ష్టర్లకు సంఖీభావం ప్రకటించారు. ఈ శిబిరంలో లెక్ష్టర్లు సువర్జుదేవి, జోర్తి, శారద వనిత, స్వప్తి, ప్రణిత, రాములు, రఘునందన్, వై.ఎల్.ఎస్.రెడ్డి, శ్రద్ధనందం, ఆంజనేయులు, రవేష్ కూర్చున్నారు.

రాజకీయ అండతోనే అవినీతి

సిద్ధిపేట్ : రాజకీయ అండదండలతోనే అవినీతి తారాస్థాయికి చేరుకున్నదని లోకసత్తా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మనపల్లి శ్రీనివాస్ విమర్శించారు. అవినీతిని అంతం చేయాలని ప్రజల సామ్యును తిరిగి రాబట్టాలని, దోషులను కరింగా శిక్షించాలని కోరుతూ డిసెంబర్ 2న చలో పోస్ట్స్కోర్స్ సు కార్యక్రమాన్ని ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఒక రూపాయి మనియర్డర్ను ప్రధానమంత్రికి పంచించారు. అవినీతి పై పోరాటం ముఖ్య సమస్యగా గుర్తించి పార్లమెంటులో చర్చించాలని కోరారు. రాజకీయ నాయకులు, అధికారులు, వ్యాపారులు రహస్య ఒప్పందాలు చేసుకుంటుండంతో చట్ట బద్ద సంస్థల పై ప్రజలకు నమ్మకం పోతోందని చెప్పారు. అవినీతిని అంతం చేయడానికి సమర్థవంతమైన వ్యవస్థ రూపకల్పన చేయాలని సూచించారు. ప్రభుత్వ అధికారులు, ప్రజాప్రతిభిన్ధుల అండదండల లేనిదే అవినీతి జరుగడం లేదని వారు ఆరోపించారు. అవినీతిని రూపమాపడానికి ప్రతిభక్తరూ ముందుకు రావాలని, దానికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాలని వారు కోరారు. ఇందుకోసం ప్రజలను చైతన్యం చేయాలని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి లోకసత్తా పట్టణ క్షీణిం గంగాపురం మహేశ్ సారధ్యం వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో నియోజకవర్గ ప్రధాన కార్యదర్శి కొల్పారి రాంచంద్రారెడ్డి అధికార ప్రతినిధి కంచర్ల నగేష్, యువసత్తా క్షీణిం దేశీర్పా రాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పరైష్టిమగోదావరి

రాజకీయాలకతీతంగా రైతులు ఏకం కావాలి

తఱకు రూరల్ : సమస్యలపై రాజకీయాలకతీతంగా రైతులు ఏకం కావాలని లోకసభల్లో పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులాలు యున్. మనోరమ అన్నారు. గ్రామాలలో రైతులందరూ రాజకీయాలకతీతంగా రైతువేదికలు ఏర్పాటు చేసుకుని, సమస్యలపై పోరాడాలని విలువునిచ్చారు. కర్ణాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బియ్యంమీద 1.5 శాతం పన్ను వసూలు చేసి క్షీంచలు ధాన్యాన్ని రూ. 100 బోన్స్ ఇస్తోందని చెప్పారు. దేశంలో ఎక్కడైనా అముకోవడానికి స్వేచ్ఛనిచ్చిందన్నారు. మన రాష్ట్రంలో బియ్యంమీద 10 శాతం పన్ను వసూలు చేస్తూ రూ. 200లు బోన్స్ ఇప్పడానికి ప్రభుత్వానికి చేతులు రావడం లేదన్నారు. రాష్ట్రంలో, దేశంలో ఆముకోవడానికి కూడా స్వేచ్ఛలేదని దీనివల్ల రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపోతుందన్నారు. మధ్యతు ధరకు ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయాలని, తడిసిన రంగు మారిన ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వమే నేరుగా కొనుగోలు చేసి, రూ. 200లు బోన్స్ ప్రకటించాలని దీమాండ్ చేసారు. ఆపోరధాన్యాలను దేశీయ మార్కెట్లలో ఎక్కడైనా అముకునే స్వేచ్ఛనిచ్చి, అంకలు ఎత్తిపెయాలన్నారు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలో ధరలు పెరుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వ సంస్లధ ద్వారా ఎగుమతులు చేసి, అదనంగా వచ్చిన లాభాన్ని రైతులకు అందించే ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. రైతుసంఘం జిల్లా గోరవాధ్యక్షులు వాకల పూడి వీరరాఘవులు మాటల్లడుతూ పామాయిల్ సహే ఇతర నూనెలు, పంచదార వంటి ఆపోర పదార్థాల దిగువుతులపై సుంకం విధించి, ఆదాయాన్ని రైతులకు సహించి గా అందించాలని దీమాండ్ చేసారు. రాష్ట్రంలో అదనంగా 30 లక్షల టన్నులు గోదాని నిర్మాణాన్ని చేపట్టాలని, రైతులు ప్రైవేట్ గోదాములలో, ఇళ్ళలో నిల్వ చేసుకున్న ధాన్యానికి బుణాలు ఇవ్వాలిని అన్నారు.

జాతీయ ఉపాధి పాపేమీ వధకాన్ని వ్యవసాయ రంగానికి అనుసంధానం చేసి, 50 శాతం సామ్యాను రైతుల వ్యవసాయ పనులకు ఖర్చుచేయడానికి ఈ వధకాన్ని రూపొందించాలని కోరారు. సమావేశంలో జక్కుంశెట్టి శ్యామ్సుందర్, గుళ్ళం గోవిందరావులు పాల్గొన్నారు.

ప్రజాస్వామ్యం అపహరిస్తూ పాలవుతోంది

తఱకు: స్వోతంత్ర సమరయోధులు సీపీఎ నాయకులు భూపతి రాజు సుబ్బారావు 4వ వర్షంతి సందర్భంగా డిసెంబర్ 2న సురాజ్యభవన్లో జరిగిన సభలో 'భారతీయ ప్రజాస్వామ్యం, రాజకీయ పార్టీలు' అనే అంశంపై లోకసభల్లో రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు డి.వి.వి.యస్. వర్ష మాటల్లడుతూ దేశం పట్ల, ప్రజాస్వామ్య విలువలు పట్ల అవగాహన పెంపాందించవలసిన అవసరం వుండన్నారు.

కృష్ణా

31, 35 డివిజనల్లో లోకసభల్లో స్థాపిస్తే నేపోద్యుమ్మె

చిట్టినగర్ : లోకసభల్లో పార్టీ విజయవాడ అర్చన్ జిల్లా ఆధ్వర్యంలో చిట్టినగర్లోని 31, 35 డివిజనల్లో స్థాపిస్తే నేపోద్యుమ్మె నేరుకున్న కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రజలు, యువత విశేష సంఘాల్లో సభ్యత్వం తీసుకున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర నాయకులు అనుమోది గాంధీ, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి వి. రాజమణి, ఉపాధ్యక్షులు యున్యం డాంగీ, కోట శ్రీనివాసరావు, కత్తుల రత్నం, సెక్రటరీ బండారు పూర్ణచంద్రరావు, కార్యాలయం సెక్రటరీ బోఇజు సత్యనారాయణరావు, 31వ డివిజన్ నాయకులు సోమిశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు, మహిళా సత్తా నాయకులు శైలజ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కర్మాలు

రైతు గోదు ప్రభుత్వానికి పట్టదా?

పత్రికాండ : పండిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధర లభించక, మరో వైపు తుఫాను తాజికిడికి నష్టపోయిన రైతులను ఆదుకోకుండా ప్రభుత్వం నిర్మక్షం చేస్తుందని లోకసభల్లో పత్రికాండ నియోజకవర్గ కన్సీనర్ కె. ఆనందాచారి విమర్శించారు. రైతులు సర్వో కోల్పోయి బజారున పడ్డారన్నారు. ప్రభుత్వం అందించే పరిపోరం రైతులకు ఏ మూలకు చాలదని వాపోయారు. దాన్ని కూడా అధికారులు,

నాయకులు కుమ్మక్కె రైతులకు అందకుండా స్వాహ చేస్తున్నారని ఆరోఫించారు. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు మధ్యతు ధరలు ప్రకటించాలని, పంటలకు భీమా చెలించే విధంగా చర్యలు గైకొనాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. ప్రభుత్వం నుంచి రైతులు తగిన ప్రతిఫలం పొందడానికి పోరాటాలకు సన్నద్ధం కావాలని ఆయన కార్యకర్తలకు పిలుపునిచ్చారు. సమావేశంలో లోక్సంత్రా పత్రికొండ మండల పార్టీ నాయకులు కె. మాధవరెడ్డి, ప్రసాద్, నాగభూషణం, శేఖర్, చాంద్బాపా, మహామృద్దు, ఎట్రిస్ట్రోమీ, ఎ. రామసుబ్బయ్య, యన్. పీర్మోదిన్, జి. సుధాకర్, అల్లాభక్ష్, లక్ష్మిస్ట్రోమీ, భాశీం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రాజకీయంగా ఎదిగితే సమస్యలు పరిష్కారం

కోడుమారు: దళిత, బడుగు, బలపీసావర్గాల ప్రజలు రాజకీయంగా ఎదిగితేనే సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయని లోక్సంత్రా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షులు నరసింహులు అన్నారు. పథ్థణంలో కోడుమారు నియోజకవర్గ ఇంచారీ ప్రతాప్ ఆధ్యర్యంలో ఏర్పాటు చేసిన మండలశాఖ నూతన కార్యాలయాన్ని ఆయన ప్రారంభించారు. ప్రభుత్వ నిర్మక్కం ధోరణి వల్లనే సమస్యలు అపరిస్ఫుతంగా నిలిచిపోతున్నాయని విమర్శించారు. రాజకీయకీండా ప్రజల సమస్యలు ఆటగాళ్ల బంతుల్లా మార్చారన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ రాజకీయంగా ముందుకొచ్చి విధ్య, వైద్యం, ఉపాధి అందరికీ అందే విధంగా కృషి చేయాలన్నారు. జిల్లా కోశాధికారి శంకర్ మాట్లాడుతూ కోడుమారు నియోజకవర్గంలో పార్టీ బలోపేతానికి కార్యకర్తలు కృషి చేయాలని కోరారు. అనంతరం మండల నూతన శాఖ ఎన్నిక కార్యక్రమం జరిగింది. మండల శాఖ అధ్యక్షులుగా దేవరాజు, ఉపాధ్యక్షులుగా అటో మళ్లి, కార్యదర్శి నాగేవ్, సహాయ కార్యదర్శులు మోహన్, కోశాధికారిగా సుదర్శన్ తదితరులు ఎన్నికయ్యారు. కార్యక్రమంలో స్థానిక లోక్సంత్రా నాయకులు పక్షించ్, రాము, మధు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గుంటూరు

రైతు పక్షవేదిక అవిర్భవం

రౌంపిచర్ల : స్థానిక జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పారశాలలో లోక్సంత్రా పార్టీ ఆధ్యర్యంలో మండల రైతు ఐక్య వేదికను రూపొందించారు. ఏడు గ్రామాల నుంచి 70 మంది రైతులు పాల్గొన్నట్టు నియోజకవర్గ అధ్యక్షుడు ఈదర గోపిచంద తెలిపారు. చిరుమామిళ్ల రామకృష్ణ ప్రసాదు, మాలెంపాటి నరసింహరావు, వనిపెంట వెంకట రామిరెడ్డి, కల్పి సుబ్బారెడ్డి, ఇంటూరి వెంకట్రామిరెడ్డి, గంగవరపు భగవన్నారాయణ, జాగర్ధమూడి శివపోర్కెతి, పడాల సుబ్బారెడ్డి, కొండాతి మస్తానయ్య, వనిపెంట కృష్ణరెడ్డి, ఏలూరి హనుమంతరావులు రైతు ఐక్యవేదికలో వున్నారన్నారు. కార్యక్రమంలో వీ శివనాగే శ్వరరావు,

కె. లలితకుమారి, ఘంటా నిర్మలాబోస్, పాత వెంకటేశ్వర్లు, కరణం సుబ్బారావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కృతిమ కలుషిత సేద్ధు వధ్య - ప్రత్కతి సిద్ధసేద్ధుమే ముద్దు...

నరసరావుపేట : నాటి రైతు సహజసిద్ధ వ్యవసాయం చేసి, సమాజానికి అన్నదాతగా నిలిచేవాడని, నేటి రైతు మాత్రం విచక్షణారహితంగా పురుగుమందులు, కృతిమ ఎరువులను ఉపయోగించి కాలుఘ్యంతో ఏపపూరితం చేస్తున్నాడని ప్రముఖ విశ్రాంత వ్యవసాయ శాఖాధికారి డాక్టర్ జిల్లా ప్రసాద్ అవేదన వ్యక్తం చేశారు. స్థానిక ముక్కొముల నియాసంలో లోక్సంత్రా ఆద్యర్యంలో జరిగిన మండలస్థాయి రైతు సదస్యులో ఆయన రైతులకు పలు సూచనలు, పొచ్చరికలను చేశారు. మరో విశ్రాంత వ్యవసాయాధికారి సింగం రామిరెడ్డి మాట్లాడుతూ రైతులు గోఅధారిత వ్యవసాయం చేపట్టాలని, గో మూత్రాన్ని క్రిమి సంహారిణిగా వాడాలని, చేలగట్టి పై వేపచెట్టు పెంచాలని నూచించారు. లోక్సంత్రా జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి వి. శివనాగే శ్వరరావు మాట్లాడుతూ నాన్ బాసుమతి బియ్యం ఎగుమతికి మూడురోజుల్లో 200 రూపాయలు బోస్సన్ విడుదలకు, స్వేచ్ఛాపాటిజ్యానికి, గోడాన్ భాశీకి మార్గం సుగమమైందన్నారు. ఈ సమావేశంలో ఈదర గోపిచంద్. వల్లెపు ఏడుకొండలు, సందాల సత్యనారాయణరెడ్డి, వై ఆంజనేయులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అవినీతి పై యుపత పాశాడాలి

నరసరావు పేట : దేశ వ్యాప్తంగా అవినీతి కుంభకోణాలు చేస్తున్న అవినీతిపరుల ఆటలు కట్టించేందుకు నేటి యుపతరం ముందుకు రావాలని స్థానిక లోక్సంత్రా నేతలు అత్తలారి బాలభాస్కర్, ఈదర గోపిచంద, గంటా నిర్మలా బోస్ కోరారు. స్థానిక వాసని జానియర్ కళాశాలలో లోక్సంత్రా ఆధ్యర్యంలో అవినీతి వ్యతిరేక పోరాట కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. వారు మాట్లాడుతూ కామన్వెల్ట్ ట్రీడలు, ఆదర్శ కేటాయింపులు, 2జి స్పెక్ట్రమ్ తదితర కుంభకోణల్లో లక్ష్మి కోట్ల ప్రజా ధనాన్ని దిగమింగారని ఆరోఫించారు. 68 మంది విద్యార్థులు ప్రధాని డాక్టర్ మనోహన్ సింగ్ కోస్ట్రూక్స్ లు రాశారు. 14 మంది విద్యార్థులు ఒక రూపాయి చొప్పున మనియూర్లు పంపారు. జైభారత్ పార్టీ నాయకులు కరణం సుబ్బారావు, లోక్సంత్రా పార్టీ కట్టం చినపేరిరెడ్డి, కోశాధికారి కె.పి.రామారావు, కళాశాల షైరిక్ గుర్రం కృష్ణరెడ్డి, రామకృష్ణ పాల్గొన్నారు.

విజయనగరం

టంసు చెరుకుకు రూ.2,200 ఇవ్వాచ్చు

జామి : ఈ ఏడాది టంసు చెరుకు రూ.2,200 రూపాయలు చొప్పున రైతులకు చెల్లించపచ్చని లోక్సంత్రా పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాట్టి అన్నారు. గట్టుబాటు ధరపై నాన్పుడి వైభాగికి మానాలని,

వెంటనే ధరను ప్రకటించాలని సూచించారు. జిల్లాలో 70 శాతం మంది చెరుకు పండిస్తున్నారని తెలిపారు. తుఫాను ప్రభావంతో వరితో పాటు చెరుకు పంటకు కూడా నష్టం వాటిల్లిందని తెలిపారు. ఈ సమయంలో టన్నుకు రూ. 2,200 ఇవ్వకపోతే రైతులకు గిట్టుబాటు కాదన్నారు. రూ. 2,200 ధర ప్రకారం చూస్తే ఈ ఏడాది 4 కోట్లు కర్ణాగారం భరించాల్సి వుంటుందని, దానిలో రూ. 2 కోట్లును వివిధ రూపాలలో సమకూర్చుకోవచ్చునని చివరకు రూ. 2 కోట్లు మాత్రమే భరించాల్సి వుంటుందన్నారు. మంత్రి బొత్తు సత్యునారాయణ కేంద్రంలోని సుగర్ అభివృద్ధి నిధుల నుంచి వడ్డి లేని రుణంగా 4 కోట్లు తీసుకువస్తే కర్ణాగారానికి కష్టాలు వుండవన్నారు. కర్ణాగారంపై పర్మన్ ఇన్చార్జీ పూర్తిగా బాధ్యత వహిస్తున్నట్లు ప్రకటించాలని తెలిపారు. గతంలో ఆధునికీకరణ పేరిట వసూలు చేసిన టన్నుకు 50 రూపాయలు వెంటనే చెల్లించాలని కోరారు. ఈ సమావేశంలో లోక్ససత్తా మండల ప్రతినిధులు గార పెంటయ్య, మిడతాన అప్పురావు, రౌభి సూరిబాబు, పోలపర్తి అప్పులసత్యం, ఎర్నిబాబు తదితరులు పోల్చినారు.

లోక్ససత్తాలో 50 మంచి చేరీక

జామి : జామి మండలంలోని సుగర్ ఫ్యాక్టరీ, ఎంకెవలన, కుమురాం గ్రామాలకు చెందిన దాదాపు 50 మంది యువకులు, పిఅర్పి నాయకులు గారపెంటయ్య, సిపాచ్ నాగరాజులతో. రౌభి సూర్యురావు, పోలపర్తి అప్పుల సత్యం లోక్ససత్తా పార్టీలో చేరారు. జిల్లా పార్టీ అధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాబ్జీ సమక్షంలో వీరంతా పార్టీలో చేరినట్లు ప్రకటించారు. ఈ సందర్భంగా భీశెట్టి మాట్లాడుతూ లోక్ససత్తా పార్టీ విధానాలకు ఆకర్షించి వీరంతా పార్టీలో చేరారని అన్నారు. అలాగే రాబోయే కాలంలో లోక్ససత్తా పార్టీకి మరింత ఆదరణ పెరుగుతుందని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో గజపతినగరం నియోజకవర్గం ఇన్చార్జీ దేవర ఈశ్వరరావు, జిల్లా పార్టీ కార్యవర్గ సభ్యులు ఎమ్మెన్సెన్ రాజుమండల పార్టీ ప్రతినిధి మిడతాన అప్పురావు, పి. వెంకటరమణ తదితరులు పోల్చినారు.

అవసీతిపై ఉధ్వమం

గజపతినగరం : రాష్ట్ర పార్టీ ఆదేశాల మేరకు ప్రధానమంత్రికి ఉత్తరాలు రానే కార్యక్రమం చేపట్టామని, లోక్ససత్తా నాయకులు దేవర ఈశ్వరరావు తెలిపారు. డిసెంబరు 3 నుంచి 9 వరకు

అన్ని నియోజకవర్గాల్లో అవినీతి కార్యక్రమాలపై ర్యాలీలు, సభలు నిర్వహించామని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో మండల ప్రధాన కార్యరద్ది బి. రమణసందం, జోగారావు, వర్మి విష్ణు పాల్గొన్నారు.

వరికి గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలి

సాలారు : భారీ వర్షాల కారణంగా సష్టపోయిన వరి రైతులను ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని లోక్ససత్తా నాయకులు బి. కోటీశ్వరావు, సారంగపాటి, జి.ఎం. సోమనాథరావు డిమాండ్ చేశారు. రైతు గిట్టుబాటు ధరలపై వాల్పోస్టర్డస్ విడుదల చేశారు. గిట్టుబాటు ధరలపై రైతుల్లో అవగాహన కల్పించడానికి గ్రామాల్లో పరుటీస్తామన్నారు.

లోక్ససత్తా చొరవతో వార్డు సమస్యల పరిష్కారం

ఘాల్బాగ్ : పట్టణంలోని ఒకటో వార్డు సమస్యలు లోక్ససత్తా పార్టీ చొరవతో పరిష్కారమయ్యాయని పార్టీ ఉపాధ్యక్షుడు తాదేల వెంకరువు తెలిపారు. వార్డులో పారిపుడ్లలోపం, వీధి దీపాలు, తాగునీటి సమస్య పరిష్కారం కోరుతూ గతంలో మునిపాలిటీ అధికారుల దృష్టికి లోక్ససత్తా తీసుకెళ్లిందని చెప్పారు. ఇందుకు ప్రతిపత్తి వుండంగా సంబంధిత అధికారులు వార్డుల్లో సమస్యలను పరిషురిస్తున్నారని తెలిపారు. వార్డులో వీధిలైట్స్ బగు చేసినట్టు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో వార్డుకు చెందిన లోక్ససత్తా పార్టీ ప్రైసిడెంట్ బోద్ధాన గంగుల యాదవ్ పాల్గొన్నారు.

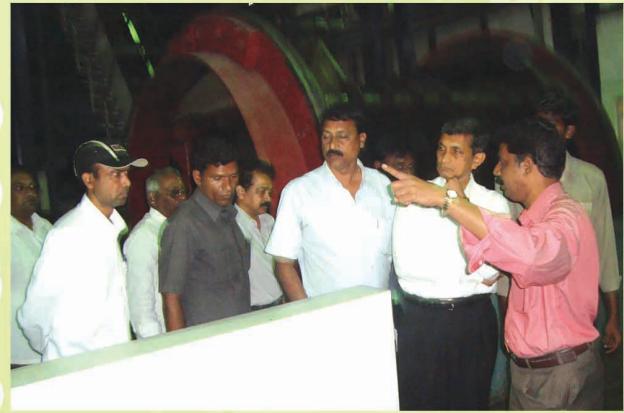
తడిసిన ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేయాలి

బొభిలి : తుఫాను వలన రంగుమారిన ధాన్యాన్ని వెంటనే ప్రభుత్వం కొనుగోలు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయాలి. మరియు వీరికి కనీస మర్థు ధర ప్రకటించాలని, సాధారణ రకమునకు 1 క్రీంటాలకి 1,250 రూపాయలు, సూపర్ ప్లైనర్కమునకు 1 క్రీంటాలకు 1,350 రూపాయలు ధరలను నిర్ణయించాలని డిమాండ్ చేశారు. తక్కుణమే కొనుగోలు కేంద్రాలు విరివిగా తెరవాలి అన్నారు. ఆలస్యం చేస్తే కష్టించిపండించే రైతులు దళారులు బారినపడి చాలా సష్టపోతారని అన్నారు. ప్రభుత్వం తక్కుణం స్పుందించి రైతులను ఆదుకోవాలని లోక్ససత్తా పార్టీ నాయకులు వేమిరెడ్డి లక్ష్మీనాయుడు గంగరాజు, భాస్వరరావు, లక్ష్మిలు డిమాండ్ చేశారు. ♦♦♦

కృ
ష్ణ

వ
ర
మ
ర్మ
స
గో
దా

వ
ర
ి
జ
ల్లో
శ్రీ

ప
ణ
య
ర్మ
స్తో

**మెదక్ జిల్లా హత్తూర్ గ్రామంలో పండిన పంటను కోయడానికి కూచీలు లేక తగలబెట్టుకున్న రైతును
పరామర్థంచి, వాలాస్తు పలశీలస్తున్న లోక్సిసత్తా నాయకులు**

To,

Book-Post
PRINTED MATTER

If not delivered please return to:

Lok Satta Times

H.No. 5-10-180/A&A1,
Band Lanes, Hill Fort Road,
Hyderabad- 500 004.